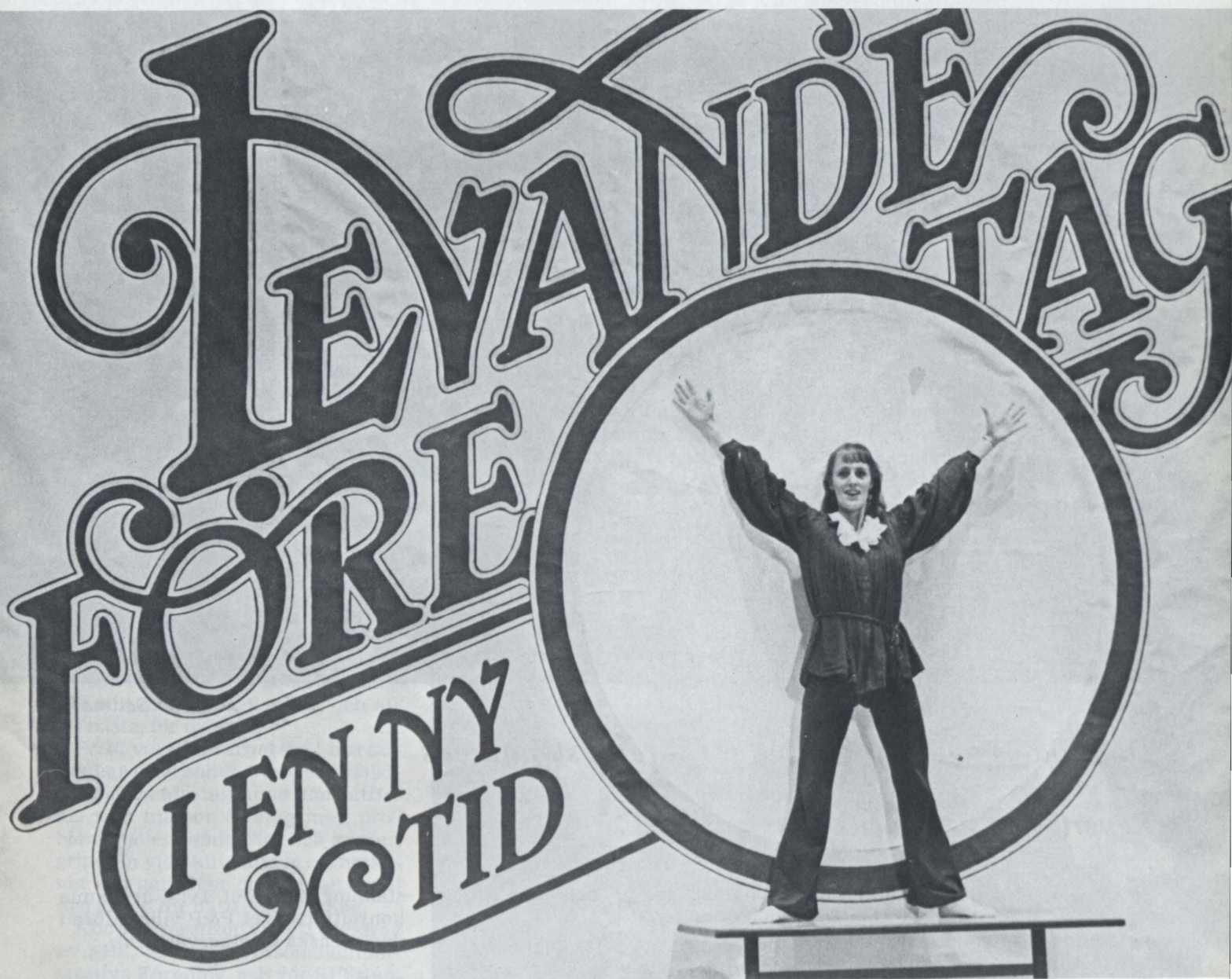

SÖKAREN

NR 10

1980

LÖSNUMMERPRIS 8:00 inkl. moms

UNIK FÖRETAGSKONFERENS I ÅBO

På en konferens med new age-prägel för företagsfolk och politiker i Åbo talades det om att sätta människan i centrum, om att trivsel och arbetets mening går före ekonomisk vinst. Där framträdde bland andra Carl Rogers, Elisabeth Kübler-Ross och Nordal Åkerman. På bilden leder Gita Sellmann gymnastiska övningar. (Foto Per Sellmann)

LEVANDE FÖRETAG I EN NY TID

Foto Per Sellmann

Död-födelse-liv djärvt tema för företagskonferens

Reportage Åsa Freij

En mycket annorlunda konferens för främst företagsledare, ekonomer, personalchefer, marknadsförare och politiker hölls på hotell Rantasipi Turku i Åbo 30 september – 2 oktober med bortåt 500 deltagare.

Levande företag i en ny tid hette konferensen, och arrangör var SPF, Sveriges Personaladministrativa Förening, men den hade gett i uppdrag åt konsultfirman Pedagogik & Produktion, P&P, att ordna pro-

grammet helt i "den nya tidsalderens" anda!

Idén var att sätta människan i centrum och med hjälp av experter i psykologiska, andliga, globala frågor och miljöfrågor tillsammans med ekonomer och samhällsbyggare ruska om deltagarna ordentligt. Man ville väcka intresse för självkännedom och för att det man sysslar med i sin dagliga gärning ingår i ett större sammanhang.

Det var en närmast andlig livsin-

ställning som det fyra år gamla konsultföretaget P&P ville införa i den svenska företagsvärlden!

P&P

Men går det verkligen att förena en andlig inställning och ambition att bli en bättre människa med att vara framgångsrik i affärslivet? Vi ställer frågan till Jan Boström i P&P.

– Ja, säger han. Jag skulle till och med vilja säga att det är det enda som går. Åtminstone i längden.

Men Jan vill inte gärna använda ordet andlig – och inte religiös heller. Det skrämmer folk. Begreppen är så värdeladdade, missbrukade och begränsade. Han betecknar inte sig själv som religiös. För övrigt, vad menas egentligen med religiös? Det finns förmodligen ett otal olika uppfattningar och värderingar. Men vad Jan och hans arbetskamrater tror på är ändå uppenbarligen samma värden som är kärnan i de flesta religioner och vishetsläror. De säger inte Gud och kärlek och sanning. De säger att de vill sätta människan främst – alltså före ekonomisk vinst, maximal produktion, rationalisering osv – de säger engagera sig, göra det man verkligen känner att man vill, det som känns rätt, de talar om att samarbeta, att lära känna sig själv, att trivas och att utvecklas. Det betyder inte att man måste välja mellan ekonomisk vinst och trivsel. Det betyder inte heller att affärsmässigt tänkande är omoraliskt och bör bytas ut mot skär och självupppoffrande idealism. Tvärtom: när en människa är i harmoni med sitt inre, då fungerar hon bra, och bra fungerande människor skapar bäst. Framgångsrika företag blir följden av att de människor som arbetar i dem är harmoniska och kreativa.

Denna mjuka affärspysykologi är den bärande idén i P&P. Därför fick konferensen också det namn, det innehåll och de föredragshållare som den fick.

Temat för konferensen var, som nämnt, *död – födelse – liv*. Det gällde inte bara bokstavlig, kroppslig död, utan också själsligt förstelnande, stelnade organisationer och förlagade idéer. Födelse är i överförd bemärkelse den nya, medvetna människan, kreativitet och – i det här sammanhanget – ekonomiskt tänkande på ett sätt som har människan som själslig varelse, och allas bästa, för ögonen.

P&P, vars medarbetare i huvudsak har erfarenhet från personalsidan i stora företag, är en konsultfirma som hjälper företag med problem, håller seminarier och kurser, griper in vid akuta kriser i arbetslivet och ger idéer och impulser till nya grepp för bättre utveckling.

Åbo-konferensen var ett uppdrag av SPF, Sveriges Personaladministrativa Förening, och var SPF:s årliga konferens för 1980.

– Hade ett annat konsultföretag varit arrangör, så hade programmet säkert sett helt annorlunda ut, säger Jan Boström, som är glad att man till fullo bejakat P&Ps uppläggning.

Och – var finner man en företagskonferens där man har föreläsare

som talar om "döden, livet och kärleken", om att "vi skapar vårt eget öde i det oändliga", om hur "kärleksfulla relationer ger svaret på många av livets svårigheter" och om "betydelsen av att stimulera det intuitiva"? Och vilken annan företagskonferens bevakas av en tidning som Sökaren?

Betyder det här att vi är på väg mot ett djupare mänskligt, mer etiskt samhälle? Eller är det bara så att det alltid finns några goda "romantiker" som strävar åt det hållet, medan den krassa verkligheten marscherar vidare på den materialistiska vägen?

– Jag kan bara säga att vi är optimister, säger Jan. Det måste vi vara!

Göran Wiklund, arbetskamrat till Jan, menar att ett mer etiskt och medvetet tänkande måste in på alla områden. Affärslivet är deras område, där de försöker göra vad de kan.

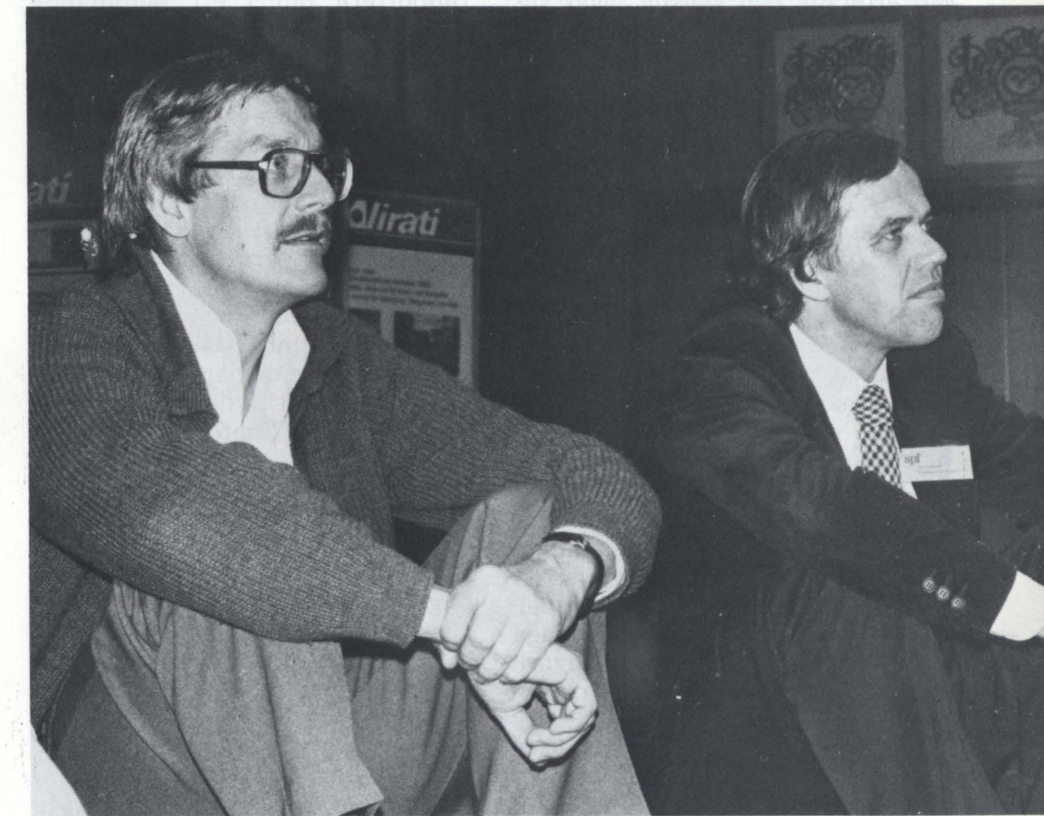
– Det går inte att leva med den konflikt som uppstår, när man i privatlivet försöker utveckla sig som människa och sedan går till jobbet och gör tvärtom, försöker sko sig själv på andras bekostnad och armåga sig fram utan ansvar för den gemensamma framtiden. Hittills har väl den dominerande tendensen varit att man låter de negativa sidor man utvecklar i arbetslivet smitta av sig på ens allmänna betende, på ens personliga relationer och ens egen karaktär. I vår optimistiska syn ingår att vi tror att

man ska kunna vända på den modellen så att man utvecklar sig själv som människa och sedan låter den nya medvetenheten färga affärsliv, politik osv.

– I den här meningen är kanske politikerna den yrkesgrupp som sköter sina jobb sämst, tillägger Göran och arbetskamraterna håller med. De menar att politiken är ett skolexempel på hur man på ett destruktivt sätt kan förhindra framåtskridande genom att ägna sin energi åt att finna fel hos varandra och varandras förslag samt miss- tankliggöra och gå till personangrepp – att tyda allt till det sämsta och dra åt var sitt håll. Politikerna säljer vad de tror att folk helst köper – inte vad de själva tror eller vet är rätt – och hittills har det varit materialismen.

Men materiell trygghet är ingen riktig trygghet, menar både Jan och Göran. Dessutom är den materiella tryggheten hotad nu, när den svenska ekonomin är dålig. Riktig trygghet är tryggheten i sig själv, och den kan stå i direkt motsats till den yttre.

– Det är sjukt när man sitter kvar med ett jobb, där man inte kan utveckla sig själv och som kanske till och med strider mot ens samvete, bara för den yttre trygghetens skull, säger Jan. Han berättar hur han själv lämnade en bra anställning – representerande den yttre tryggheten – för att ge sig ut på ett gungfly, materiellt sett, genom att starta eget. Men därigenom frigjor-

Göran Wiklund, t v, och Jan Boström vill se harmoniska människor i harmoniska och framgångsrika företag. Foto Åsa Freij.

Nordal "Kan vi krympa Sverige?" Åkerman. Foto Åsa Freij.

de han sig från den inre osäkerhet som hängde samman med känslan av beroende av yttre omständigheter.

– Hamnar man i ett tillstånd av stagnation, är det enda sättet för att skapa trygghet i sig själv att ge sig ut och prova sina vingar.

P&P är bland annat till för att hjälpa människor i sådana situationer att starta eget. Men ibland kan det räcka med en omorganisation inom ett företag eller med att dåliga relationer mellan människor förbättras. Det är här sambanden mellan affärsliv och själsliv visar sig. Det är i problemsituationer som det kommer fram att frågor om liv, död, känslor osv inte hör till en separat värld, eller till en särskild kategori människor, eller till särskilda tider, utan att allt hänger ihop.

– Vi har ett par gånger låtit personer som haft ledande poster i stora företag men som kommit ur balans, i konflikt med sig själva eller medarbetarna eller med firmans policy arbeta med oss en tid för att finna sig själva. Den atmosfär vi har av engagemang i uppgifterna, som vi tror på, och för varandra, som vi bryr oss om, och den frihet vi arbetar under, brukar vara välgörande, förklarar Jan och Göran.

Ulla Stridh-Carlsson är en annan medarbetare i P&P. Hon tycker att hon själv är ett sådant typexempel. Hon upplevde att hennes förmåga inte utnyttjades, där hon tidigare arbetade, utan att hon i stället betraktades främst som "kvinnlig medarbetare", men en konventionell och irrationell syn på vad en sådan är. I P&P har hon den ideala möjligheten, menar hon, att kombinera samarbete med personlig fri-

het. Bland annat driver hon tillsammans med kamraten Ulla Lardner – f d förbundssekreterare i Fredrika Bremerförbundet – det självständigt fungerande "ANIMA" (själ, eller enligt Jung det kvinnliga inom mannen) som bland annat håller de populära kurserna för yrkeskvinnor "Ställ upp på dig själv". På liknande sätt är Göran sin egen entreprenör med "Nybyggarna". Det finns också P&P-grupper i Karlstad och på Lidingö, vilka emanerat från modergruppen, som håller till på Hantverkargatan 42-44 i Stockholm och där har viss administration och service ihop med andra firmor i samma kvarter.

Förutom de nämnda finns inom P&P f d utbildningschefen Jan Persson, f d personalchefen John-Erik Magnusson, en pensionär som (till skillnad från den vanliga attityden på arbetsmarknaden) uppskattas särskilt för sin ålder och erfarenhet.

– Vi testar ofta idéer på John-Erik, säger Göran.

Äldst i firmaår är Kurt Andersson och Jan Boström, vilka startade P&P 1976.

Peter Köll, Erica Albrektson och Yvonne Andersson heter de övriga, alla i trettioårsåldern. Samtliga P&P-are har tidigare yrkeserfarenheter inom affärslivet och ett gemensamt intresse för psykologi och inre utveckling. Typiskt är att samtliga har deltagit i självkännedomskursen "Actualizations", en EST-liknande kurs, som vi avser att rapportera om i ett kommande nummer av Sökaren.

Affärsliv och inre utveckling är de två brospannen mellan vilka de här arbetskamraterna vill bygga broar i människors vardag.

– Affärslivet, säger de, är ingen separat företeelse skild från andra områden i tillvaron, lika litet som religionen bör vara det. Ambitionen att bygga broar över klyftorna mellan olika områden av mänskligt liv är kanske den starkaste drivkraften bakom de här företagen i "en ny tidsålder", vilket deras stora internationella konferens ju också är ett utmärkt exempel på.

– Brobyggarna, säger Jan Boström eftertänksamt smakande på ordet, och man ser nya idéer avspeglade i hans glada ögon, brobyggarna, det är kanske namnet på nästa företag inom företaget.

KONFERENSEN

Nordal Åkerman, som bland annat skrivit den omdebatterade boken "Kan vi krympa Sverige?", var en av konferensens tunga föredrags-hållare. Han sa att den tiden är förbi då vi kan gömma oss i vårt sven-

ska välstånd och glömma att världens länder är som kommunicerande kärl. Vad som sker i en del av världen påverkar ofelbart andra länder, även Sverige. Åkerman arbetar för att sprida en ökad medvetenhet om att vi ingår i större sammanhang. Han framlade en rad handfasta förslag om hur vi ska kunna göra Sverige småskaligare och därmed mänskligare, mer ekonomiskt och mindre känsligt för kriser av olika slag. Och en nationell och småskalig inriktning står inte alls i strid med ett globalt tänkande, menade han och citerade den amerikanska miljöaktivisten Hazel Henderson, vilken också deltog i konferensen: "Tänk globalt, handla lokalt!"

Om människan i arbetslivet talade – under rubriken "Vi mår dåligt på våra kontor" – journalisten och folklivsforskaren Barbro Holm-Löfgren, som visade hur bland annat avund, rädsla, komplex, byråkrati och kärlek inverkar på oss.

Psykologen Marianne Jeffmar talade om hur man ökar sin skaparförmåga. Håkan Svennerstål hade ämnat "Låt prestige i facket dö", Anders Byström "Hur byggföretaget ABV blir ett levande företag i en ny tid" och Jan Grönholm "Helhetssyn och framtidstro".

Den världskända psykiatern Elisabeth Kübler-Ross förde konferensdeltagarna in på svindlande tankegångar om själens troliga odödlighet, och hon stödde sig på vetenskaplig forskning.

Tecknaren Tor Lindmark och trubaduren Stefan Demert redogjorde lättfattligt för sin uppfattning av reinkarnationsläran: livet fortsätter i det oändliga.

Man kan säga att konferensen gick ut på att visa hur en medmänsklig, för att inte säga andlig, syn på livet inte bara är nödvändig för att överleva och leva lyckligt utan även är lönsam rent affärsmässigt. "Lyckliga människor är kreativa, och kreativa människor skapar levande och lönsamma företag!"

Dock framfördes den tanken att mänsklig mognad hos en företagschef kan leda till att han inser att hans företags produkter kanske inte gagnar mänskligheten och att han får svårt att fortsätta sitt jobb med gott samvete.

– Men än sen, sa Jan Boström och Göran Wiklund från P&P, då kan han i stället ägna sina krafter åt något som främjar såväl hans personliga utveckling som världens.

En specialitet hos P&P är för övrigt just att hjälpa till med ny- och omstarter.

Det var märkbart inspirerade

deltagare på den annorlunda konferensen. Det föreföll inte som om de ångrat att de tackat ja till den utmanande inbjudan, där det bland annat stod: "... hör du till dem som är rädda för att behöva ändra din syn på tillvaron, släng ifrån dig denna inbjudan som en het potatis!"

Politikerna var svagt representerade. Där fanns dock en: Birgitta Hambraeus (c). Men så är hon mer än politiker – hon är människa! Hennes ämne var "Döda ting och frön i politiken", alltså vad är uttjänt och vad hör framtiden till.

En känd new age-personlighet, som deltog, var Mark Mawrence, välkänd för Sökarens läsare. Han hade även hjälpt till med förberedelserna. Han talade om uppkomsten av en planetarisk kultur.

Gita Sellmann ledde välbehövliga fysiska övningar mellan det myckna sittandet och lyssnandet. Så gjorde även Peter Sandblad från Nexus.

Det skulle behövas en bok för att ge rättvisa åt alla de personer – och deras visdomsord – som framträdde på denna annorlunda affärskonferens. I stället har det här endast blivit små glimtar.

Carl Rogers, amerikansk professor i psykologi och ledande företrädare för den humanistiska psykologin, kräver i alla händelser en särskild presentation. Se nästa sida!

Konferensen var något mycket positivt. Fast litet konstigt kändes det, åtminstone för en "sökare", att mitt i all denna sköna inspiration som gavs, sitta och äta kött och dricka sprit, särskilt vid supén med dans där man, utan att behöva beställa det, fick aperitif, öl, vin och kaffe med likör eller konjak.

Hela konferensen gick ju ut på att öka vår medvetenhet, vår fysiska och psykiska hälsa, vårt ansvar för samhället, världssvälten... att jobba med vår egen utveckling.

Men några jag talade med var helt oförstående för mina kritiska synpunkter.

– Det är väl inget fel att äta kött och dricka sprit!

– Man kan väl inte tvinga folk att inte dricka sprit! Du behöver ju inte dricka om du inte vill. Det står dig fritt att gå din egen väg.

Visst, men det är det som är så svårt, att våga bryta mönstret!

Michael Phillips, som höll ett föredrag om att "pengar är inte lycka", sa:

– Sprit och kött? Jag äter inte kött själv, men varför ta det roliga från folk?

Några andra röster:

– Ja, sprit går man ju ifrån numera även i vanliga representations-

För reinkarnationens idé pratade Stefan Demert, t h, och Tor Lindmark, i mitten. Här i samspråk med Kent Eriksson. Foto Åsa Freij.

sammanhang, konferenser o dyl, så det kunde vi gott ha varit utan. Och när man ser hur trötta många är dagen efter drickandet och hur många som tvingas vara borta från delar av det dyra och intressanta programmet...

Kent Eriksson, vegan med ryggsäck och på konferensen på egen bekostnad:

– Jag har inte druckit någon sprit förstås, fast jag har ju betalt för den. Och jag har knappast kunnat äta något alls. Jag har sett flera som undanbett sig köttet och spriten.

Från P&P sa man:

– Spritfritt och vegetariskt – en häftig idé! I alla fall är det förstås riktigt det där med spriten. Det ska vi tänka på till en annan gång!

Jan Boström och Inger Lardner tackar Carl Rogers efter hans föredrag. Foto Per Sellmann.

Den nya verkligheten. Den nya människan

Carl Rogers och talet som var tio år före sin tid.

– Den nya tidens människor lever i en ständig utvecklingsprocess, sa Carl Rogers bland annat. Foto Per Sellmann.

Efter professor Carl Rogers framträdande på konferensen "Levande företag i en ny tid" i Åbo sa projektledaren Inger Lardner:

– Min känsla säger mig att det är ett historiskt tal som vi just har hört.

Själv sa Rogers under ett samtal med Sökarens reporter:

– Kanske förstår man bättre om tio år vad jag talar om idag.

Ändå upplevde sig Rogers vara bland själsfränder just här. Inspireerad av konferensens inriktning hade han rest ända från USA till denna lilla plats i Norden för detta enda framträdande.

Det låg ingen självförhåvelse i hans uttalande. Något sådant var

säkert främmande för den anspråkslösa, nu 78-åriga professorn. Tvärtom, han sa det liksom i förbigående, till sig själv och litet sorgset. Sorgset, ty om tio år kan det vara för sent att förstå vad han talade om. Vi måste lyssna till honom nu – om vi ska ha någon framtid.

Det var ögonblick då de närmare 500 åhörarna måste ha känt det oerhörda allvaret i mänsklighetens situation idag, men även de svindlande möjligheter som också öppnar sig nu då vetenskap och uråldrig andlig visdom börjar enas om verklighetens oändligt stora dimensioner, som Carl Rogers också talade om. Allt beror på hur vi själva styr utvecklingen.

Reportage Åsa Freij

Det rådde en vibrerande tystnad över de heltäckande mattorna och stålbenstolarna i konferenslokalen, när Carl Rogers, som är den främste företrädaren för amerikansk humanistisk psykologi och en av de viktigaste nu levande framtidsvisionärerna, talade.

– Alltmer, sa han, kommer man fram till att universum inte liknar en stor maskin utan i stället en fantastisk idé! Allt har samband med allt, och ingenting sker av en slump.

Men trots det ligger utvecklingen i våra händer, eller rättare: i våra sinnen. Eller kanske i våra hjärtan. För det handlar om kärlek i stora som små sammanhang. I sina böcker visar Rogers hur kärleksfulla relationer mellan människor ger lösningen på många av livets svårigheter.

Möjligheten att hejda kapprustningen och hela den destruktiva tendensen med ökat våld, förtryck, utsugning, miljöförstöring samt rädsla, misstro och hat mellan människor ligger i en mänsklighetens egen resning mot detta. Och det finns en gryende sådan resning, nu, i ett slags intellektuell eller kanske intuitiv gemenskap över gränserna, raserna, åldrarna och samhällsklasserna. Det är vad som kallas "the new age", den nya tidsåldern. Det är den nya tidsåldern som gör sig påmind i miljörörelser, fredsrörelser, kvinnofrigörelse, självläkekonst, nyandlighet. Och det nya leds av "den nya människan" som rubriken på Rogers föredrag löd, den människa som alltmer utvidgar sin medvetenhet, sin kärlek och de fantastiska möjligheter hon har.

– Vår värld befinner sig i svåra födslovåndor, sa Rogers. Det är en värld i förändring. Kanske följer på detta mänsklighetens undergång i ett kollektivt självmord genom kärnvapenförintelse. Vi kan inte utesluta möjligheten att vi står vid randen av den stora katastrofen.

– Men å andra sidan är ur det nuvarande kaos, den nuvarande förvirringen någonting nytt på väg att födas.

– De enorma omvälvningarna i

nutiden, sa han, tillskriver jag ett antal betydelsefulla paradigmväxlingar som pågår samtidigt. Paradigm är ett ord som betecknar de grundläggande föreställningarna om verklighetens natur. (En gång i tiden trodde man exempelvis att jorden var platt och världsalltets centrum. Den paradigmen ersattes med en ny enligt vilken jorden var en liten rund himlakropp som rörde sig kring solen. I början var motståndet starkt mot den nya uppfattningen av verkligheten, vilken upplevdes som ett hot.) Nu står vi inför inte bara ett paradigmskifte, utan många sådana skiften – på olika områden. Det gör oss upprörda och förvirrade, när gamla mönster inte gäller längre. Därav oron i världen. Den materialistiska verklighetsuppfattningen skakar i sina grundvalar. Den fasta materian visar sig i själva verket bestå av vibrerande energi. Där finns ingenting solitt.

– De moderna vetenskapliga upptäckterna har fått vetenskapsmän som Fritjof Capra och Gary Zukav att framhålla samstämmigheten mellan teoretisk fysik och österländsk mystik. Det är helt enkelt två parallella vägar till samma sanning.

– En annan betydelsefull förändring har också skett i den vetenskapliga verklighetsuppfattningen. Tidigare har man sett det som självklart att allting är en rak kedja av orsak och verkan och att allt därför också kan förklaras genom att orsaken bakom varje effekt avslöjas. Den uppfattningen är nu ifrågasatt. Det finns idéer om att orsak och verkan påverkar varandra, vilket ger utrymme för avvikelser från det naturbundna och tillåter ny information och nya former att bildas. Häri ligger förklaringen till den skapande tendensen hos universum, vilken knappast alls har studerats eller förstått.

Carl Rogers sa vidare att hjärnforskaren Barbara Brown nyligen har påvisat sannolikheten att medvetandet är något oändligt mycket större än hjärnan och att vårt omedvetna intellekt är mäktigt oerhörda prestationer. Till exempel skulle en normal människa med lätthet kunna lära sig att kontrollera aktiviteten hos en enskild cell i kroppen utvald bland trillioner andra. Aspy, Roebuck och Tausch hävdar också att en människa kan lära sig att skapa oerhört mycket mer genom att frigöra sina inneboende krafter. Att ge sådan styrka åt individerna skulle revolutionera hela det mänskliga livet – ännu en paradigmväxling. Också sådana mänskliga förmågor som telepati,

klärvoajans och prekognition börjar få ny vetenskaplig bekräftelse. Även healing liksom meditation och andra transcendentala krafter vinner erkännande.

– Verkligheten sådan som vi känt den – en värld av materia, tid och rum – existerar inte längre. I stället framträder för oss en gåtfull, bisarr verklighet av vibrerande energier, med nästan mystiska samband mellan allt. Vetenskapen som varit vårt verktyg för förståelse, undergår stora förändringar. Den vetenskap vi känt får numer ses som bara en aspekt av en mycket större verklighetsuppfattning. Även våra begrepp om människan är under förvandling. Människan har en kapacitet som hon hittills inte kunnat drömma om, inte minst på det undermedvetna planet. Hon kan tränga in i framtiden, se över stora avstånd, överföra tankar direkt, hela sjukdomar, skapa.

– Inte undra på att vi står förvirrade inför detta nya samtidigt som vi är mitt uppe i sociala förändringar som vi förefaller att inte kunna kontrollera, sa Carl Rogers. Han gick vidare med frågan: "Vilka ska kunna leva i denna ytterligt märkliga nya värld?", och han svarade själv genom att utveckla sin uppfattning om "den nya människan".

– Den nya människan är den som är ung i sinnet, vilket ofta är den som är ung också till kroppen. När ungdomen växer upp i en värld som den jag beskrivit, kommer den att anpassa sig till den nya världen, och den kommer att dra en del äldre med sig, vilka har tagit till sig något av det nya.

– Naturligtvis kommer också många unga att fortsätta intressera sig bara för jobb och ett tryggt liv och fortsätta att leva i den nuvarande världen. Men de "nya människorna" finns redan. De är få, men jag har mött dem. Jag har mött dem bland affärsfolk som lämnat karriärkarusellen för att leva ett rikare liv. Jag har mött dem bland de unga jeansklädda som trotsar de flesta av våra nuvarande värderingar, jag har mött dem bland kvinnor som reser sig ur de begränsningar som samhället har ålagt dem, bland präster som har lämnat dogmatiken, bland färgade och andra förtryckta minoriteter som kastar av sig den förlamande passiviteten, och jag har mött dem i grupper som arbetar med självutveckling och vill finna utrymme för känslor likaväl som för tankar i sitt liv. De vill skapa en gemenskap byggd på tillit och respekt, en harmoni i mångfalden som passar i den nya världen. De vill bygga interkulturella nätverk mellan människor, såsom Ma-

rilyn Ferguson har beskrivit. Det är en "konspiration" i Vattumannens era, där massor av likasinnade "konspirerar", dvs andas, tillsammans.

– Jag har funnit vissa drag gemensamma hos dessa "den nya tidens människor", även om kanske ingen besitter alla dessa egenskaper. Dessa människor lever livet som en ständig utvecklingsprocess. Den statiska tillvaron har inget intresse för dem. De lever i harmoni med naturen, ett ansvarsfullt släktskap. Att "erövra" naturen är en motbudande tanke för dem. De ser att makt över andra människor också är ett slags erövring, lika motbudande och oacceptabel. Deras mål är att ge varje individ egen kraft, att dela styrka i gemensamma målsättningar.

Dessa människor har det inte alltid så lätt, då deras värderingar ofta inte överensstämmer med de etablerade, eftersom de vill tillmäta känslan samma betydelse som intellektet, vill handla efter sitt eget samvete och framför allt sätter mänskliga värden före ekonomiska. De är sökare och gör aldrig anspråk på att sitta inne med hela sanningen. Deras öppenhet är ett hot mot all dogmatism. De skrämmar många av oss därför att de förebådar stora förändringar.

De är väl bekanta med förändrade medvetandetillstånd, med meditation och mystiska upplevelser. De är hjälpsamma, när hjälp behövs. De bryr sig inte om materiellt ägande. Pengar och statussymboler betyder inget för dem.

De möter opposition, och i vissa kulturer kommer de att tryckas ner som ett hot mot etablissemanget.

– De stora omvälvningarna i vår världsuppfattning är här och kommer att fortsätta, vare sig vi vill det eller inte. Och de som kan leva med det nya har en god chans att överleva. Om vi inte spränger oss själva i luften går vi oundvikligen mot en ny värld genom all vår nuvarande förvirring och oordning.

– Min dröm om den värld vi är på väg mot, sa Rogers och medgav att det var en idealistisk dröm, är denna: Den nya världen kommer att var mer mänsklig. Den kommer att utforska och utveckla den mänskliga intelligensens och andens förmåga och rikedom. Den kommer att skapa individer som är mer fullodiga, hela och integrerade. Det kommer att vara en mer naturlig värld med förnyad kärlek och respekt för naturen. Dess teknologi kommer att förhöja människan och naturen, inte exploatera, den kommer att frigöra skapande och ge insikt om universums andliga helhet.

Foto Per Sellmann

Elisabeth Kübler-Ross sprider goda nyheter: Vi har ett liv efter döden!

I mitten av 60-talet började den amerikanska psykiatern Elisabeth Kübler-Ross på grund av medkänsla att ägna sig åt den psykiska vården av döende patienter. De flesta läkare har säkert stor medkänsla, men tycks ändå på något sätt bli immuna mot allt lidande och all död som de ser omkring sig. Elisabeth Kübler-Ross blev aldrig immun.

Och till skillnad från läkare i allmänhet, vilka uppfattar döden som något mycket tragiskt, kom hon fram till en positiv syn på döden och döendet! Genom att ständigt vara i döendes närhet och tala med dem fann hon att döden kan vara en stor och berikande upplevelse – både för den döende och för dennes familj.

Dr Ross står för en varmt mänsklig, vänskaplig behandling av döende i stället för den kallt tekniska, som varit vanlig på sjukhus, där själen med dess problem lämnas i sticket bland apparater och metoder, som avser att förlänga livet så mycket som möjligt – dagars mängd men inte kvalitet. Känsla och förståelsefullt intresse är nödvändiga, anser hon, och hon menar också att varje människa skall, om möjligt, få dö i hemmet.

Hon har försökt förstå de döendes reaktioner inför det oundvikliga slutet för att bli i stånd att hjälpa dem, inte att dö, men att leva tills de dör! Hon har samtalat med, lärt av och hjälpt tusentals döende – däribland många barn – samt deras familjer och vänner. Hon säger att kontakten med de döende varit som en gåva till henne själv. Att sitta vid en dödsbädd behöver inte vara något skrämmande eller deprimerande, ty de döende kan genom en särskild klarsyn vid livets slut ha något väsentligt att lära oss andra. I dödens närhet kan man förstå livet.

Dr Ross arbete har stött på motstånd, kanske beroende på att döden är tabu i det moderna västerländska samhället, inte minst det amerikanska, vilket har en tendens att "förneka döden". I början var hon mycket ensam i sitt intresse för de döendes situation, sin önskan att prata med dem, och hon blev motarbetad, utsatt för förödmjukelser. Men numer röner hennes arbete stor uppskattning, även om kritiska röster hörs, kanske framför allt beroende på hennes "ovetenskapliga" tal om en fortsättning av livet efter döden. Hennes syn på vården av döende och hur man i mänsklig omsorg bör samtala med dem har haft stort inflytande. Inom vårdyrkena tar man upp hennes tankar och metoder, och hennes böcker används som kurslitteratur. En oräknelig

mängd kurser hålls med hennes idéer i centrum. Döende personer är ibland med där som lärare.

En väsentlig del av Elisabeth Kübler-Ross filosofi kring döden och döendet är hennes övertygelse att döden inte innebär ett utslöcknande utan i stället en övergång till en ny tillvaro. Hon använder liknelsen med en fjäril som lämnar puppan och får en ny gestalt: döden är en transformation till en annan existensform.

Hon är övertygad, "utan skuggan av ett tvivel", om att det finns ett liv efter detta. Hon hänvisar till vetenskaplig forskning och till sin egen erfarenhet från dödsbäddar. Parapsykologer i allmänhet är ju inte lika tvärsäkra, men hon menar att det "är deras problem", och hon har inte stor förståelse för dem som tvivlar. De borde inse "den enkla och klara sanningen", tycker hon.

Det kan ligga nära till hands att avfärda dr Ross åsikter som önsketänkande. Men man skall minnas att det även finns parapsykologer, exempelvis Karlis Osis, vilken är specialist på studium av dödsbäddsvisioner, som gör en liknande bedömning, även om de inte uttalar sig lika övertygatsom dr Ross. Hennes slutsatser torde vara mer religiösa än vetenskapliga – mer personligt subjektiva än objektiva – och hennes betydelse ligger nog mer i hennes nya, positiva idéer rörande den psykiska vården av döende än i vad hon säger om ett liv efter detta.

Elisabeth Kübler-Ross har en religiös livsåskådning. Hon tror på Gud – "naturligtvis!" säger hon – och anser att ingenting händer av en slump; de viktiga händelserna i ens liv sker på grund av "gudomlig manipulation".

Samma förödmjukelser som hon utsattes för, när hon började intressera sig för vården av döende, drabbar nu de forskare som studerar frågan om liv efter döden, säger hon. Men om tio år kommer överlevnadens faktum att vara allmänt erkänt. Nu försöker man misskreditera dessa pionjärforskare och spoliera deras verksamhet. Reaktionen mot dem beror, menar dr Ross, på kritikernas egen negativitet.

Om kritiken mot henne själv säger hon bland annat att allt hon gör är att dela med sig av sina upptäckter – ingen tvingas acceptera det. Alla får ju ändå uppleva sanningen, när de till slut gått över gränsen – även de som nu är hennes värsta kritiker, påpekar hon trosvisst.

Nå, vad händer då en människa, sedan hon dött? Ja, enligt dr Ross kommer man till ett land så under-

bart att de döende inte vill återvända till jorden utan vill bli kvar i den nya tillvaron. Deras kära, som gått över före dem, tar emot dem i den nya världen – precis så som spiritualismen lär. Blinda får synen åter, lama kan gå osv. Allt blir så bra.

Men hur kan man veta att dessa visioner av en ny tillvaro är verklighet och inte hallucinationer? Ett bevis är, säger dr Ross, att de personer som de döende ser komma dem till mötes, aldrig är sådana som fortfarande är i livet på jorden, utan endast döda människor.

Döden, förkunnar Elisabeth Kübler-Ross, är troligen en höjdpunkt i en människas liv och något mycket vackert. Gemensamt för visioner på dödsbädden, vilka ger en inblick i den kommande existensen, är att de skapar en känsla av frid och lugn. Ingen smärta finns. De som upplevt döden, men kommit tillbaka (från ett skendödstillstånd) fruktar den inte.

Dr Ross drar mycket folk, när hon framträder som föredragshållare – även i kyrkor, ty också troende, som har överlevnadstanken i sin religion, tycker om att lyssna till henne, när hon försäkrar att hon är övertygad, "utan skuggan av ett tvivel", om att döden inte är slutet för oss.

I Sverige framträdde Elisabeth Kübler-Ross i Berwaldhallen söndagen den 1 oktober (fullsatt: 1 300 åhörare) samt på en mycket välbesökt presskonferens tidigare samma dag. Det handlade inte så mycket om överlevnad av döden och vad som kan styrka tron på det, utan mer om olika döende människor, som hon mött, och deras sätt att dö. Det tycks vara sådana "fall" som hon mest tycker om att prata om, även om det väl inte var sådant som publiken i första hand ville höra.

Tyvärr talar dr Ross, som är född i Schweiz, en engelska med dåligt uttal, och det är svårt att uppfatta vad hon säger för den vars öron inte är vana vid olika sätt att misshandla engelskan. Någon översättning gavs inte – men en kassetinspelning av föredraget, med översättning, erbjöds av arrangören, Föreningen för psykobiophysik.

Slutligen skall nämnas att dr Ross har grundat ett ställe i Kalifornien, kallat *Shanti Nilaya*, vilket ord är sanskrit och betyder "fridens hem". Det är en retreatplats för undervisning av sådana människor som vill ägna sig åt vården av döende enligt dr Ross idéer. Man svarar också på "tusen och åter tusen" brev från hela världen.

Inga patienter dör där. Dr Ross vill att de obotligt sjuka skall få dö i hemmet. Men det hålls kurser på

Shanti Nilaya, bland annat för döende. Det finns också kurser för människor som söker hjälp för lidanden, vill bli befriade från fruktan och skuld känslor och som brister i självkänsla. På Shanti Nilaya vill man få människor att uppfatta livet inte som något plågsamt utan som en serie utmaningar från födelsen till döden. Målet är att uppnå en frisk känsla av personligt välbefinnande, av tillfredsställelse, och att bejaka livets gåva.

Adress: Shanti Nilaya, P.O. Box 2396, Escondido, California 92025, U.S.A.

Av Elisabeth Kübler-Ross finns på svenska
Inför döden (Bonniers 1975)
Samtal inför döden (Bonniers 1976 och 1978)
Döden (Rabén & Sjögren 1978)

SM

Yamani läser i stjärnorna

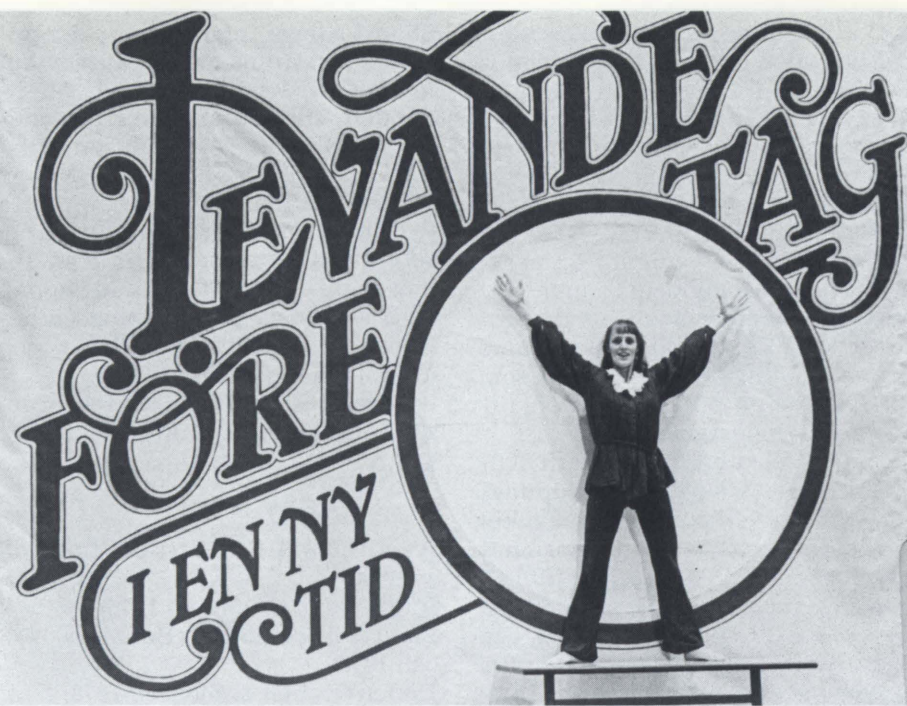
Saudi-Arabien oljeminister, schejk Ahmed Zaki Yamani, grundar sina viktiga beslut på astrologi. Detta omtalas i ironiska ordalag av *the Skeptical Inquirer* (spring 1980); den har i sin tur hämtat uppgifterna från *Washington Post News Service*, som meddelar att schejken "aldrig fattar ett viktigt beslut utan att konsultera sitt horoskop". Yamani, som är "kräfta", säger: "Mitt horoskop är häpnadsväckande. Det är unikt. Utomordentliga aspekter." Före detta staterna är ett kräft-land, säger han vidare, dvs nationen föddes den 4 juli, i kräftans tecken. Och det är goda nyheter, ty "Saudi-Arabien är jungfru, nästan på gränsen till vågen, och kräftan och jungfrun kommer mycket bra överens, utom att jungfrun är mycket kritisk till kräftan".

Välkomna till vårt bibliotek

Teosofiska Samfundet Pasadena

Sveavägen 45, 1 tr., Stockholm
Vi har ett rikhaltigt urval av såväl teosofisk som filosofisk litteratur.
Öppet sept. – maj: månd – torsd 15.30 – 17.30.

Försäljning av vår litteratur sker genom Rönnells Antikvariat, Birger Jarlgatan 32, 114 29 Stockholm, tel. 08/11 54 11, 20 21 63.

Gita i kinesfären

Avslappningsövningar, kroppsmedvetande, kreativ rörelse och dans är ämnen som allt oftare dyker upp på konferenser världen över. På åbokonferensen "Levande företag i en ny tid" var det dansantropologen Gita Sellmann som lyckades aktivera de nära 500 deltagarna i en mäktig rörelsekör till musik ur Griegs Peer Gyntsvit.

Återupptäck era bortglömda rörelsedimensioner från barndomen, uppmanade hon, och för att underlätta detta presenterade hon begreppet *kinesfär*, dvs den personliga sfär eller räckvidd för rörelse som varje människa har. Är det stelheten eller kläderna som tar emot? undrade Gita, när alla efter hennes instruktioner provade på hur långt de kunde sträcka sig uppåt – nedåt, framåt – bakåt, åt sidorna och på diagonalerna, var och en i sin kinesfär.

Barn uttrycker glädje, ilska och sorg med hela kroppen, ja berättar med hela kroppen. Under självhushållets dagar rörde vi oss inte bara *mera* utan också *mer varierat* i allehanda praktiska dagliga sysslor, men i dagens automatiserade samhälle förvandlas de vuxna snart till ett slags människomobiler, såvida de inte kompenserar sitt för-

krympta rörelsemönster med t ex dans, tennis eller liknande. Bilar, hissar, sittande jobb, sammanträden, konferenser och TV-tittande samt vår rädsla för att göra bort oss och verka löjliga passiviserar och krymper vår rörelsesfär ytterligare.

Flexibilitet till både kropp och själ är förutsättningen för att vi ska må bra och känna oss vitala, menar Gita. Dessutom tänker man bättre efter en danssession, tillägger hon. Man ser problemen ur nya synvinklar och får då också lättare nya idéer om hur de ska kunna lösas. Detta säger hon inte bara i egenskap av dansare utan också i lika hög grad i egenskap av egen företagare och fd byråkrat och konferensorganisatör i både statlig och internationell tjänst. I varje fall såg konferensdeltagarna i Åbo betydligt vitalare, piggare, gladare och mer avslappade ut efter Gitas kreativa rörelsehalvtimme, som avslutades med fria dansrörelser till inspirerande afrikanska rytmer.

Vågar vi hoppas på mera kroppsspråk och dans i framtidens konferenser? Det är kanske en av de nya dimensioner som behövs för att vitalisera det svenska företagslivet.

Per Sellmann

Regressionshypnos

Tekniken att genom hypnos återföra en person till "tidigare liv" har fått åtskillig publicitet, bland annat genom några populärt skrivna böcker som saknar vetenskaplig kvalitet. I *ASPR Newsletter*, oktober 1976, skriver professor Ian Stevenson, som är parapsykolog och expert på reinkarnationsproblemet, att det hypnotiska tillståndet i många avseenden, men inte alla, påminner om det vanliga drömandet. De undermedvetna delarna av psyket är befriade från medvetandets normala hämningar och kan i det tillståndet i dramatisk form presentera en ny "personlighet". Den personlighet som uppträder som följd av hypnotisörens instruktioner – tydliga och klara eller underförstådda – att "gå tillbaka till en annan tid och ett annat liv" kan synas ytterst trovärdiga för både den person som har upplevelsen och för andra.

Men, skriver Stevenson, nästan alla sådana hypnotiskt framkallade personligheter är helt och hållet fantasiskapelser, precis som innehållet i de flesta drömmar. De kan innehålla en del riktiga historiska detaljer, men dessa kommer vanligen från normala informationer som den hypnotiserade personen fått från exempelvis böcker, tidningar, radio och TV. Det kan hända att han inte minns varifrån han fått informationerna, men ibland kan man få vetskap om källan under andra hypnotiska experiment, som just syftar till att ta fram källor till "personligheter ur tidigare liv".

Men det finns ändå enstaka fall, anser Ian Stevenson, där något av intresse kommit fram genom hypnotisk regression, exempelvis där en person kunnat tala ett språk som han normalt inte förstått.

Regressionshypnos är inte utan vanskligheter, påpekar Stevenson också, säkert med tanke på dem som gärna vill bli hypnotiserade för att, som de tror, få reda på sina tidigare inkarnationer. Det har hänt i några fall att den hypnotiserade inte återkommit till sin normala medvetenhet, när han fått instruktioner att gå tillbaka, utan blivit kvar i det förändrade medvetandetillståndet i flera dagar.

Endast de inre framgångarna, personlighetsdanandet och personlighetsfördjupandet kan göra livet rikt, meningsfullt och värdefullt.

Knut Kjellberg

Viktiga böcker för sökare! Nyheter 1980 – och andra aktuella titlar!

PARAPSYKOLOGI

Martin Johnson: Parapsykologi. Försök till forskning i upplevandet och kunskapens gränsmarker. Illustr. Inb. ca 71:–.

Obrad Donic: Vid gränsen till det okända. Modern parapsykologi. Hft ca 67:–.

John Björkhem: Det ockulta problemet. Klassiskt verk om de parapsykologiska fenomenen. Inb. ca 63:–.

Jan Fridegård: Den gåtfulla vägen. Ockulta upplevelser. Inb. ca 53:–.

Nils-Olof Jacobson: Liv efter döden? Om parapsykologin, mystiken och döden. Inb. ca 77:–.

Sven Magnusson: Det övernaturliga och vår världsbild. Inb. ca 65:–.

UFO – BESÖK FRÅN ANDRA CIVILISATIONER?

Boris Jungkvist: Besökare från kosmos. De flygande tefatens gåta. Illustr. Hft. ca 69:–.

Boris Jungkvist: UFO – en fantastisk verklighet. Illustr. Hft. ca 65:–.

Sven Magnusson: "Flygande tefat" – vad säger vetenskapen? Illustr. Inb. ca 65:–.

K Gösta Rehn: UFO-utmaningen. Inb. ca 57:–.

K Gösta Rehn: De flygande tefaten. Dokument och teori. Hft. ca 57:–.

K Gösta Rehn: UFO! Nya fakta om de flygande tefaten. Illustr. Hft. ca 57:–.

Staffan Stigsjö: Tefatsfolket har landat! Hft. ca 65:–.

Staffan Stigsjö: Tefatsfolket ser oss. Hft. ca 65:–.

DE STORA FRÅGORNA

Örjan Björkhem: Människan och verkligheten. Om mystiker i dagens Sverige. Inb. ca 67:–.

Ragnar Enderlein: Att vara människa helt och fullt. Var Jesus en "socialrevolutionär" förkunnare 2000 år före sin egen tid? Hft. ca 53:–.

Per Ragnar: En sökares dagbok. Inb. ca 63:–.

HÄLSA, PSYKOTERAPI, YOGA

Paavo Airola: Hälsohemligheter. Naturmedicin. Hft. ca 34:–.

Jan C. Bouman: Din själ, din kropp, din existens. Psykoterapi på egen hand. Inb. ca 77:–.

Gerlinde Fiedler: Yoga hjälper. Illustr. Inb. ca 43:–.

D. C. Jarvis: Folkmedicin. Naturmedicin. Hft. ca 34:–.

Bert Yoga Jonson: Vardags-Yoga och Meditation. Illustr. Inb. ca 63:–.

Per Ragnar (red): Därför är jag vegetarian. Inb. ca 49:–.

Maria Scherer: Sätt dig ner och vänta på din själ. Kända personer om hur de löser själsskriser. Illustr. Inb. ca 69:–.

KAN NATUR OCH LIVSMILJÖ RÄDDAS?

Bengt Hubendick: Godnattbitar. Ut- och inblickar rörande naturen och oss själva – att sova på! Illustr. Inb. ca 57:–.

Bengt Hubendick: En liten bok om människan på jorden. Illustr. Inb. ca 49:–.

Bengt Hubendick: Stryk naturen medhårs! Illustr. Inb. ca 65:–.

Bengt Hubendick: Åter till verkligheten. Illustr. Inb. ca 65:–.

SAMHÄLLE, SAMLEVNAD

Gunnar Adler-Karlsson: Ett samhälle utan moral. De moderna samhällenas problem, också ur globalt perspektiv. Hft. ca 61:–.

Anders Fischer: En manlig historia. Rapport från ett "mansläger". Hft. ca 45:–.

Berit Hedeby: Mitt liv är mitt! Hft. ca 63:–.

Berit Hedeby: Barnmisshandeln i Sverige. Inb. ca 65:–.

Berit Hedeby: Familjebehandling. Frälsning eller bluff? Inb. ca 65:–.

Berit Hedeby: Ja till dödshjälp. Hft. ca 49:–.

Ulf Löfgren: Djurförsök. Om vetenskapligt djurplågeri och mänsklig förnedring. Hft. ca 71:–.

Birgitta Pierre: Det misshandlade barnet. Hft. ca 23:50.

Siv Widerberg: Mamma, pappa, barn. En bok för barn om kärleks- och sexuallivet. Illustr. Hft. 37:–.

DAN ANDERSSONS KLASSISKA VERK

Det kallas vidskepelse. Inb. ca 49:–.

Kolvaktarens visor. Inb. ca 49:–.

Kolarhistorier. Inb. ca 49:–.

Svarta Ballader. Inb. ca 49:–.

Chi-mo-ka-ma. Inb. ca 49:–.

Sorgmarschen. Inb. ca 49:–.

Den röda rosen. Inb. ca 38:–.

Nattvandrare. Inb. ca 38:–.

Zindermans förlag
Box 310, 401 25 Göteborg 1.
Tel. 031-13 78 32

Böckerna finns i bokhandeln. Kan också beställas från förlaget, sänds portofritt per postförskott.

Ill. Robert Turner

LEVE DE GAMLA GUDARNA!

Svenska forntidsvänner studerar eddorna och Heimskringla samt firar segern vid Svolder.

På Tyrs dag (tisdag) den 9 september samlades medlemmar i Svolder-Förbundet, samt sympatisörer, till en minneshögtid vid skulpturen "Solbåten" på Kidaskär (Riddarholmen) i Stockholm. De firade 980-årsdagen av segern vid Svolder år 1000. Det var då som danakonungen Sven Tveskägg och sveakonungen Olof Skötkonung i förbund med den norske jarlen Erik Håkonsson, och deras män, i ett sjöslag besegrade den norske "trosavfällingen och kulturförrädaren" konung Olav Tryggvason, vilken sedan år 995 med våld höll på att införa den "papistiska varianten av den kristianska kärleksläran".

Sex av de närvarande vid "Solbåten" bar vikingahjälm; tre av dem var till och med iförda full vikingadräkt. En bar dessutom ett praktfullt lösskägg och respektingivande vapen. Tören-vikingen Rurik Röde hade en stor lur, som han blåste i. Ett standar med torshammaren fanns också med.

I allt ett 20-tal personer var där. Bland dem igenkändes Ragnvald från Vidarskjalf (Eddie Grahn från Kamelen), Thure Kiltar, ordförande och gillegode i Breidablikk-Gildet, Emund Kärne från Breidablikk-Gildets junioravdelning och utgivare av tidskriften "Huginn ok Muninn" samt indiern Prashant Lal. Också "Jesus" var med. Han hade grått, risigt skägg, åkte omkring på en trampcykel och hade en tyglapp med ordet Jesus på rocken. Därför kallades han Jesus av vikingarna.

– Jesus får inte vara med! ropades det. Men densamme dröjde sig försynt kvar som en tyst observatör hela kvällen. Några hörbara åsikter om sammankomsten hade han inte, men möjligen grät han inombords, ty dessa vikingar har ett ont öga till kristendomen.

Lämpligt valda ord uttalades av mötesledaren Arne Hognar, Breidablikk-Gildets älderman, iklädd nutidshatt och -rock. Thure Kiltar läste upp slutstrofen ur Viktor

Rydbergs dikt "Vaknen!":

Vaknen upp och skåden klarligt, huru fädren här i Norden strävade till mer än ära och till mer än glans på jorden, ja, till mer än Valhalls glädje och ett rum i fadershuset – till att dö vid gudars sida i den sista strid för ljuset!

(Här avses striden på slätten Vigrid mot onskans alla makter, dvs Ragnarök.)

Thure Kiltar hyllade också Sigtyr (Odin i egenskap av segergivare).

Eirik Hugtelia sa om slaget vid Svolder bland annat att det "banade väg för en kort men, ännu så länge, unik period av trossfrihet och tolerans i Nordens historia".

För övrigt hördes ett och annat vikingarop.

Tyvärr uppenbarade sig Odin – i egenskap av den vilda stormens gud – väl tidigt. Det började också regna. Nordborna drog därför, med standardbärande Ragnvald från Vidarskjalf i rött vikingaskägg i tä-

ten, till Klubb Kamelen för att fortsätta "segerstämman" under "sotad ås". Där berättade Arne Hognar om de gamla nordmännen, och särskilt om Olav Tryggvasons grymheter mot "hedningarna". Fasaväckande detaljer hämtades ur "Heimskringla", Snorre Sturlassons berömda historieverk. Slutligen läste tören-vikingen Eirik Hugtelia om slaget vid Svolder, och en kort frågestund avslutade sammankomsten.

En hjärtesak för de församlade var tydligen att trycka dit den "främmande" kristna tron. De norska kristna kungar som utbrede kristendomen beskrevs som intoleranta och grymma – till skillnad från de hedniska nordborna som gärna lät folk tro vad de ville och även lyssnade till "vite Krists" missionärer.

– Kristendomen utbreddes med brand, svärd och list, sades det denna afton i Kamelens källare. Ibland utrotades hela folk i "kärlekslärans" namn. Amerika nämndes som exempel.

– Karl "den store" – av tyskarna kallad "Kalle Slaktarn" – lät avrätta över 4000 "hedniska" saxare på en enda dag, men så blev han också krönt till kejsare på juldagen år 800 av en tacksam påve!

– Alla asatempel brändes ned. De nordiska folkens egen religion och kultur utplånades.

Även nyare tidens kristendom klandrades för intolerans och grymhet.

Arne Hognar:

– På Tasmanien stod en frikyrkopräst och sjöng psalmer medan man sköt ner de sista av de omkring fyra tusen infödingarna på ön. Detta hände år 1876.

Hinduismen och buddhismen beskrevs som toleranta. Under Dalai Lamas tid i Tibet fick shamanismen finnas kvar. Och i Japan finns ännu shintotempel från 600-talet. Men i Norden brändes alla den inhemska religionens tempel.

– Så vi hade verkligen otur här i Norden som fick den barbariska mellanorientalska kristendomens företrädare som missionerade här och utrotade vår egen tro.

Roten till kristendomens intolerans finns enligt Arne Hognar i "det djävulska budet Du skall inga andra gudar hava jämte mig". Det har lett till att kristendomen, som egentligen är en hebreisk sekt, har utrotat alla andra religioner, när man kunnat göra detta.

– Men när Ansgar kom till Norden, fick han predika fritt. Nordmännen hade ingenting emot att höra om en ny religion. De var toleranta. Människorna fick tro på vilka gudar de ville.

SERIÖST INTRESSE

Svolder-Förbundet är en seriös men ännu så länge löst organiserad sammanslutning av föreningar, grupper och enskilda personer, som är intresserade av fornskandinavisk kultur, historia och mytologi samt vill verka för ökad trossfrihet, tolerans och demokrati.

Seriöst – och dessutom fast organiserat – är också Breidablikk-Gildet, som bildades 1975. Men där blir man medlem först efter inträdesprov och genom en invigningsceremoni. 13 personer har hittills invigts.

I båda sammanslutningarna räknar man för övrigt tiden från "trossfrihetens och toleransens seger" vid Svolder. I år är det alltså år 980 "norrön tideräkning".

Fast det är ju ett faktum, som man inom förbundet mycket väl känner till, att alla de tre segrande befälhavarna i slaget vid Svolder till slut antog den kristna tron. Olof Skötkonung döptes i Husaby källa några år efter år 1000 – och blev den förste kristne svenske konungen.

Arne Hognar:

– Vi vill återuppväcka intresset för de värden som finns i vår egen gamla norröna tro, odling och hävd. Vi har haft regelbundna möten och bland annat utflykter till fornborgar, tingsplatser och runstenar. På våra sammankomster studerar vi exempelvis Sämundar-Eddan, Snorra-Eddan och Heimskringla, och vi reciterar ur Havamal. Ibland besöker vi museer, främst Historiska museet.

OLAV "DEN HELIGE"

Den 29 juli i år, på Olofsdagen, hade Svolder-Förbundet ett välbesökt upplysningsmöte vid Torsstatyn på Mariatorget i Stockholm. Då berättades bland annat om "helgonkungens" Olav.

– Sedan despoten Olav Haraldsson år 1015 genom svek hade lyckats tillskansa sig kungamakten i Norge, så följde tretton tunga år av hårt förtryck av folket och en omänskligt grym behandling, med barbariska mellanorientalska stymningsstraff och dödsstraff av hövdingar och andra som inte ville låta sig tvångsomvändas till den nya "rätta" tron. Men allt detta förtryck ledde till ett framgångsrikt folkuppror mot Olav Haraldsson, som fördrevs från Norge år 1028. När kungen två år senare försökte återta makten, besegrades han av en norsk bondehär vid Stiklastad i Tröndelagen och föll själv i striden den 29 juli 1030. Det papistiska prästerskapet helgonförklarade honom ett par år därefter, trots

hans bestialiska grymhet, på grund av hans förtjänster vid utbredningen av "den enda rätta tron". "Sankt Olav" behövdes också som ett surrogat för den av folket i Norden högt älskade asaguden Tor.

BREIDABLIKK-GILDETS TRO

Har man inom Breidablikk-Gildet någon tro? Hur ser den i så fall ut?

– Vår ideologi framträder i gilletts speciella kalender och bygger till stor del på 1800-talsromantikens vackra natursymboliska tolkning av den norröna mytologin, förklarar Arne Hognar, och tillägger att kalendern tyvärr ännu inte har utgivits.

– Vi anammar inte den kristna vidskepelsen att anropa gudar, säger han vidare. Men var och en får tro som han vill. Det framgår av eddorna att en del trodde på någon form av själavandring – men andra menade att detta var "käringspråk".

Om Breidablikk-Gildet kan vidare nämnas att det enligt stadgarna "förutsätts att gillemedlemmarna intar en avvisande hållning gentemot tobaksrökning, alkoholmissbruk och bruket av andra skadliga droger".

Mjöd kan dock serveras vid sammankomster – men endast "Röde Orm", dvs mjöd med en alkoholhalt understigande 1,8 viktprocent – till gudars och gudinnors ära.

– I Breidablikk-Gildet räcker en burk "Röde Orm" åt åtta personer, upplyser Arne Hognar.

Gilletts valspråk är "Fyrir Forn Sidh eptir kröfum timans", vilket betyder: För Forn Sed (=Gammal Tro) efter tidens krav.

Följande stycken ur Havamal har en central plats i ideologin.

För Midgårds barn är Gimles värme

och Balders ljus det bästa; hälsan därtill skall mänskan hava och ett liv från laster fritt.

(Havamal 68)

Bättre börda bär ingen med sig än mycket mannavett; värre välgång var ej på vandring med än för många mått öl.

(Havamal 11)

Ej är så gott, som gott man säger, ölet för mänskors ätt; ju mer du dricker, dess mindre vet du, vart ditt vett tar vägen.

(Havamal 12)

(Vidare upplysningar om forntidsvännerna kan ges per telefon 08-21 37 36.)

SM

NORDEUROPEISK OCKULTISM i gammal tid

Av Mikael W. Gejel

Många människor i väst vänder sig i våra dagar till österländsk religion, mystik och filosofi. Och det ser jag som något positivt, ty jag tror att vi har mycket att lära av den orientalska visheten. Men det är också intressant att det funnits inhemska ockulta traditioner här uppe i norra Europa, något som många tycks vara mer eller mindre ovetande om. Det kan ge åtskilligt att skaffa sig kännedom om dessa traditioner, bland annat beroende på att det alltid finns en djup överensstämmelse mellan naturens beskaffenhet i ett område och den religion som utvecklas där. Som den amerikanske etnologen Julian Stewart sagt: en viss sorts ekologiska och tekniska förutsättningar ger alltid en följd-enlig religion. Den sanna mystiken är alltid medveten om människans och hela naturens samhörighet och ömsesidiga beroende. Det fanns i gammal tid en mystisk skolningsväg i Norden, i samspel med den nordiska naturen.

För tydlighetens skull måste jag påpeka att jag inte menar att den gamla skandinaviska mystiken i dag skulle passa oss alla bättre än andra religioners mystik och filosofi. Det är ju helt individuellt vilken livsåskådning man attraheras av. Vad jag däremot menar är att det kan vara mycket intressant att studera vår egen gamla mystik.

Det fanns alltså något som skulle kunna kallas en ockult skolningsväg i Norden, en väg som kommit ur ändlösa barrskogars sus, ur mäktiga, tysta berghällar, ur stjärnljusa nätter på snöhöljda fjäll och daggvåta morgnar vid mörka tjärnar, en väg som i samverkan med andliga krafter utbildades av de gamla visa med sina extatiska visioner, ur nomaders, bönders, fiskares och hantverkares samspel med naturen.

Odin: en gammal enögd man med långt skägg och slokhatt, i handen ett spjut.

DEN NORDISKA MYSTIKEN Mytologin och världsutvecklingen

I det följande skall jag ge min uppfattning om fornnordisk mytologi, vilken är grundad på tron att det existerar andliga väsen. För mig är exempelvis Odin en andlig realitet.

I den äldre Eddan finns framför allt tre kväden som ger en bild av fornnordisk religion:

Valans spådom
Den höges sång
Sången om Grimne.

I dessa kväden, i synnerhet Valans spådom, finns bilder som de nordiska invigda skådat i extatiska visioner. Detta är mytologiska bilder som inte är påhittade utan upplevs som en påtaglig verklighet av den som stiger upp till visionärt klarseende. Jag skulle vilja säga att dessa bilder stammar från vad som med ett andevetenskapligt uttryck kallas astralplanet, dvs de fram- och bortflytande bildernas värld.

De mytologiska bilderna är religiösa symboler som förklarar en del av verkligheten som det kausal-logiskt vetenskapliga tänkesättet inte kan förklara.

Valans spådom och vissa andra sånger beskriver ett världsdrama från skapelsen och urtiden över gudaskymningen eller Ragnarök till den nya tidsålderns födelse...

Enligt ockulta traditioner, bland annat indiska, har jorden genomgått flera inkarnationer. Innan vår nuvarande jord bildades, berättar dessa traditioner, befann den sig i ett tillstånd mellan "död" och ny födelse som med ett sanskritord kallas Pralaya. Detta tillstånd beskriver den fornnordiska mystiken som ett tomt, ofantligt svalg, Ginnungagap. I denna tomhet inträder köld och värme och när de möts höjer sig jorden åter ur Pralaya.

Vid den tiden hade människan, som jag ser det, ännu aldrig nedstigit från andens värld. Den nordiska mytologin fortsätter med att beskriva mänsklighetens uppkomst ur makrokosmos. Man tänkte sig att allt makrokosmiskt har en mikrokosmisk motsvarighet. Allt i makrokosmos, världen, har en motsvarighet i mikrokosmos, människan. Därför sägs det i den nordiska skapelseberättelsen att världen skapades av en jätte, att jord och himmel skapades av jätten Ymer och att människan uppkom ur jord och himmel. Bergen motsvarar i människan benen, mullen hör samman med köttet, vattnet med blodet, himlavalvet motsvarar skallen, skogen och växtligheten håret, och molnen förknippas med hjärnan, tankarnas bärare.

Som det står i Eddan:

Av Ymers kött uppkom jorden
och havet av blodet hans
himlen av hans skalle, skog av
hans hår,
men bergen av jättens ben

... men av jättens hjärna gjordes
de onda
molnen på höga himlen.

(Sången om Grimne 40-41; i B Collinders översättning.)

Den fornnordiska mytologins bildspråk är genomsyrat av denna insikt om förhållandet mellan mikrokosmos och makrokosmos.

Som representanter för de första fysiska människornas män och kvinnor ställer Eddan bilden av Ask och Embla. Som växtliknande, begärlösa kroppshöljen, som trän, står Ask och Embla, asken och almen, inför oss.

Över hela jorden har folken haft sin mytologi. Jag menar att mytologiernas uppkomst vittnar om klärvoajans. Detta är en uppfattning som inte bara hävdats av ockultister, teosofer och antroposofer utan också av den moderne psykologen R. D. Laing. I enlighet med denna uppfattning hade människor tidigare, i Norden ända in i början av medeltiden, ett instinktivt klarseende, en medfödd andlig skådarkraft, men under utvecklingens gång har denna förmåga gått förlorad. Detta beskrivs i Eddan som Balders, ljusgudens, död. Balder dödas med en mistelpil av den blinde asen Höder. Därmed börjar Ragnarök, gudaskymningen, den blinde Höders tidsålder, då människans andliga blick skymms. Men Balder skall komma tillbaka; den nya tidsåldern kännetecknas av hans uppstigande från dödsriket Helheim, underjorden, vilket symboliserar väckandet av andliga krafter ur människans undermedvetna.

Naturligtvis fanns det också en icke-mystisk, exoterisk, religion i Norden. Vad jag här försöker ge en uppfattning om, är den esoteriska sidan.

Extasens väg – den fornnordiska skolningen

Den nordiska meditationstekniken bygger på extas och på att samla kraft. Den är ett slags shamanism, dvs en väg som utmärks av att man når översinnlig kunskap genom en sublim extas. Man tränger igenom den materiella världens gränser i ett klart ljussken, som öppnar den andliga världen. Den nordiska shamanismen har två former: sejd och galderkonst. En tredje kunskapsväg är runmagin. Dessa tre former

av magi traderades i de så kallade drottmysterierna av trollkarlar och sejdkvinnor över hela Norden, över spridda germanska områden samt i nordvästra Ryssland.

Den nordiska vägen beskyddas av två andliga väsen. Det ena är Freya, kärlekens och sejdens gudinna. Hon är vad man med kristen terminologi skulle kalla ett änglaväsen. Hon är erotikens skyddsängel och sejdens uppfinnare. Det andra väsendet är Odin. Vem är Odin? När den forna trollkarlen eller sejdkvinnan var ute i naturen så upplevde han eller hon sitt samband med den. Den forna människan iakttog vinden, hörde och kände den, och hon visste att den var den stora världens motsvarighet till hennes egen andedräkt. I sitt klärvoajanta medvetande såg den invigde den nordiska vindens väsen tona fram i en astral bild. Ur vindens vinande och strömmande steg bilden av den nordiska urshamanen. Denna vindens ande rider på en åttafotad häst, som vanligt är än i dag bland shamaner – ett tecken på att han kan färdas snabbt i sin själsflykt. Han bär en bredbrättad hatt och en vid, blå kappa. Han kallas Odin eller Wotan, "den vinande".

Det finns legender om Odin som trollkunnig vandringsman. Som människa skulle han då ha företagit långa vandringar här på jorden. Enligt Rudolf Steiner var Odin inkarnerad under den uråldriga tiden på Atlantis. Därifrån kanske minnet av shamanens hemlighetsfulla vandringar kommer?

En galder är en rytmisk formel som påverkar sinnet eller omgivningen. Den skall sjungas; man kan låta melodin komma av sig själv. Genom att sjunga galdern om och om igen kommer man att vidga medvetandet och uppleva en stegrad vakenhet.

Här är en galder med anglosaxiskt ursprung som riktar sig till himmelsk kärlek och nåd:

Jag står vänd mot öster, jag ber
om nåd,
jag ber den helige Herren
jag ber den store Herren
jag ber himmelrikets härliga
högsal
att måtte min mun öppna denna
galder.

Galdrar används också för direkt yttre påverkan. Följande är en anglosaxisk trollsång för god gröda (i S. Ottmans översättning):

Hell dig, Jord, människo-moder,
var fruktsam i Guds famntag.
Fylld med föda åt människan.

Graalsökaren, målning av Mikael Gejel.

Sejd är en extasteknik där man likaså sjunger och dessutom gärna trummar för att komma i extas. Särpräglat för sejden är att den kan ge förmågan att lämna kroppen, förmågan till själsflykt eller med andra ord astral projektion. Medan kroppen ligger stilla färdas sejdaren med sin astralkropp och sitt medvetande. Denna själsflykt sker ofta i ett djurs skepnad. Det djuret kallas sejdutövarens följeslagare. Det berättas om en sejdare som skiftade hamn till en björn, en annan som blev en fågel och åter andra som blev till varg, fisk eller orm. I "Samtalen med don Juan" beskriver Carlos Castaneda i detalj hur detta hamnbyte går till. Den gamle shamanen don Juan lär honom bli en kråka. För att bli en kråka måste Castaneda förvandla sitt huvud, medan kroppen måste helt försvinna. Detta för att fåglar ockult sett är helt och hållet huvud. Fågeln är ett huvud-djur som svingar sig uppe bland molnen, mitt i det om-

råde som är Ymers huvud och moln-tankar.

Det fanns också svart sejd, men den är så dyster och hemsk, så den går jag inte in på här.

Vid den invigning som gav runornas hemlighet, lärde man sig också förstå det språk som uppenbarar alltings innersta väsen, de runor som kan läsas överallt omkring oss. Detta beskrivs i "Sången om Sigdrifa" som handlar om Sigurd Fafnesbanes invigning i runmagin. Där heter det om detta fördolda språk att det kan läsas "på björnens ramar... på ulvens klor och på örnenas näbb... på glas och på guld och på godlyckesmycken, i vin och i vört och på viloläger...". Med ett andevetenskapligt ord kallas denna kunskapsväg inspiration.

DEN HELIGA GRAAL

Där drottmysteriernas väg slutar kommer som en naturlig fortsättning den utsägbara verklighet som

kallats kunskapen om den heliga Graal.

Det har skrivits mycket om det så kallade Graalkärlets symbolik. Det följande är, när det inte gäller historiska fakta, min egen uppfattning om Graal, och den täcker absolut inte allt i detta breda ämne.

Det är mycket svårt att försöka skriva något om Graal. Jag kan inte göra detta ämne rättvisa, ty det är något så ogripbart över denna symbol, vilket jag tror att alla som känt sig dragna till Graal har märkt. Men en sak vet jag: Graal är inte något man skall försöka förstå. Graal är något man stegvis tar emot. Graal står för en salighet långt bortom förnuftet. En glimt från den heliga Graal kommer som en dånande flodvåg av ljus. Det finns inget högre mål, inget högre stadium på den mystiska vägen. Graal är det absoluta, och ändå är Graal utsägligt mycket mer.

Graallegenden kommer ursprungligen från kelter i sydvästra Britannien. Ur historien reser sig några gestalter som är förknippade med Graalstigen. Först är det trollkarlen Merlin (c:a 460–580) som utgör ett slags övergång. Hans väg är egentligen inget annat än drottmysterierna i sin keltiska form, druidismen. "Druid" är den keltiska ordformen för "drott". Efter honom kommer Graalriddarna, fyllda av ett mod som gränsar till dårskap, fyllda av yttersta kompromisslöshet i sin kamp för ljuset. Två namn brinner för evigt i etern: Parsifal och Galahad. Namnen betyder "den rene dären" och "sommarrhöken". Dessa namn kommer att nå den som utvalts för Graals stig, vare sig han hört dem förut eller ej. Ty Graal tar ingen hänsyn till orsakssammanhang eller fysikaliska lagar. Graal övergår allt förstånd.

En vän till mig fick i en svår period i livet höra en inre röst som sade: "Den heliga Graal." Han hade aldrig hört talas om Graal tidigare. Men detta tillfälle blev en vändpunkt i hans liv.

Enligt en gammal profetia skall en gång ärkeängeln Vidar, Odins son, en Graalsbudbärare, komma. Rudolf Steiner säger att detta väsen kan få stor betydelse i vår tid, under 1900-talet. Enligt denna uppfattning är Vidar redan här och vi kan samarbeta med honom. Vidar är kraften som driver bort förvirring och dunkel genom att väcka Graals brinnande ljus.

Anm. Mikael W. Gejel, som är född 1952, läser religionshistoria vid Stockholms Universitet. Han har tidigare studerat vid konstskola.

Gå i rolig-skola! Lär dig ha kul! Njut av livet! Var nyfiken, entusiastisk! Lek! Skapa!

– Jag känner mig så olycklig. Jag är så ledsen. Ingenting alls är roligt.

Så säger, eller tänker, alltför många. För dem är livet en trist historia. De kan inte hitta något som fyller dem med glad entusiasm. De är trötta, pessimistiska, oföretagsamma. Åren går utan att något av betydelse händer i deras liv.

Många av dessa frustrerade tänker som så att det kan vara något väsenligt fel på dem, vilket skulle kunna rättas till med hjälp utifrån. De börjar gå i psykoterapi. Där får de nysta upp orsakerna till sina misslyckanden, sin otillfredsställelse, lära känna sig själva, kanske skrika ut sin ångest. De får hjälp för att komma igenom sina hämmande inre konflikter, reda upp sitt orediga känsloliv och bli "friska", samt nå fram till den inre styrkan och säkerheten, kunna utnyttja sina starka sidor.

Målet för terapin är att de skall bli lyckligare, mer levande, mer självförverkligande.

Men många av dessa livströtta behöver helt enkelt en undervisning i hur man har kul! Ty de har förlorat förmågan att ha roligt.

Många sitter fast i svarta tankar. De varken vill eller kan släppa loss sig själva i livsglädje. De ser allt i mörka färger. Allt är i grund och botten meningslöst, tycker de, det är synd om människorna, och i all synnerhet om dem själva.

Det tar emot att stiga upp på morgonen, att göra sig i ordning, arbetet känns tungt, plikterna är många och svåra. Ingenting är riktigt som det borde vara, och skulle kunna vara.

Många behöver lära sig att inte ta sig själva och sitt eget öde på så stort allvar, utan helt enkelt släppa loss och ha roligt.

Vad innebär det att ha roligt?

Jo, det är att kunna finna glädje och djup mening i det man gör och i det som sker omkring en, uppleva spänning och fascination, kunna förundra sig (som ett barn), kunna verka med entusiasm, kunna leka, vara nyfiken på livet, kunna se det goda i en situation.

Man har kanske bråkiga barn. De pockar på uppmärksamhet, de tjuatar, tar tid, stör. Men att då kunna tänka att det vore tomt utan dem, att livet är bättre med än utan dem. Att tycka om att se att barnen har kul, när man sysselsätter sig med

dem. Att lära av deras förmåga att glädja sig. För dem är världen ännu oupptäckt och spännande.

Att kunna glädja sig med andra, inklusive sin familj. Att känna medglädje, känna kärlek. Att ge.

Att kunna se det vackra – även det vackra hos en vanlig människa, till exempel ett barn.

Att kunna leva avspänt, strunta i sina tillkortakommanden, sin prestige, kunna skratta åt sig själv. Leva.

UFOs i Ryssland

Den officiella sovjetiska uppfattningen om UFOs har varit att dessa är produkter av det imperialistiska, dekadenta väst och alltså bara nonsens. Men nu har en officiell rapport kommit från Moskva om studier av 256 UFO-fall – de flesta från 1967 – samtliga oförklarade. Mer än hälften av rapporterna är från lärare, piloter, läkare och andra personer med god utbildning; 42 procent av observatörerna är vetenskapsmän eller ingenjörer. Den oftast förekommande vittnesgruppen är astronomer.

Det sägs i rapporten att det är fel att endast okunniga människor ser UFOs.

NASA har översatt rapporten till engelska och gjort den till en officiell NASA-rapport. På engelska heter den "Observations of anomalous atmospheric phenomena in the USSR, statistical analysis – alltså iakttagelser av abnorma atmosfäriska fenomen i SSSR, en statistisk analys (men det rör sig hela tiden om vad vi i väst kallar UFOs).

Rapporten kommer från den sovjetiska vetenskapsakademien.

Källa: J. Allen Hynek i CUFOS Associate Newsletter, maj 1980.

Släkten...

Kendrick Frazier är redaktör för *the Skeptical Inquirer*, organ för "Kommittén för undersökning av påstådda paranormala fenomen" i USA. I den tidskriften angriper man sådant som parapsykologi, pyramidkraft, biorytmteori, Bermudatriangeln, scientologi och flygande tefat.

Men Kendrick Frazier har en bror, Jim, som är aktiv inom en UFO-kontakt-kult, alltså en grupp där man tror att vissa kontakter, med budskap, skett mellan människor och varelser från världsrymden.

Jim Frazier skrattar åt sin bror skeptikern.

– Ha, ha, ha! Han vet ingenting om UFOs, men han är redaktör för deras tidskrift.

Mrs Madalyn Murray O'Hair är chefredaktör för *The American Atheist* och väl något av den amerikanska ateistiska rörelsens "moder". Men hennes son, Bill, har offentligt framträtt och tagit avstånd från ateismen. Han förklarar att han har slösat bort sina 33 levnadsår utan tro och utan Gud. "Jag ber att jag skall bli i stånd att rätta till något av det orätta som jag åstadkommit. Och jag skulle vilja be folket i Austin om ursäkt för den roll jag spelat i uppbyggandet av Madalyn O'Hairs personliga imperium. Min strävan med det syftet var en skymf mot folket i Austin, mot folket i denna nation och mot Gud."

Källor: The MUFON UFO Journal, mars 1980, och The American Atheist, nr 6, vol 22.

NEXUS

– en tidning för hela samband –

Special-
NEXUS
om döden

Myterna
vi lever
och
dör efter

Ellen
Kühler-Ross
menar att:

Sörj
med
glädje

Mera liv
i dödens
närhet

Döden är livsviktig

Pröva
NEXUS – en annorlunda tidskrift
för dig som vill veta mer om vägar
till hälsa, harmoni och mera liv.

Sänd mig ovanstående 17:e NEXUS. S
Jag betalar 15 kr när inbetalningskort
kommer.

Namn.....

Adress.....

Postadress.....

NEXUS, Drottningg. 102, 111 60 Stockholm

1	Måndag	1930	Helkutsyn och framtidsstro Jan Grönholm	
2	Tisdag	1900	Bodhiswaha-ha! Swami Anand Rajen, föredrag	
3	Onsdag	1915	Debut om Invandringen, Invandran, belastning eller tillgång, Dubbo Staffanvaller, Klubb Kamelen	
3	Onsdag	1930	Den drivande kraften bakom rosenkoret Lektorium Rosicrucianum, Fjällg. 23 A	
5	Freitag	1915	Yoga diet Yogi Mahesh A. Joshi	
6	Lördag		Klubb Kamelen, Själslagdg. 17, Gamla Stan	
6	Lördag		Hej du med stor mage! Workshop 6-7 dec med Agneta & Berit se större "annonst"	
7	Söndag	1600	Hälsa och Livskunskitet Amy Tomqvist Klubb Kamelen, Själslagdg. 17	
8	Måndag	1930	Oändlighets barn, Åke Mälhammar	50
9	Tisdag	1900	Healing i Sovjet Sofia Söderholm	
10	Onsdag	1900	Sexual and emotional energy Kathleen & Derek Locks, Galleri Medmera, Bellmansg. 20	
11	Torsdag			
12	Freitag		Luciafest på Galleri Medmera Alexander Roger Sperrling 7149555 Sonja Phragan 505657	
13	Lördag		Basar Tibetanska Buddhistcentret och Klubb Kamelen (är gemensam basar)	
14	Söndag	10-19	Lördag 13 tom 15. (ev. ord tisdag). Kom och hitta mysiga prylar	
15	Måndag	1930	Healing med handpåläggning Åke Mälhammar, Fabiansalen, ABF	51
16	Tisdag	1900	Intuitive Assertion David Joslin	
17	Onsdag		Galleri Medmera, Bellmansg. 20	
18	Torsdag			
19	Freitag			
20	Lördag		Wet rebirth workshop med David Joslin	
21	Söndag		Galleri Med Mera Vintersolståndet	
22	Måndag		Bellmansgatan 20 tel. 411640	52
23	Tisdag			
24	Onsdag			
25	Torsdag			
26	Freitag			
27	Lördag			
28	Söndag			
29	Måndag			
30	Tisdag			
31	Onsdag			

BODHISWAHA-HA!

4-7 december
ledare är "Alan Lowen"
som numera heter Swami Anand Rajen. Information får du på tel: 08-40 64 78. Arrangör är Deeva Rajneesh Meditationscenter, Åsögatan 127, 116 24 Stockholm.

Hej du med stor mage!
(eller som vill ha det!)

6-7 dec och 13-14 dec.

Workshop i Stockholm för dig som är gravid eller tänker bli det!

- Kroppsmedvetenhetsövningar
- Föda
- Yoga för gravida
- Avslappning
- Hur är det att vara gravid?
- Samspelet med fostrets utveckling
- Gemensamhetsövningar

Gruppfokuserare är Agneta Willy tel: 0151-31045 och Berit Jenkins 018-251353. Ring så sänder dom prospekt.

Nya Dimensioner Kassetband

finns att köpa, bl a av Kübler-Ross föredrag i Stockholm, "Döden är livsviktig" (engelska, två kassetter ca pris 80:-) En redigerad version med svensk översättning finns också på en kassett för ca 50:-. Beställningar görs till

Nya Dimensioner
Fjällgatan 23 A
116 45 Stockholm

Lyssna på Nya Dimensioner varje söndag 22.00-22.30 och varje onsdag 20.00-20.30. 88 MHz

1	Torsdag	Nyårsdagen
2	Freitag	
3	Lördag	
4	Söndag	
5	Måndag	
6	Tisdag	Trettondag Jul
7	Onsdag	
8	Torsdag	
9	Freitag	
10	Lördag	
11	Söndag	

Stockholms Spiritualistiska Förening

Postadress: KARLAVÄGEN 52, 1 tr. ned · 114 49 STOCKHOLM

TELEFON: 60 25 13

Jan.	Kl.	
M 12	19.30	Seansandakt. Bettan Holm-
Ti 13	19.30	Meditation. Se sid. 7.
L 17	14.00	Seansandakt. Isse Lönnhammar, Avesta
M 19	19.30	Seansandakt. Birgit Johansson, Uppsala.
Ti 20	19.00	Studiecirkeln. Se sid. 7.
S 25	14.00	Öppet hus. Kl. 16.00 Meditation. Se sid. 7.
M 26	19.30	Seansandakt. Eira Olsson, Borås.
Ti 27	19.30	Meditation. Se sid. 7.
O 28	19.30	Forlagsredaktör Björn Sahlin berättar om den indiska prinsessan Mirabai och hennes hängivenhet för Herren Krishna. Mira levde på 1500-talet samtida med mogulkejsaren Akbar och med hinduismens store reformator Chaitanya. Hon representerar den s. k. bhaktifröheten, den form av hinduismen som står den kristna kärleksläran nära.

12	Måndag	1930	Visafon med Gunde Johansson	3
13	Tisdag	1930	Meditation Evert Anström	
14	Onsdag		Skandinavisk Yoga och meditations skola	
15	Torsdag		startar yoga och meditationskurser under januari. Information: får du genom 08-33 92 65	
16	Freitag			
17	Lördag	17-18	Zouterapikurs med Berit Jenkins information 018-251353	
18	Söndag			
19	Måndag	1930	Mental zouterapi Broder Bernhard	4
20	Tisdag	1900	Studiecirkel 'Den inre verkligheten' Britt Sevelius, Karlav. 52 1 tr. ned.	
21	Onsdag	1900	Världens Danskulturer Gita Sellmann Drottningg. 85 2tr. (se nedan 4.4.)	
22	Torsdag			
23	Freitag			
24	Lördag	24-25	Zouterapikurs med Berit Jenkins information 018-251353	
25	Söndag			
26	Måndag		Mental zouterapi Broder Bernhard	5
27	Tisdag			
28	Onsdag	1930	Prinsessan Mirabai red. Björn Sahlin SSF Karlav. 52 1 tr. ned.	
29	Torsdag			
30	Freitag			
31	Lördag			

Sökarguiden, Box 45505
104 30 Stockholm. Red.
Per Sellmann

Det att sända in
information till
Sökarguiden!
(för februari)

NYE VEJE

heter en ny norsk tidsskrift som handlar om självstyrelse och "självkultur". Tidningen beställes från: Nye Veje Magnus Møller Sønder Bygade 3, Grejs 7100 Vejle 05-85 34 75

YOGA och meditationskurser

Startar i januari. Du kan välja bland dessa:

Yoga-Kultur

Yoga och meditation, astrologi, teater, musik och konst. Kurser startar under januari. För information ring Bert Yoga Jonson tel: 08-68 84 89

Yoga-Studio

håller kurser i Yoga dagtid och kvällstid i Strindbergs Blå Tornet, Drottningg. 85, 2tr. Kursledare: Ulla Berndtson Tel: 08-37 62 93

Yoga Light Center

startar också yogakurser under januari månad. Ring Eugenia Basilewsky 08-27 41 22 för information.

Världens Danskulturer

Föredrag med diaspel och filmer varje onsdag med början den 21 januari kl 19.00, Folklore International, Drottningg. 85, 2tr. För ytterligare information, se PÅ STAN eller de månadsprogram som sättes upp på Vattumannen m fl., eller ring 08-11 27 04 Föreläsare: Dansetnolog Gita Sellmann

Rolf Ejvegård EMPEDOKLES

Rolf Ejvegård fortsätter sin artikelserie om antika grekiska tänkare, som är en berättelse om hur filosofin började, långt före Jesu tid.

Empedokles (ung. 490 – 430 f.Kr.) var medborgare i Akragas (på latin Agrigentum) på Siciliens sydkust. Hans far segrade i den 71:a olympiaden, som hölls 496 f.Kr. Den enda tidsuppgift vi fö har om Empedokles är att han besökte staden Turioi strax efter dess grundläggning, som ägde rum 444 – 443 f.Kr.

Han var känd för att vara en trollkonstnär och mirakelman. Sägner berättar att han behärskade vädrets makter. Bl a hade han vid ett tillfälle stoppat en storm genom att fånga in den i några säckar och vid flera tillfällen framkallat regn när grödorna behövde det. Läkarvetenskap var ett av hans intressen, och han har fått äran av att vara den första som anlade en medicinsk högskola. Vid vuxen ålder förefaller han ha blivit vegetarian.

Empedokles deltog också i det politiska livet och ledde sin hemstads demokratiska parti. Han uppträdde i prålande kläder och var en gudabenådad talare. Aristoteles ansåg honom vara retorikens skapare.

Enligt sägnen skall han ha slutat sina dagar med en utflykt till det vulkaniska berget Etna, där han gjorde ett svanhopp ner i kratern. Det är Diogenes Laërtios som återger denna anekdot. Han tillägger dock att Timaios uttryckligen säger att detta är fel. I själva verket skulle Empedokles ha rest till Peloponnesos och sedan aldrig mer hörts av. Som faktum kvarstår att han begav sig ut på resa och försvann. Kanske var det så att hans politiska motståndare tagit makten i Akragas under hans frånvaro och meddelat honom att han inte var välkommen tillbaka.

I likhet med många andra filosofer under antiken skrev Empedokles på vers (hexameter). Endast några fragment finns kvar av hans filosofiska verk, vilka tycks ha varit två: "Om naturen" och "Reningarna". Han var eklektiker och sammanställde tankegångar från olika filosofer men sökte framlägga en sammanhängande världsbild.

VERKLIGHETS- UPPFATTNING

Med viss sannolikhet hade Empedokles varit lärjunge till den ledande eleatiska tänkaren Parmenides (Se Sökaren 1/1980!) och studiekamrat med den jämnåriga Zenon. (Sökaren 3/1980.) En av hörnstenarna i den eleatiska filosofin var att materia är oförstörbar. Detta accepterade Empedokles, men han kunde inte hålla med eleaternas om att förändring är en omöjlighet. Eftersom vi får vår kunskap genom våra sinnen och föränderligheten är något vi bevittnar dagligen och stundligen, så kan vi inte förkasta den som illusion och självbedrägeri.

De joniska naturfilosoferna hade lagt fram olika teorier om urämnet. Tales (Sökaren 2/1979) hade förespråkade vattnet, Anaximenes (Sökaren 5/1979) luften och Heraklit (Sökaren 8/1979) elden.

Empedokles menade att det fanns flera urämnen. Till de ovan nämnda lade han jorden, och vi fick därmed läran om de fyra elementen.

All förändring består i att urämnen blandas med varandra i olika proportioner. Om t ex i en blandning av urämnen ett av dem minskar sin andel något, så ändrar blandningen karaktär. Om det t ex gäller en svamp och andelen jord ökar i den, så blir svampen torrare, mörkare, kallare, tjockare och tyngre (se figur 1).

Figur 1.
De fyra elementen och deras egenskaper.

egenskaper	torr	våt	egenskaper
varm	eld	luft	ljus
lätt			tunn
kall	jord	vatten	mörk
tung			tjock

Urämnen har oföränderliga egenskaper, men blandningarna ändras.

På detta sätt förenade Empedokles eleaternas idé om orörlighet och beständighet med Heraklits idé om rörlighet och föränderlighet.

Aristoteles säger att Empedokles i likhet med Heraklit lade särskilt stor vikt vid elden, eftersom den ansågs ha större rörlighet än de övriga elementen och därför mer än de bidrog till föränderligheten i vår värld.

I likhet med flera av de joniska filosoferna letade Empedokles efter en kraft som sätter igång all rörelse i världen.

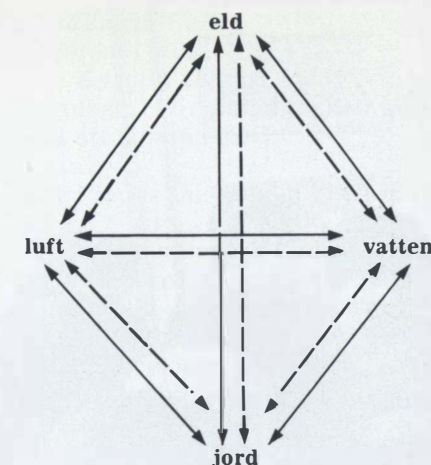
Anaximenes hade talat om förtätning och förtunning, utan att direkt ange dessa processer som energikällor. Heraklit hade slagit fast att det är striden (spänningen, motsatsställningen) som förorsakar alla händelser.

Empedokles tog striden (hatet) som en grundkraft och satte den mot kärleken (freden) som en andra kraft. (Se figur 2!)

Kärleken förenar grundämnen på olika sätt, så att de bildar föremål, växter, djur och människor.

Striden bryter sönder föreningarna, så att grundämnen uppträder i ren form.

I cykliskt återkommande tidsskedet dominerar först kärleken, sedan striden, så kärleken igen osv i det oändliga.

Figur 2. Empedokles växelschema

Teckenförklaring:

— Kärleken som förenar
- - - Striden som splittrar
Ibland dominerar kärleken, ibland striden.

ÅTERFÖDELSE

Diogenes Laërtios omtalar att Empedokles under en tid var lärjunge till Pytagoras (Sökaren 9/1979) men att han ertappades med att plagiera mästaren och därför blev utestängd från undervisningen.

I alla händelser hämtade Empedokles från den pytagoreiska skolan idén om reinkarnation, återfödelse. Även vegetarismen och andra levnadsregler övertog han från pytagoreerna.

Ett fragment (citrat från Diogenes Laërtios) lyder:

"Redan har jag en gång varit gosse och likaså flicka, buske och fågel samt en ur havet uppdykande fisk."

Empedokles framställde återfödandet som ett straff och livet som en rening. Plutarkos anger i ett citat från Empedokles att t ex straffet för ett mord skulle vara trettio-tusen sejourer på jorden. Under den tiden hinner man pinas i ganska många skepnader. Empedokles anses vara den som först använde ordet katarsis (rening) med denna andliga innebörd. Katarsisbegreppet kom sedan att spela stor roll i den antika dramatiken.

FÖRNUFT

Det finns ett fragment från Empedokles, återgivet av Simplikios, där akragantinaren säger att

"Än genom kärlekens makt når allting till enhet och ordning".

Man skulle alltså kunna tolka Empedokles så att han i likhet med Diogenes från Apollonien (Sökaren 7/1979) tänkte sig att det fanns något slags förnuft i världen. I detta fall skulle alltså kärleken vara förnuftig, verka enligt en teleologisk princip.

ÄNDAMÅLSENLIGHET

Det finns emellertid ett annat sätt att tolka världens tillblivelse. Empedokles menar att utvecklingen går från det otidsenliga och opraktiska till det ändamålsenliga och användbara. När ännu striden har övervikt över kärleken spatserar lösa ben och ensamma händer omkring. Man kan då träffa på tjuvar med människohuvud och människor med tjurhuvud, hundar med en mångfald öron och bakvända fötter. Lösryckta tänder, till exempel, har dock ingen uppgift att fylla. De kommer att försvinna, att upplösas. Tänder i en mun kommer däremot till stor nytta. Tänderna söker sig därför till munnar. Är dessutom de tänder som hamnar fram till i munnen skarpa så att de kan bita av födan och de som sitter baktill breda så att de kan mala sönder födan, ja då har en högst ändamålsenlig kombination uppstått och den förgås inte.

Vad sicilianaren framställde är således en biologisk evolutionslära enligt vilken det mest ändamålsenliga, livsdukliga överlever.

Men Empedokles hade också mångfalden som en viktig princip: Han tänkte sig att en otrolig mängd kombinationer uppstod av vilka det största antalet upplöstes. Därmed hade två av de viktigaste principerna i Darwins (1809 – 1882) evolutionsteori formulerats redan under antiken.

SLUMP?

Ett sätt att förklara varför världen ser ut som den gör är att säga att slumpen har avgjort tillkomsten av de olika blandningar av urämnen som ger upphov till föremål, växter och djur. Det är enligt den teorin en ren slump att världen är som den är, och den kunde lika gärna ha varit helt annorlunda. Aristoteles framkastar tanken att Empedokles närmast bör förstås på detta vis.

I så fall försvinner ändamålsprincipen i den meningen att i den biologiska utvecklingen finns en strävan efter att nå högre och mer förfinade arter. Fortfarande gäller dock att vissa arter, som uppkommer, inte klarar sig i längden utan går under. Kampen för tillvaron blir då avgörande för en arts fortbestånd. Den art som är väl anpassad till miljön kan leva vidare.

Med denna tredje princip blir Darwins utvecklingslära fullständig redan mer än 2 000 år före Darwin själv. Det "enda" han behövde göra var att empiriskt visa att evolutionsteorin var hållbar och i vetenskapliga sammanhang överlägsen den religiösa skapelseteorin.

VARSEBLIVNING OCH TÄNKANDE

Empedokles menade att alla ting ständigt avger små delar av sig själva. Dessa delar är uppbyggda i samma proportioner som helheten och representerar därför helheten. Varseblivning uppstår då dessa delar går in genom sinnesorganen och leds ner till bröstkorgen och hjärtat och där träffar på bitar av samma slag. Hoppningen av den nya inkommande biten med den i bröstet befintliga biten innebär själva iakttagelsen, igenkännandet.

Plutarkos säger att Empedokles använde sig av följande exempel för att illustrera sin perceptionsteori. När en hare flyr, lämnar den små bitar av sig själv efter sig i gräset. En jakthund kan komma flera timmar senare och följa spåret genom att sniffa i sig de mikroskopiska harbitarna. När de små harbitarna når hundens hjärtrakt, "inser" hunden att en hare skuttat fram över ängen.

Att vi inte kan se ett föremål bakom en skärm men någorlunda bra i vatten och utmärkt väl i luft beror på att skärmen inte har några porer som släpper igenom de små delarna som tingen avsöndrar. Vattnet har sådana porer och luften är fylld med dem.

VÄRLDSUPPFATTNING

Empedokles sa att ljuset kom från solen men innan det nådde fram till jorden, uppehöll det sig i rymden. Ljuset fortplanter sig således med ändlig hastighet. Detta var en helt ny tanke inom naturvetenskapen. Förmodligen menade han att solen ständigt släpper iväg små delar av sig själv, små ljuspaket. Detta sätt att se på ljusfenomenet är således principiellt detsamma som i kärnfysiken där vi talar om elementarpartikeln foton.

Mitt i universum sitter jorden – fast och orubblig. Aristoteles ger en resumé av Empedokles utredning av hur detta kan komma sig. Det är två krafter som precis tar ut varandra. Den ena är tyngdkraften som gör att allt faller nedåt. Den andra är centrifugalkraften som slungar allt i rät vinkel ut från en cirkelformad rörelse. Himlen roterar runt jorden.

Sammanfattningsvis om Empedokles kan sägas att han i sin filosofi lyckades förena den joniska filosofiskolan med den eleatiska samt att han dessutom lade till vissa läror från pytagoreerna. Sinnesteorin tycks ha varit hans egen.

Anm. Rolf Ejvegård är universitetslektor i statskunskap. Även filosof.

Mycket folk drogs till astrologerna i Storkyrkan. Här en grupp kring Herbert Wimmer. Foto Pressens Bild

ASTROLOGI — en tro i tiden?

DIALOG I STORKYRKAN

Det var mycket folk i Storkyrkan söndagseftermiddagen den 28 september. Kvinnor mest. Mycket ungdomar.

I kyrkans mitt stod en man, Jens Jerndal, och pratade i en mikrofon, och i vart och ett av kyrkans fyra hörn höll en förkunnare till, omgiven av en skara intresserat lyssnande människor. Dessa predikanter och experter hette Anders Ekström, Traude Schneider, Arne Örngren och Herbert Wimmer.

De bar inte prästdräkt, ty de var astrologer!

Vad nu? Vill Storkyrkoförsamlingen i Stockholm slå ett slag för astrologi, i Vattumannens tidsäl-

der?

Marianne Blom, en av prästerna i församlingen, sa så här:

– Kyrkan vill vara öppen. Den vill förstå vad som händer inom andra andliga rörelser. Vi kristna bör ta de andra på allvar, liksom vi själva vill bli tagna på allvar. Ludvig Jönsson, som nu är pastor primarius, står för denna öppenhet. – Och vi är ju alla i grund och botten sökare.

Prästerna i Storkyrkoförsamlingen vill ha kontakt med människor med annan tro än de själva och ha dialog med dem. Församlingen kan också tänka sig att inbjuda exempelvis företrädare för meditationsrörelser.

Pastor Blom ställde sig helt bak-

om idén med astrologerna i kyrkan. Det gjorde också den unga pastorsadjunkten Ann Bogenkrans, men hon menade samtidigt att detta var något ömtåligt.

– Det upplevs av en del människor som ett hot. De ser onda makter i astrologin. Det här arrangementet väcker oro.

Men samtidigt ansåg hon att när kyrkan konfronteras med annan tro, måste man först som kristen skaffa sig kännedom om de andra andliga rörelserna – sedan kan man diskutera med dem och bemöta dem. Därför var det nu fritt fram för astrologerna att tala om vad de tror på.

Och allmänhetens intresse var

alltså stort.

En röst i publiken:

– Kyrkan åker snålskjuts på astrologin, när den inte har något eget att komma med!

Mitt i Guds hus stod Jens Jerndal och sa:

– Det finns inget hinder för en kristen att tro på astrologi. Gud har skapat allt, även himlakropparna och deras inverkan på oss människor. Astrologin strider inte mot någon religion. Den är inte heller en religion, men kan införlivas med vilken religion som helst.

Men är inte allt ödesbestämt enligt astrologin?

– Nej, endast vissa tendenser är givna. Vår fysiska varelse är underkastad inflytelser från kosmos. Men vår inre varelse, som är av andlig karaktär, kan frigöra sig från dessa inflytelser. Det finns en fri vilja. Varje astrologiskt faktum kan verka i positiv eller negativ riktning.

– Energi från kosmos ger vissa effekter på jorden och på människorna. Dessa effekter är inte slumpartade. Det finns precision och mening i allt som sker. Allt är uttryck för en oändligt överlägsen intelligens.

– Men vi kan själva inom givna gränser välja hur dessa energier skall komma till uttryck i vårt liv.

Paneldebatt

Efter två timmars röra, där någon betecknade arrangementet som en flop, vidtog ett estradsamtal om astrologins människosyn och tro jämförd med kristendomens människosyn och tro.

Pastor primarius Ludvig Jönsson förklarade att avsikten med det ovanliga programmet i Storkyrkan var att i det pluralistiska samhället få kontakt med vad som engagerar människor och ligger i tiden.

– Vi har ett gemensamt, sa han också, vi har samma liv att leva tillsammans, och vi vill göra något meningsfullt av det.

Han uttryckte önskan att olika troende skall kunna samtala med varandra i öppenhet och respekt för varandras uppfattning.

– Vi är ju alla sökare!

Det blev ingen hård debatt. Astrologerna bemöttes snällt. Om det hettade till, var det hos en del av publiken, inte i panelen.

Pastor Anders Blomqvist, i stort skägg, framförde synpunkten att det inte går att tolka ett horoskop objektivt. Astrologens personlighet, hans livssyn, vävs alltid in i analyserna. Därför ville han höra vilken livssyn de närvarande astrologerna hade.

Traude Schneider försäkrade att hennes livssyn var "absolut positiv". Hon sa också att astrologin var Guds språk till människorna, skrivet i stjärnorna. För övrigt trodde hon på reinkarnation.

Arne Örngren sa att hans livssyn var kristendomen plus reinkarnationstron. Han underströk dessutom sin tro på bönenas makt.

Även i Anders Ekströms tro ingick reinkarnationen. En människa kan inte upphöra att finnas, ty energin är oförstörbar, sa han. Vi har alla en väg att vandra, genom inkarnationernas rad, och den vägen kan vi göra positiv eller negativ. Han sa också att människan är en skapelse av universums kärlek, och att astrologin leder till insikten att vi alla är invävd i ett stort mönster.

Samtliga astrologer trodde på reinkarnationen, även om Herbert Wimmer ansåg att den tron kanske inte hade någon avgörande betydelse. Det är bättre att se framåt, tyckte han. Han underströk att han inte tillber stjärnorna.

Pastor Blomqvist kommenterade:

– Om astrologerna tror på reinkarnation, så blir en fortsatt dialog ännu svårare!

Men det konstaterades att det finns många likheter mellan astrologernas tro och de kristnas. Kärleksbudet är gemensamt.

Att ingenting sker av en slump är en astrologisk grundsats, och stiftsadjunkt Lennart Koskinen sa att den även är kristen – fast astrologins tanke att människorna styrs av opersonliga krafter strider mot den kristna tron på en personlig skaparmakt.

Men Koskinen var "lite rädd för astrologin", eftersom fatalism, tron på ett oundvikligt öde, kan bli en följd. En sådan tro tar kristendomen avstånd från.

Pastor Blomqvist undrade om det inte kan bli så att man litar mer på vad astrologen säger än på sina egna erfarenheter och om inte däri kan ligga en fara.

Traude Schneider trodde inte att den risken fanns, ty det gällde att aktivera människors positiva krafter. En astrolog kan inge människor mod. Traude menade att hon kunde kallas "modmakare" lika väl som astrolog.

Blomqvist:

– Kan inte förväntningarna på en astrolog bli för stora?

Jerndal:

– Envar måste lösa sina egna problem. Och ingen astrolog är ofelbar. Men astrologin hjälper oss att utvecklas andligen och att förstå oss själva och våra medmänniskor.

Publiken

Bland publiken fanns givetvis många som inte gillade att astrologer inbjudits till kyrkan. En mycket fientligt inställd man med spánt ansiktsuttryck kom fram till oss och sa att detta program var en katastrof.

– För astrologerna är planeterna gudaväsen, sa han. Man har dragit in demoner i Storkyrkan!

En ung man, "en enkel Kristi tjänare", frågade, i mikrofon, om planeterna har känslor, om de kan ge hopp och tröst. Nej, svarade han, endast Kristus kan ge hopp.

En dam:

– Att möta Kristus är av så stor betydelse att stjärnornas inflytande är av mycket liten vikt vid sidan därav. I stället för att syssla med astrologi skall vi alla ta hand om varandra i kärlek – det är det viktiga.

Indiern Prashant Lal, som alltid är på hugget mot kristen intolerans, trädde fram och sa att Kristus är en frälsare bland flera, och om detta erkänns, blir kristendomen mer tolerant. Men Prashant uppskattade synbarligen arrangementet i Storkyrkan och att de kristna prästerna lyssnade på människor med annan tro.)*

Pastor Jönsson:

– Dessa olika livslösningar är mer besläktade än vi trott. Öst och väst behöver komma i samtal om livs-åskådningsfrågor, och inte säga att vi har rätt och ni fel.

I nära fyra timmar varade programmet. Även TV var där.

*) Detta blev Prashants sista inlägg i en jordisk debatt. Han lämnade denna världen oväntat samma dag.

Marianne Blom ställer sig helt bakom pastor primarius öppna attityd. Foto Åsa Freij

Astrologerna blev respektfullt bemötta i Storkyrkan. Ingen av de debatterande prästerna försökte måla fan på väggen.

Men ingen vetenskaplig kritik kom till uttryck.

Säkert är sådana här samtal av värde för dem som söker sanning. Och det är sympatiskt att prästerna träder ner från predikstolen och har dialog mitt bland människorna.

JENS JERNDAL

Jens Jerndal var en astrologisk huvudfigur i Storkyrkan. Vem är han?

Jens har en pol.mag. med nationalekonomi och statskunskap och en fil.kand. med engelska och ryska. Han arbetade på Utrikesdepartementet i sju år, innan han etablerade sig som företagare på Kanarieöarna – rådgivare åt folk som tänkte etablera sig, investera eller göra affärer där. Sedan blev han fastighetsmäklare.

På fastighetsaffärer lever han. Men han försöker syssla med astrologi så mycket som möjligt. Dock tar han inte emot kunder, och han har "inte tjänat en krona på astrologin", säger han.

1977 grundade han Cosmosofiska Stiftelsen, som har lokaler på Birger Jarlsgatan 99 i Stockholm. Stiftelsen har till ändamål att utan vinstintresse främja astrologisk forskning, undervisning och förlagsverksamhet, och den vill vara ett informations- och kontaktcentrum.

Varför håller du på med astrologi, Jens Jerndal?

– Jag vill sprida kunskap om astrologin därför att jag anser att den kan hjälpa människor att förstå sig själva och universum och sin relation till universum och hjälpa dem att utvecklas andligen.

– Astrologi är ett enormt stort ämne – lika stort som livet självt. Astrologi kan tillämpas på allting. Det handlar om själva grunden för tillvaron, om de energier som ligger bakom allt det manifesterade. Jag kallar astrologin för vetenskapen om kosmiska energistrukturer.

Jens säger att han arbetat mycket med att försöka få en rationell förklaring till astrologin och på ett begripligt sätt knyta samman den med de etablerade vetenskaperna. Han menar att de senaste upptäckterna på naturvetenskapens område, exempelvis när det gäller elektromagnetisk strålning från kosmos, gör det lättare att förstå astrologins principer.

– Den moderna naturvetenskapen har bekräftat mycket av den urgamla intuitiva visdomen, exempelvis den indiska, och fysiken har

under 1900-talet ständigt öppnat nya dörrar. Men de nya upptäckterna är så avancerade att de inte trängt igenom inom andra discipliner.

– Den teoretiska fysiken har öppnat sådana perspektiv att hela den gamla världsbilden faller, men ännu har inte konsekvenserna av detta dragits.

Jens menar att astrologin kan förklaras av strålning från planeter, men detta är mycket komplicerat och kan ännu endast bevisas på ett elementärt plan.

– Det påstås av motståndare till astrologin att ingen strålning från planeter kan påverka människor, eftersom strålningen över de stora avstånden är helt obetydlig. Men i själva verket är inte ens stjärnor på miljoner ljusårs avstånd alltför långt borta för att kunna påverka oss. Det framgår av det faktum att vi kan se en stjärna, vilket innebär att det på ögats näthinna sker en fotokemisk reaktion, som genom en nervimpuls signaleras till hjärnan och där uppfattas som ett synintryck.

Energistrukturer

– Astrologin handlar om osynliga energistrukturer, som ligger bakom och reglerar varje manifestation i sinnevärlden.

Som ett åskådningsexempel nämner Jens magnetens osynliga kraft. Och han visar en bok som heter *Blueprints for immortality* (Neville Spearman Ltd) skriven av en amerikansk professor i neuroanatomi vid namn Harold Saxton Burr. Denne har visat att alla levande organismer har energistrukturer av icke-materiellt slag, ungefär som magnetfält, vilka existerar innan det bildats några fysiska former. Burr har exempelvis konstaterat att man genom mätning av energifältet i ett grodägg kan förutsäga exakt hur nervsystemet kommer att se ut hos grodan, redan innan någon som helst fysisk cellstruktur bildats.

Även de la Warrs radioni och Kirlianfotograferingen sysslar med dessa osynliga energistrukturer.

– Existensen av ett energifält är en förutsättning för varje fysisk manifestation. Det är detta fält som ordnar molekyler och atomer i mönster och skapar de materiella former som vi uppfattar med våra sinnen.

– Allting vibrerar och har sitt individuella svängningstal, eller sin säregna vibrationsfrekvens, även om dessa svängningar för det mesta inte kan uppfattas med våra sinnen som ljus eller ljud. Planeterna och de olika sektorerna av himlavalvet

har sina speciella vibratoriska egenskaper vilka genom resonanseffekt inverkar på energistrukturerna på jorden.

– Vibrationerna från kosmos är alltså olika vid olika tidpunkter beroende dels på det växlande planetariska utseendet hos himlavalvet och dels på infallsvinkeln i förhållande till horisonten. Det är detta senare faktum som ligger bakom astrologins indelning av himlen i tolv hus, och det förklarar varför precis klockslag för födelsen och exakt geografisk position är av avgörande betydelse när man ställer horoskop.

– Vetenskapliga experiment har påvisat att metalljoner reagerar olika under olika planetaspekter och under olika månfasar. Ja, de är känsliga för just de planeter som astrologin sedan urminnes tider har förknippat dem med: guld är solens metall, silver månens, kvicksilver Merkurius, koppar Venus, järn Mars, tenn Jupiters och bly Saturnus. Och man vet att spårämnen av metaller har avgörande betydelse för en rad fysiologiska och inte minst inresekreteriska processer i kroppen.

– Så det är helt fel att planeterna inte kan ha någon inverkan på utvecklingen hos människor på jorden.

– Men någon säker kännedom om exakt vad som händer finns ännu inte, medger Jens Jerndal. Där finns det olika uppfattningar och teorier.

Man föds alltid i rätt ögonblick

Det är inte planeternas lägen på himlavalvet i födelseögonblicket som bestämmer vilken slags människa man blir. I stället är det så, enligt Jens Jerndal, att vi föds när den kosmiska energistrukturen harmonierar med vår egen personlighet, sådan den utbildats under tidigare inkarnationer.

– De kosmiska energistrukturer-na måste också harmoniera med båda föräldrarnas för att födelse skall ske. Det innebär att barnet föds vid en tidpunkt då dess födelsehoroskop står i samklang med föräldrarnas horoskop.

– Om en av föräldrarna har en viss planet just uppstigande över horisonten eller just kulminerande på himlen i födelseögonblicket, så är det stor chans att även deras barn får denna planet uppstigande eller kulminerande. Och har båda föräldrarna samma planet kulminerande eller uppstigande, så är det ännu större chans att deras barn får samma astrologiska egenskap. Den franske forskaren Michel Gauqu-

elin har gjort statistiska undersökningar som visat att det finns ett sådant samband mellan föräldrar och barn.

Men hur är det med barn som föds för tidigt?

– Om de föds på naturligt sätt, så föds de alltid när horoskopet är det rätta för dem. Möjligen kan det finnas alternativa födelseögonblick.

Och när ett barn förlöses med kejsarsnitt?

– Detta är ett olöst astrologiskt problem. I princip gäller horoskopet även för dessa barn. Men Gauthelin har funnit att planetpositionernas statistiska samband mellan föräldrar och barn uteblir för dem som är födda med kejsarsnitt.

Jens Jerndal säger att det är svårt att inte komma in på mer eller mindre religiösa tankar, när man sysslar med astrologi – exempelvis reinkarnation.

– Jag trodde inte på återfödelse i början, men efter att länge ha sysslat med astrologi har jag blivit övertygad om att det är en verklighet.

– En själ som väntar på att återinkarneras, tar kroppslig gestalt när den kosmiska energistrukturen motsvarar de egenskaper den behöver uttrycka som ett led i sin utveckling.

Avslöjar astrologin framtiden?

Kan astrologin förutsäga framtida händelser?

– Med astrologins hjälp kan man se vissa allmänna tendenser. Är astrologen erfaren och skicklig, kan han precisera detta mer eller mindre, men att exakt förutsäga kommande händelser är praktiskt taget omöjligt. Och det är fel att försöka, eftersom man hela tiden har valmöjligheter, såtillvida som man kan uttrycka de förekommande energierna på olika sätt. Det finns alltid en negativ och en positiv väg.

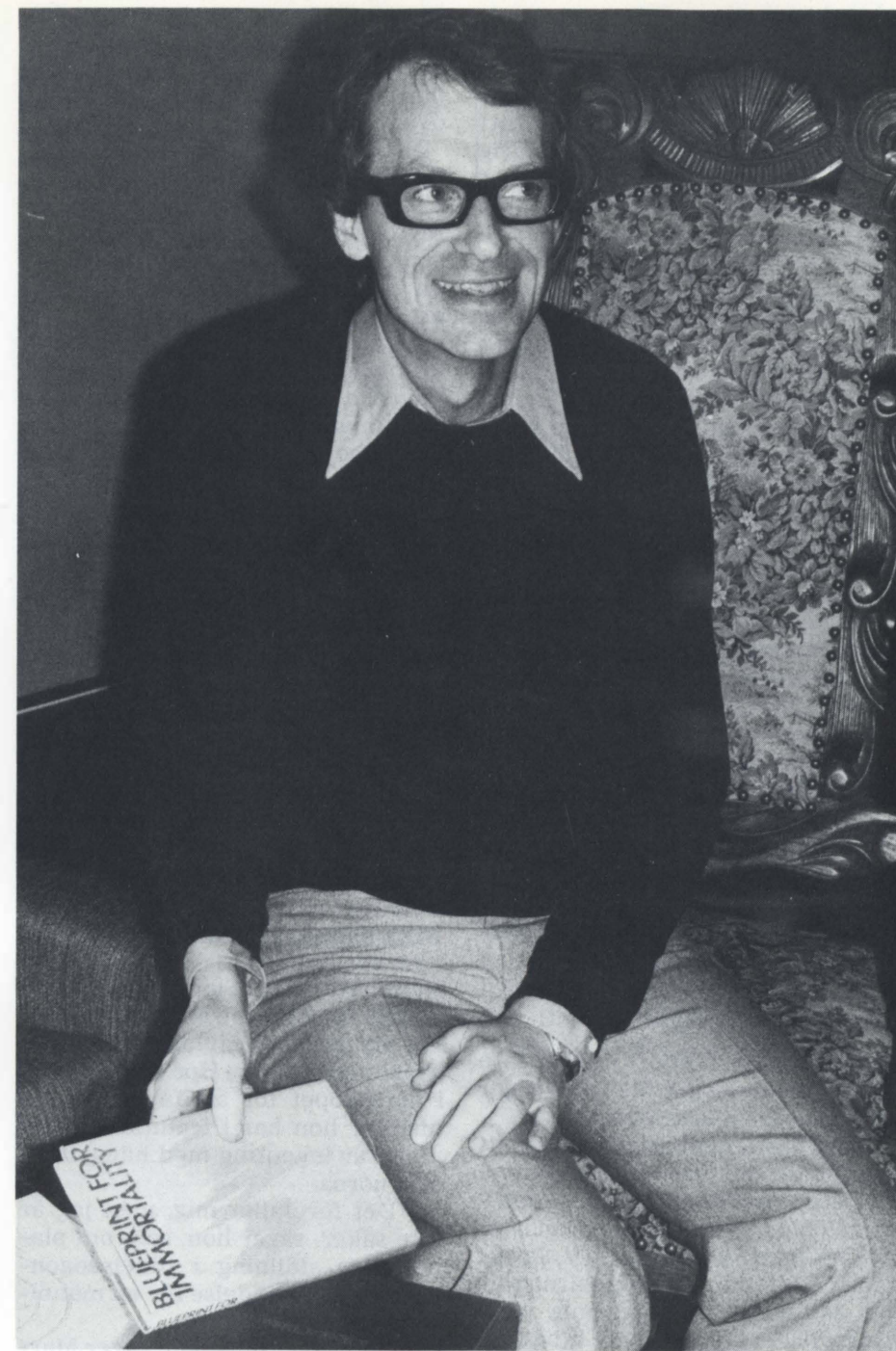
Jens Jerndal sysslar med affärer. Tittar han inte efter i horoskopet, när det är gynnsamt för affärsuppgörelser?

– Jo, visst brukar jag göra det, men mer för att lära mig de kosmiska sambanden än för att påverka resultatet av affärsuppgörelsen.

– Det man från astrologisk utgångspunkt väntar sig skall hända, händer inte alltid, eftersom man alltid har många olika alternativ att välja mellan. En till synes katastrofal händelse kan ändå vara gynnsam – fast på ett annat sätt än man tänkt sig. Man kan vinna något i sin utveckling, eller på längre sikt.

Länders horoskop

En egendomlig sak som en del astrologer sysslar med är den mon-

Jens Jerndal, grundare av Cosmosofiska Stiftelsen. Foto Åsa Freij

dana, eller politiska, astrologin, varvid man ställer horoskop för nationer utifrån vissa för dem avgörande datum.

– Den mondana astrologin fungerar mycket säkrare i prognoserna än den individuella astrologin, säger Jens Jerndal. Nationerna har tydligen inte så stort spelrum för den fria viljan. Ett exempel är när den första svenska borgerliga regeringen under efterkrigstiden sprack, den 2 oktober 1978.

– Horoskopet för Sverige är gjort för den nyaste författningens ikraftträdande 1975. Vi har ascendenten i Vågen och Pluto på ascendenten i Sverige.

– Regeringen sprack samma dag som en solförmörkelse inföll precis

på Sverigehoroskopets ascendent och Pluto. Den föll på atomenergifrågan, som symboliserades av just Pluto!

Riskfyllt att tro på astrologi?

Kan det inte ibland få negativa effekter att tro på astrologi – om man till exempel är tämligen tillfreds med sitt jobb och fördrar sin äktenskapspartner någorlunda och sedan får veta att egentligen borde man inte ha det här jobbet, som man inte är lämpad för, och egentligen passar man inte ihop med den person man sammanlever med...

– En astrolog har ju ett stort ansvar, speciellt om man talar med lättpåverkade människor. Man kan göra skada genom att säga saker

som en människa inte är mogen att höra.

– Och vi känner inte till alla faktorer som spelar in, utan famlar rätt mycket i mörkret. Man kan aldrig uppnå hundra procentig säkerhet inom astrologin. Därför skall man inte göra kategoriska uttalanden.

– Beträffande framtiden uttrycker sig astrologer ofta så här: om ni funderar på att göra det och det, så kan den här tiden vara lämplig. Men de möjligheter som de kosmiska tendenserna tycks ge, kan endast förverkligas om det finns en resonans i personligheten – i annat fall går de spårlöst förbi.

– En positiv sida av astrologin är att den kan göra människor medvetna om en förmåga som de har men kanske inte kunnat utveckla.

På frågan vilka svenska astrologer man med förtroende kan vända sig till, svarar Jens Jerndal att det finns en brist på högt kvalificerade astrologer i vårt land.

– Jag vet inte ens om jag kan rekommendera mig själv!

VÄNNER AV ASTROLOGI

Vad kan astrologin betyda för vanligt folk som intresserar sig för den? Hur använder de den i sitt liv?

Astrologi är roligt

Elisabet Spens (vädur) bygger inte sitt liv på astrologin. Men hon säger att den är ett hjälpmedel.

– Det bästa med astrologin är att jag förstår människor bra genom att veta vilket tecken de är födda i. Astrologin är den bästa psykologin.

– Och man förstår sig själv. Jag är vädur. Det var ett uppklärnande, när den kunskapen gav mig vissa insikter som jag inte hade tidigare.

Elisabet tar ofta reda på vilket tecken andra människor är födda i, och sedan tittar hon efter vilka planeter de har i sitt horoskop.

– Det kan ge viss ledning att bara

känna till soltecknet, men helst skall man gå djupare. Man bör inte bara dra alla lejon, stenbockar osv över en kam.

Elisabet trycker på att det är roligt med astrologi.

– Det tilltalar mig. Det är som en mytologisk saga, och ett bildspråk som jag tycker om. Och så ger det en kosmisk känsla att man ingår i ett stort sammanhang.

– Fast man måste ändå tänka sig att man har en fri vilja, att man kan påverka sitt öde. Horoskopet anger bara huvuddragen, tendenserna.

Elisabet rättar inte sitt liv efter astrologin.

– Det finns ju människor som tittar efter i horoskopet dag för dag, och jag har också varit med om det, men det var litet jobbigt. Jag tycker inte att man skall binda varje liten handling till stjärnorna.

Periodvis läser Elisabet horoskop i tidningar, men mest som underhållning.

Någon förklaring till varför astrologin stämmer har hon inte. Hon säger att det är bra om den undersöks vetenskapligt.

Fina aspekter bra att ha

Margareta Sundgren-Danells (skytt) intresse för astrologin stannar vid dess beskrivning av människors egenskaper. Hon kikar aldrig i horoskopet för att få veta vilka utsikter hon har i framtiden. Hon planerar ingenting med hänsyn till stjärnorna.

– Det förefaller mig, men jag är inte säker, säger hon, som om planeternas ställning i födelseögonblicket har betydelse för en människas personlighet.

Om sitt eget horoskop säger Margareta:

– Jag läser inte de negativa aspekterna, eller rättare sagt jag negligerar dem – annars kan man suggerera sig att bli som horoskopet säger att man är.

– Men, tillägger hon, fina aspekter tycker jag är bra att ha, för då kan man ju försöka leva upp till dem!

– Fast jag har en känsla av att vissa områden är stängda för en. Jag vet inte om det beror på anlag, uppväxt, miljö eller på – horoskopet. Men det är ju faktiskt vissa saker som helt enkelt inte intresserar en. Om det då finns aspekter i horoskopet som bekräftar detta, kan man ju tänka sig att man är sån, eftersom det "står i stjärnorna". Fast man kan fråga sig om man tolkar horoskopet subjektivt, eller om det finns en verklighet i astrologin.

Beträffande sina vänner säger

Margareta att vissa aspekter förklarar varför de kommer väldigt bra överens, och andra aspekter varför de, inom vissa områden, inte kommer överens.

Hon berättar om sin bästa väninna, som hon känner en stor gemenskap med, och om de likheter som finns i deras horoskop – bland annat har de ascendenten på exakt samma ställe, vilket innebär att de har samma stjärntecken i första huset och alltså – om man får tro astrologin – samma typ av personlighet.

Margareta rekommenderar en bok: *Planets in Aspect*, som finns på Vattumannen.

Astrologi är till hjälp

Barbro Peterson (tvilling) har lärt sig "universell astrologi" av Bert Yoga Jonson. Hon är duktig, sägs det, på att intuitivt gissa vilket astrologiskt tecken en människa är född i. Och mycket riktigt gissar hon omedelbart rätt på intervjuarens tecken. Hon säger: "Skytten, kanske med ett inslag av fisk." Och intervjuaren är skytt.

– Det här sker intuitivt, förklarar hon. Men ibland är intuitionen inte där. Ofta känner jag när den kommer.

– Det är värdefullt att veta vilka slags energier en människa har, om hon är född i ett eld-, ett vatten-, ett jord- eller ett lufttecken. Eldmänniskorna är exempelvis fulla av energi. Vattenmänniskorna är känsliga. Jordmänniskorna är praktiska. Luftmänniskorna är kommunicerande. Fyra av zodiakens 12 tecken är eldtecken, fyra är vattentecken, fyra jordtecken och fyra lufttecken.

– Om man vet när en människa är född och därigenom vet en del om hennes karaktär, så kan man bland annat se vilka andra människor hon passar ihop med, i äktenskap eller på en arbetsplats. I utlandet finns det företag som placerar samman personer med hänsyn till vad deras horoskop säger om dem. Jord och vatten samarbetar bra, liksom eld och luft.

– Man kan förstå människor genom astrologin. Och man kan förstå var man har sina egna svagheter och starka sidor.

– Men jag tycker inte man skall ta astrologin alltför allvarligt. Det får inte bli så att man hämmas på grund av sina astrologiska kunskaper. Är jag en svag person, då är det kanske inte bra att jag går för djupt in i astrologin. Jag bör ta reda på så mycket som jag känner att jag klarar av att få veta.

Barbro läser inte tidningarnas

horoskop, som hon anser är för generella för att vara intressanta. Och hon rättar inte sina handlingar efter horoskopets aspekter; hon tror inte att det är lämpligt att göra det.

Det stämmer ofta

Lars-Göran Eriksson (kräfta) har läst väldigt mycket astrologi och har försökt ta reda på i vad mån astrologin stämmer, främst med utgångspunkt från sitt eget horoskop.

– Det ligger något i den, säger han, frågan är: vad? Ofta slås man starkt av hur det stämmer, även i de mest banala sammahang. Men det är inte alltid som det stämmer. Man kan inte förlita sig helt på astrologin; man kan aldrig vara absolut säker.

– Att det stämmer så ofta stöder tron på astrologin. Men hur det hela egentligen hänger ihop, vet man inte. Våra kunskaper räcker inte till för att förklara astrologin. Man förstår inte orsak och verkan – om det nu överhuvud taget rör sig om kausala förhållanden. Man kan bara iaktta fenomenet. Och var och en får ju spekulera kring hur sambandet är mellan stjärnorna och människorna.

Det är astrologins karaktärsbeskrivningar som Lars-Göran intresserar sig för. Han säger att astrologin kan ge ökad självkänedom men att den har ett symbolspråk med rötter i medeltida europeisk kultur som det är svårt för en nutidsmänniska att tränga in i och förstå.

Lars-Göran planerar inte sin framtid med hänsyn till horoskopet. Men han säger att det ligger i astrologins teori att den kan ge informationer om framtiden, ange tendenser...

– Många använder astrologin i affärssammanhang, för att bestämma när de skall göra affärer. Jag kan inte påstå att detta fungerar. Astrologerna påstår det. Ibland upplever jag att det finns såna samband, ibland inte. För mig är frågan öppen om astrologin har något att säga om framtiden.

VETENSKAPLIG FORSKNING

Medan det finns visst positivt intresse för astrologi bland religiöst orienterade människor, så är inställningen bland vetenskapsmän genomgående mycket negativ, inte minst bland astronomer.

Professor Åke Wallenquist har ibland tagit till orda mot astrologin, som han betecknar som "rena skojet". Den strider klart mot hans egen vetenskap, astronomin, och han uttalar sig starkt fördömande.

När han får höra att det finns vetenskapsmän som undersökt astrologin och fått positiva resultat, slår han dövörat till och påpekar som något självklart att sådana undersökningar givetvis inte har bekräftat astrologin.

Men Jens Jerndal har visat oss en astrologisk tidskrift, *Phenomena*, där man bland annat kan läsa om psykologiprofessorn Hans Eysenck vid Londonuniversitetet som gjort jämförelser mellan soltecken och introvert/extrovert läggning. Eysenck fann ett samband som han inte hade väntat sig.

– Jag ansåg det tidigare självklart att astrologi var nonsens, förklarar Eysenck. Men nu känner jag att det omdömet var litet förhastat.

Eysenck testade och bekräftade en hypotes att introverta människor signifikant oftare än vad slumpen medför är födda med Saturnus i uppgång eller kulmination, medan extroverta människor oftare är födda med Mars eller Jupiter i uppgång eller kulmination. Resultatet av undersökningen skall publiceras i *Journal of Social Psychology*.

Professor Eysenck säger att han hade väntat sig att bli angripen för sina undersökningar. Men hans kolleger har tagit saken lugnt. En professor i Manchester har till och med bekräftat hans resultat.

Om de 186 framstående vetenskapsmän som skrivit under ett uttalande mot astrologin säger

Föreningen

HÄLSANS BY

har nyårsträff på Rämshyttan 27/12 –3/1. Lågt pris. Vid eventuella återbud kan intresserade få plats. Ring 08/49 16 16 (Gerd Skoog) kl. 16–18.

HOROSKOP

Mini-horoskop 25 sv/kr
Udförligt
personligt horoskop 54 sv/kr
Progressivt årshoroskop 54 sv/kr
Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Solgården 18, DK-3250 Gilleleje
Danmark

Eysenck att ett sådant ställningstagande, baserat på okunnighet, är värdelöst.

Vi har tidigare i Sökaren skrivit om Michel Gauquelins studier, som stöder astrologin (nr 2, 1977 och nr 7, 1980).

I övrigt har forskare som Dean (1976), Cooper (1973), Cooper och Smither (1975), Gauquelin, Lampe och Paruta (1975), Gauquelin, De-loche och Tanon (1975), Kop (1975) och Dalen (1975) gjort undersökningar som bekräftar astrologin.

SM

Månadens sökardikt

Vi silar tusen ton av sand
och ser ibland
ett korn av guld
i kupad hand
Blott en sökare av guld förstår
hur det är mödan värt
att gräva tusen ton av grus förgäves
för glädjen att få gå
i det rena guldets spår

Asa Freij

Vi beräknar din BIORYTM

För endast 39:- kr datorberäknar vi din personliga biorytm för resten av 1980 och hela 1981. Sätt in beloppet på vårt postgiro 21 41 15-8 så kommer utskriften efter ungefär en vecka. OBS! Glöm inte att ange födelsedatum på inbetalningskortet! (Vill du hellre beställa mot postförskott tillkommer 7:- kr i expeditiionsavgift).

JenData
Karl Johansgatan 98 • 414 51 Göteborg

ENKÄT OM SÖKARENS VÄRDE

– En här av gurus och lamagubbar har invaderat spalterna...

– En underlig tidskrift eller en tidskrift om underligheter?

– SMs ledare mot kristendomen har varit ett fruktansvärt slag under bältet!

– Sökaren har blivit något av ett andningshål.

I somras utsände vi 29 brev med frågor om Sökarens kvalitet. Bakgrunden därtill var att Statens Kulturråd sänkt vårt penningbidrag, viss kritik mot Sökaren, som vi hört, samt det faktum att tidskriftens sålda upplaga varit ca 3 000 exemplar per nummer sedan 1974 – och inte ökat.

16 svar inkom.

9 särskilt utvalda personer, vilkas uppfattning vi gärna ville veta, ombads uttala sig om framför allt Sökarens behandling av parapsykologi och/eller psykobiofysik. De fick bland annat frågan om de ansåg dessa ämnesområden tillfredsställande behandlade, och om de hade synpunkter, kritik, önskemål samt om de ogillade att parapsykologi/psykobiophysik tas upp vid sidan av religion.

SÖKAREN BÖR FINNAS

Från universitetslektor ROLF EJVEGÅRD, som är ordförande i Sällskapet för parapsykologisk forskning, kom följande svar.

"Psykobiofysik är inte detsamma som parapsykologi. Psykobiophysik är ett vidare begrepp och innefattar bland annat parapsykologi.

Jag yttrar mig här bara om parapsykologi.

Sökaren vänder sig till en större läsekrets och kan därför inte ta in alltför tekniska eller speciella synpunkter. Parapsykologi är ett mycket svårt ämne. Dessa två fakta bör beaktas vid svaret.

Jag tycker att Sökaren i stort sett har på ett tillfredsställande sätt be-

handlat parapsykologin. Det är alltför tråkigt att tidskriften inte haft tillgång till fler goda artiklar att publicera. Tillgången är till stor del en resursfråga. Kunde Sökaren betala två till tre tusen kronor för ett projekt (beställt arbete) så skulle Sökaren kunna förse sig med önskvärda artiklar.

Åtskilliga av de artiklar som behandlat religion, mystik, yoga, meditation och UFO har inte haft vetenskaplig prägel.

Varje vetenskap som blandas ihop med trosfrågor får svårt att hålla hög standard. En vetenskap skall alltid explicit söka göra klart vad som i någon mening är objektivt och vad som enbart är subjektiva omdömen. Därmed bör klargöras vilka metoder som använts vid fastställandet av förment objektiva fakta. Parapsykologin, som har svårt att hålla trosfrågor ifrån sig, tar större skada än genomsnittsvetenskapen genom att föras tillsammans med exempelvis religion.

I Sökaren har också förekommit artiklar om religion, mystik och UFO (ofta skrivna av Sökarens red.) som varit mer analyserande än 'vittnande'. Ett par av Sökarens reportrar har skrivit flera ganska okritiska artiklar. Det är svårt att på något vettigt sätt koppla ihop kritisk vetenskap och okritiskt troende.

Ett exempel på en alldeles utmärkt artikel inom ämnet religion skrevs nyligen av Gunnar Ståldal.

En författare som jag uppskattade mycket var Alf Ahlberg. Vid hans bortgång miste Sökaren en av sina bästa skribenter.

Parapsykologin passar utmärkt väl ihop med vetenskapligt präglade artiklar om filosofi.

Sökaren är en tidskrift som bör finnas även i framtiden. Det vore synd om den 'dog' på grund av för liten artikeltillgång."

TÄMLIGEN BRA, MEN OCKSÅ VIDSKEPELSE

Fil dr ADRIAN PARKER är psykolog och även parapsykologisk forskare. Hans omdöme lyder så:

"Med hänsyn till att Sökaren vänder sig till den stora allmänheten tycker jag att den ger en tämligen bra bild av parapsykologin, även om tidningen tar upp alla möjliga vidskepliga ämnen. Lyckligtvis kompenseras detta i någon mån av den goda redigeringen. För min del skulle jag helst se att det kunde ges ut en tidskrift som enbart behandlade parapsykologi och kanske skötade på annan publik än Sökaren gör. En huvuduppgift för en sådan tidning skulle vara att redovisa och göra tillgänglig den stora engelskspråkiga litteraturen i ämnet.

Beträffande skribenter tycker jag att Sven Rosén, Rolf Ejvegård, Martin Johnson, Nils Wiklund och Nils-Olof Jacobson skriver bra artiklar."

INTE VAD DEN VARIT

BIRGER QVARNSTRÖM, författare till pionjärboken "Parapsykologi", som kom på Natur och Kultur 1959, har meddelat följande.

"På det hela taget är Sökaren numera inte vad den var tidigare inom det parapsykiska området. I stället har en här av gurus och lamagubbar

invaderat spalterna under ivriga applåder av unga entusiaster som borde betänka att det fordras oerhört mycket för att göra verkliga framsteg på den mystiska utvecklingens område. I Indien har man inte lyckats genomföra en enda social reform under mycket lång tid, och att titta rakt ut i luften eller på naveln lär inte förändra världens öde.

Jag känner en sökande man som kom i kontakt med en indisk undergörare. Han, den uppåtsträvande, skulle vid första besöket hos undergubben betala 150 kronor och dessutom medföra en påse med frukt. Något resultat av besöket kunde ej konstateras och vederbörande gjorde inte om experimentet.

Men då flera personer suggererar varandra och talar om sina underbara sensationer, åstadkommes förmodligen en viss verkan, som inte har det ringaste med mystisk utveckling att göra. Det österländska kram som numera saluföres av förslagna skojare och som annonsspalterna i de utländska tidskrifterna ger en skrämmande bild av är i de flesta fall så uppenbart humbugssartat att man ryser.

Att det finns äkta gurus berörs naturligtvis inte av dessa kritiska anmärkningar."

SKILJ MELLAN TRO OCH VETENSKAP!

Från GÖRAN BRUSEWITZ kom ett långt svar. Han är ordförande i Föreningen för psykobiophysik och redaktör för dess tidskrift Medium.

"För en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor som Sökaren är det naturligt att vetenskapen parapsykologi, och även psykobiophysik, har en del att ge. Detta gäller inte minst i samband med de stora livsfrågorna, tex om det finns en tillvaro efter döden.

Sökarens redaktör är lyckligtvis personligen mycket intresserad av parapsykologi och psykobiophysik, så det har i Sökaren blivit åtskilliga artiklar från dessa områden, särskilt kring frågan om vi överlever döden, både av honom själv och av några andra, framför allt Rolf Ejvegård.

Vad innebär det att journalistiskt behandla parapsykologi och psykobiophysik? Eftersom det är fråga om vetenskapliga ämnen, ska artiklar vara sakliga, i första hand bygga på kunskap, både i etablerad vetenskap och metodik och i ifrågavarande ämne. På denna punkt är det i Sökaren mycket väl ställt. Den nu oftast förekommande skribenten, fil dr Rolf Ejvegård, är en mycket stor tillgång med sin kunskap och skärpa. Han inspirerar mig i myck-

I HUVUDET PÅ
EN GAMMAL GURU...

XENOFANES
GUD! ESP
AKUPUNKTUR

PARAPSYKOLOGINS HISTORIA

Rolf Ejvegård
Folklig medicin
TRO
Bertil Falk
RELIGIONER
ÅTERFÖDELSE
UFO-FORSKNING

ESOTERISK FILOSOFI

DÖDEN
KÄRLEK
DEN NYA TIDSÅLDERN

Text- och bildreportage Per Sellmann
Foto Rein Vålme
YOGA FÖR
VÄLBEFINNANDE
MEDITATION

sökare

Vår reporter Åsa Freij har träffat Dalai Lama i USA och berättar om en enkel människa som gör ett starkt intryck genom sin personliga utstrålning.

et hög grad. Övriga medverkande, Adrian Parker, Obrad Doncic, Lenart Lidfors och Nils Wiklund, är också akademiker. Även SM själv är väl insatt och skriver sakligt och informativt, trots att han ej är forskare eller akademiker. Många skribenter som är mer journalister än vetenskapsmän uppvisar annars brister på just denna punkt. De måste skriva säljande varvid det sensationella får ta överhanden över kvalitet, balans och saklighet.

Det är svårt att för sökare skriva om en vetenskap. Flertalet läsare av Sökaren söker en tro, en mening med livet och drivs av emotionella krafter såsom allmän oro och osäkerhet. Svårigheten ligger i att dessa läsare lätt glömmer bort att de stora livsfrågorna främst och lättast berör oss känslomässigt, medan parapsykologin och den vetenskapliga processen är intellektuell och metodisk. Parapsykologin

ger vetande, inte tro, medan läsare av Sökaren vill ha en tro och inte alltid är så benägna att sätta sig in i vetenskapens förutsättningar, arbetsmetodik osv. Eftersom de stora livsfrågorna (liv efter döden, en 'andra sida' osv) är mycket svåra att forska kring, så presenteras resultat från forskning, som har anknytning till dem, ofta med reservationer och kritiska kommentarer. Dessa ligger dock på det intellektuella planet, så det är inte så stor mottaglighet hos läsaren för dem, de fastnar inte. Det gör däremot resultatet, det 'svar' vetenskapsmannen presenterar och som i många fall är positivt för läsaren.

Det brister i läsarens förmåga att skilja mellan olika sorters material, att skilja mellan vetande, tyckande och tro. Detta är en nackdel ur parapsykologins, och psykobiophysikens, synpunkt, men jag anser att den uppvägs av nyttan att dessa

Sven Rosén

ämnen kommer till sökarnas kännedom.

Blandningen av olika ämnen i tidskriften innebär alltså att många sökare blandar ihop dem. Särskilt svårt är det när en och samma fråga behandlas dels av parapsykologer, dels av religiöst orienterade. Ambitionen att kunna blanda är hög, men det ställer desto större krav på redaktör och medarbetare, krav som man inte lyckats klara.

Kanske behövs det artiklar som belyser vikten av att skilja på olika sorters material. Därmed kan man få läsaren att förstå varför vetande är så viktigt och hur det kan berika tron. Målet måste vara en tro och ett samhälle byggt på kunskap, inte på känslor- och önsketänkande.

Dessa svårigheter att skilja mellan vad som är tro och vad som är vetenskap gäller den känslomässige sökaren. För den som söker därför att han/hon är intellektuellt fascinerad av parapsykologi och/eller psykobiofysik lurar andra faror. Jag vill framför allt rikta uppmärksamheten på det faktum att forskare tycker olika och att deras åsikter hör ihop med deras personlighet och därmed inriktning i forskningen, med kulturen och samhällsklimatet. Vetenskapsteoretikern Thomas Kuhn har visat hur forskaren påverkas av en rad faktorer, såsom vetenskapstradition och kultur, som tillsammans utgör hans världsbild och bestämmer hans begreppsapparat.

Även forskarens människosyn påverkar hans åsikter.

Jag anser att både SM och andra borde skriva mer om olika hypoteser och åsikter rörande dessa samband mellan personlighet och forskningsresultat.

Om vi så övergår till att se på det intellektuella klimatet i Sverige för parapsykologi och psykobiofysik, så är det mycket kärtvt. Dessa ämnen är inte accepterade som vetenskaper här och därför tycker flera parapsykologer att de måste vara mycket försiktiga i sina uttalanden för att visa att "vi är kritiska".

När parapsykologer uttalar sig – även i Sökaren – så är det försiktiga, osäkra ordalag som dominerar. Därigenom får läsaren intrycket att den attityden är genomgående hos parapsykologer.

Professor Martin Johnson är så försiktig att han knappt vågar påstå att paranormala fenomen existerar! Jag tycker detta är en skandal.

Parapsykologer i allmänhet är inte lika osäkra på dessa fenomenens existens som Johnson säger att han är.

Det finns skäl att visa en viss försiktighet. Men detta får inte hindra

att man lyfter fram en slutsats som parapsykologer i gemen är överens om, nämligen att de parapsykologiska fenomenen faktiskt finns!

Avslutningsvis: Skillnaden mellan vetenskap och religion måste komma fram bättre i Sökaren – liksom också forskarmajoritetens säkerhet att psi-fenomen faktiskt finns, samt de därav följande konsekvenserna för vår världsbild och människosyn. Det är konsekvenser som högst sannolikt medför en stor utveckling av samhället, en positiv förändring av behandlingen av människan i hem, skola, arbetsliv m m.

För att möjliggöra denna behandling av ämnet och framför allt av ämnet psykobiofysik, som är klart eftersatt, måste SM även försöka få andra forskare än filosofiskt orienterade psykologer att skriva: fysiker, läkare, biologer, hjärnforskare och samhällsforskare."

HELT TILLFREDS-STÄLLANDE

SVEN-ARNE SILVE är ordförande i det spiritualistiska Psykiskt Forum i Malmö och, som han säger, "en lekman inom parapsykologi/psykobiofysik". Så här skriver han: "Sökarens bevakning och behandling av ämnet parapsykologi – och dess mer vittomfattande släkting psykobiofysik – uppfattar jag som helt tillfredsställande.

Valet av artikelförfattare är bra – sett ur parapsykologiaspekten – men några saknas som skulle kunna vidga perspektivet inom ramen för psykobiofysiken. Ytterligare fördjupad kontakt med Föreningen för psykobiofysik torde kunna justera detta.

Sökarens bevakning av begivenheter inom området är även den fullt tillfredsställande och personligen ogillar jag definitivt inte att parapsykologi behandlas i samma tidskrift som de övriga ämnena – även om parapsykologin som ren vetenskap ligger långt ifrån mycket av det andra som Sökaren skriver om, exempelvis UFOs och yoga.

Eftersom parapsykologin i en framtid kan visa sig vara en bro mellan naturvetenskap och religion har den sin givna plats i Sökaren.

Vilken helhetsbild man har av tidskriften är naturligtvis beroende av den personliga intressesfären. För min del uppfattar jag dock att tyngdpunkten ligger alltför mycket på introverta, österländskt präglade minoritetsuppfattningar i stället för på de uppfattningar som kan bli 'var mans egendom'.

Själv spiritualist – dock realistisk sådan, hoppas jag – beklagar jag att spiritualismen ofta behand-

las styvmoderligt och med viss nedlåtenhet i Sökaren. Jämför man antalet svenskar som är intresserade av frågorna kring livet efter detta med det antal som har intresse för djuplodande meditationsformer typ TM-flygning och yoga, så finner man nog att alltför mycket utrymme ägnas åt det senare och alltför litet åt det förra.

Men som sammanfattning: Ett gott betyg till Sökaren – inga större ändringar nödvändiga, eller kanske ens önskvärda – men! – skulle red vilja justera balansen i artikelflödet enligt mina önskemål – desto gladare skulle jag bli."

Men hur är det med religionsartiklarna? Är religiösa företeelser bra behandlade i Sökaren? 9 personer, samt Religionssociologiska institutet, ombads uttrycka sin mening om framför allt religionsinnehållet.

UNIK I SIN BREDD

Religionspsykologen ÖRJAN BJÖRKHEM, som även är en skämtsam herre, tyckte:

"Om man sätter sig att bläddra i några gamla nummer av Sökaren är det sannolikt att man grips av en sorts svindel. Här trängs artiklar om Anaximandros, om kosmosofi och magnetterapi, om trollkarlar och spöken, om vegetarism och yoga. Är det en underlig tidskrift eller en tidskrift om underligheter? Finns det ingen gemensam bas? Är det viktigast att äta rätt eller att ha den rätta tron? Eller skall man kanske ligga rätt (i en pyramid) eller sitta rätt (za-zen) ha den rätta hängivenheten (bhakti) skrika rätt (primalterapi) använda rätt sorts tefat (UFOs kallade) eller skall man servera trötta rundpallar åt alla håll som redaktören gör när han får sista ordet?

Jag tycker om Sökaren. Tycker mycket om Sökaren. Ett skäl är att Sökaren är helt unik i sin bredd – de motsvarande tidskrifter som finns i Europa har alla försvurit sig åt någonting speciellt som är rätt. Ett annat skäl är att de mest blomliga företeelser får en chans i Sökaren – ibland blir de alltför kritiskt behandlade – ibland alltför okritiskt – men i Sökaren blir de behandlade. Och annars hade man kanske inte någonsin fått reda på att de fanns.

Sökaren är ovetenskaplig. I praktiken innebär detta bland annat att den kan läsas av ungefär vem som helst. Det innebär också att den kan fungera som en motvikt till de alltför lättrogna stencilbladen. Det innebär att den kan ge uppslag och idéer åt de mer vetenskapligt sinnade.

Själv begriper jag inte hur Sökaren kan fortsätta att komma ut. Den ovärldslighet som ofta finns i artiklarna förefaller lyckas med att påverka också ekonomins lagar. Det är lika roligt varje gång att se den dimpa ner i brevlådan.

Att förändra Sökaren vore ganska angeläget. Om det var jag som bestämde skulle den banne mig se annorlunda ut. Kanske bli en riktigt välkammad tidning de få nummer den skulle leva.

Men jag tycker om Sökaren – och nöjer mig med att spekulera över hur den kommer att se ut nästa gång."

UTOMORDENTLIG INFORMATION

OLLE HJERNs omdöme ville vi veta. Han är pastor i Herrens Nya Kyrka (swedenborgsk), ordförande i Religionshistoriska föreningen, Stockholm, samt ordförande i Religiöst Forum.

Hjern meddelar följande: "Sökaren bör med stolthet kunna se tillbaka på årgångar med utomordentlig information rörande olika företeelser på det andliga sökandets område, sökandet efter alternativa former för tro och livsåskådning. Givetvis blir materialet vida intressantare än annars, om det inte bara redogör för de olika gruppernas officiella version av vad de står för utan också ger personliga, gärna kritiska synpunkter. Alla borde vara uppriktigt tacksamma för kritik, eftersom inget andligt växande, ingen utveckling torde kunna ske utan yttre kritik och inre rannsakan.

Samtidigt gäller det naturligtvis att inte i onödan sår människors känslor för vad de håller heligt. Det bör heller inte vara någon tvekan om att alla de olika grupperna ofta förmedlat positiva livsförvandlande upplevelser av den mest djupgående betydelse för skilda människor. Sådant kan utan tvivel ske även inom ramen för ett för många svärbegripligt eller mindre tilltalande yttre system. Man kan ju exempelvis uppskatta mycket av andligheten inom den katolska kyrkan utan att gilla dess påvesystem.

Nya rörelser blir ofta föremål för förtal med ensidiga och klichéartade anklagelser. Ibland bygger dessa på intryck av rörelsernas 'svarta får' eller deras 'fanatiker'. Med skäl kan ifrågasättas, om mycket av vad som också i Sökaren publicerats om Unification Church verkligen är representativt för denna. Men onekligen är det mesta här representativt för vanliga uppfattningar och omdömen om densamma, varför det kan vara alla

SÖKAREN

"Åt vilken världsförklaring vi än har lutat har vi så gott som aldrig vänt oss förgäves till Sökaren. Där har vi efter behag kunnat stärka oss i vår tro på andar, yoga eller flygande tefat eller vad det nu kan ha varit som lockat oss."

Innerspalten i Aftonbladet

"Klärvoajans, telekinesi, sanndrömmar, tankeöverföring, själavandring, flygande tefat, solfläckars inverkan på politiken och mycket annat från det fördolda värld kan man läsa i Sökaren, 'oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor'."

Fotnoten i Svenska Dagbladet

"Sökaren heter en allvarlig och fin tidskrift, som redigeras utmärkt av Sven Magnusson. Han är intresserad av parapsykologi, udda psykiska erfarenheter, av vetandets gränser och möjligheter-na till ett djupare vetande."

Sven Stolpe i Nya Wermlands-Tidningen

SÖKAREN, Box 3063, 103 61 STOCKHOLM 3
Telefon 08/69 60 27

Provnummer gratis!

Helår: 76: – , Postgiro 70 60 47-8

skäl att ge publicitet och ta upp dessa frågor, i synnerhet om replikrätt ges.

Vissa för de flesta chockerande drag i nyssnämnda rörelse, tex ledarens enorma makt över medlemmarnas äktenskaps- och sexualliv, tycks stå oemotsagda och kan väcka berättigad undran, samtidigt som man bör kunna förstå tryggheten i fast auktoritet och fasta normer i sådana fall. All propaganda blir väl också effektivare med förenklingar, med rejäla hatobjekt, antingen det gäller människors 'omoral' eller 'onda makter' i tiden. Det strikt förnuftsmässiga, det måttfulla och nyanserade, sitter ofta trångt och vinner inte så lätt anhängare vilket då och då kan vara bra att framhålla.

En märklig insats gjordes dock en gång av Israels profeter som under upplevelsen av gudomlig kallelse inledde sina tal med orden 'Så säger Herren!'. Att föra dialog med profeter rörande deras kallelse torde vara tämligen ofruktbart. Men visst kan ett sådant kallelsemedvetande förenas både med sann ödmjukhet och ett praktiskt sinne. De kunde

säkert föra dialog rörande det rådande förtrycket, rörande värden om 'änkor och faderlösa' och annat. Samtidigt led nog inte deras verk av att man då och då också ifrågasatte deras kallelse.

Då en kanonisering av ett helgon har varit aktuell, har någon brukat få sig tilldelad rollen som 'advocatus diaboli', 'djävulens advokat', som då haft till uppgift att komma med invändningar mot helgonförklaringen. Den 'djävulska' rollen här har då något påmint om 'Åklagarens' i Jobs bok i Gamla testamentet, han som på Guds uppdrag sätts att pröva Jobs rättfärdighet. Den som åtar sig sådana delikata uppdrag måste nog trots allt göra en viss nytta.

Vad man ibland kan bli litet orolig för också i Sökaren är oklarheter i språket. När det talas om att 'kristendomen lär' det och det bör man exempelvis inte inkludera vad betydande kristna minoriteter anser vara avskryvt. När någon säger sig bekämpa 'religionen' men vilja främja bön till Gud och upplevelse av det gudomliga bör galenskapen i språkbruket påpekas. Må all skräck

för flitig användning av orden 'religion' och 'religiös' i positiv mening försvinna! Personligen är jag inte främmande för att det kan komma in vad jag upplever som verkligt ogräs i den religiösa världen. Dit räknar jag t ex detaljerade framtidsprofetior, i synnerhet olycksprofetior. Enormt många människor tycks attraheras av sådana, vad nu förklaringen härtill kan vara. Naturligtvis är det då bara bra att sådana inslag i en religiös rörelse framhålls – de kommer då att attrahera rätta personer och stöta bort rätta personer.

Huvudsaken för Sökaren måste dock alltid den rent sakliga upplysningen vara. Den bör säkert ofta kunna vinna på att uppgifterna från den egna gruppens företrädare kompletteras med synpunkter från ärliga och kunniga motståndare. Allra mest gäller detta kanske beträffande rörelser för psykoterapi och personlighetsutveckling. Utan kunniga kritiker torde man här lätt hamna i grov vidskepelse.”

FYLLER ETT BEHOV

Från RELIGIONSSOCIOLOGISKA INSTITUTET I STOCKHOLM kom ett litet meddelande, undertecknat Margareta Skog:

”Vi tycker att Sökaren är en intressant och värdefull tidning, som absolut fyller ett behov vid sidan av de mer traditionellt präglade tidningarna i ämnet. Men vi vill inte uttala oss om tidningens behandling av religiösa företeelser.”

Dessutom kom MARGARETA SKOG några dagar senare med ett eget uttalande:

”Till det brev Religionssociologiska Institutet skickade som svar på en enkät om religionen i Sökaren vill jag som privatperson och enskild läsare av Sökaren foga följande reflexion: Det är hart när omöjligt att besvara frågan, då de religiösa företeelser, och riktningar, tidningen behandlar är så många till antalet och så vitt skilda från varandra att få personer är kompetenta att yttra sig. Så t ex tyckte jag att artikeln om Moon i nr 4 var bra. Jag använder den i mitt arbete när jag 'behöver läsa på'. Däremot fann jag en artikel om rebirthing till vissa delar onödigt raljant i tonen. Artikeln om Gurdjieff-Ouspensky-rörelsen fnös min syster åt och sa att den innehöll direkta felaktigheter enligt hennes sätt att se på rörelsen, osv osv.

Det är omöjligt att alla artiklar som publiceras i Sökaren ska falla alla på läppen just på grund av att tidningen spänner över ett så brett register. Men däri ligger själva poängen med en tidning som Sökaren.

Den är ett bevis på att trots vår sekularisering, så har religionen – vilken form den nu tar – som fenomen i mänsklighetens historia kvar sin livskraft. Sökaren är ett utmärkt forum för detta. Men artiklar i religion, liksom i politik, ska läsas med ett kritiskt öga.

EN FÖRNÄMLIG TIDSKRIFT

BO R STÅHL, amanuens vid Religionssociologiska Institutet ringde upp oss och sa:

”Sökaren är en förnämlig tidskrift. Genom sina förutsättningslösa informationer om religiösa samfund, sitt faktsäckade innehåll är den mycket värdefull för mig och andra som arbetar med religionssociologi.

Framlidne professor Berndt Gustafsson, som var grundare och chef för Religionssociologiska institutet, hade en positiv inställning till Sökaren på grund av dess sätt att bland annat presentera nya andliga rörelser.

Bra med Sökaren är också att innehållet inte är så tillkrånglat och vetenskapligt formulerat, utan att vanligt folk kan läsa och förstå den och få kunskaper om vad andra rörelser än Svenska kyrkan står för.

Med sina unika informationer och sin bredd är Sökaren mycket värdefull ur folkbildningssynpunkt. Det många gånger unika bildmaterialet får ej glömmas bort.

En annan bra sak med Sökaren är att den även tar upp andra viktiga rörelser i tiden, såsom aktivivisektionsrörelsen, miljörörelsen, esperantismen.

Jag skulle sakna Sökaren enormt, om den inte längre funnes. Det enda negativa i dess historia är en del av SMs ledare mot kristendomen, där man känt det som att få ett fruktansvärt slag under bältet. Där har tidigare SM gjort en felbedömning – men bättrat sig.”

INFORMATION OM RELIGIÖSA RÖRELSE

STEN RODHE är läroboksförfattare och har till pensioneringen i år varit gymnasieläro i religionskunskap. Han har sänt oss sin mening:

”Vad som intresserar mig i Sökaren är den information som tidskriften ger om olika religiösa rörelser i vårt land. För innehållet i övrigt har jag inte mycket intresse. Men jag känner inte något annat organ, där man kan få motsvarande information om yoga- och meditationsrörelser med hinduisk eller buddhistisk bakgrund i Sverige, om 'nyreligiösa' rörelser av olika slag etc. Informationen ges på ett lättläst sätt, ofta i form av intervjuer

eller studiebesöksrapporter. Redaktören och hans närmaste medarbetare är goda journalister. Deras mycket personliga skrivsätt är stimulerande. Med det personliga skrivsättet följer subjektiva reaktioner, som jag ibland delar, ibland beklagar. Beklagat gör jag t ex, att SM i sin bedömning av kristendomen alltför ensidigt fäster sig vid de för förnuftet ofattbara dogmerna om Jesu gudom, offerdöd etc. Sådana dogmer har aldrig menats vara fattbara för förnuftet men har utformats och bevarats som uttryck för sanningar på djupare plan, upplevelsens och meditationens plan. Däremot menar jag att SM har rätt i att vända sig mot kristendomens monopolanspråk här i landet. Sökaren har rätt i att låta kristendom, buddhism, hinduism, islam och andra religioner kunniga till tals på likvärdiga villkor. I världen som helhet blir dialog mellan olika religionsbekännare på lika villkor allt vanligare, och i Sverige tycks Sökaren för närvarande vara det organ som ger bäst möjlighet för sådana möten.”

VEDERHÄFTIG INFORMATION

Religionshistorikern docent ÅKE V STRÖM meddelar följande:

”Jag har följt Sökaren sedan 1975 och på senare år prenumererat. Jag har i stort sett varit mycket nöjd. Ofta får man här verkligen information – och vederhäftig sådan – om religiösa rörelser, som annars vore svåråtkomlig. Särskilt vill jag framhålla det utmärkta bildmaterialet.

På objektiviteten kan jag inte klaga. Ofta informeras *pro et contra*, och kritiserade rörelser får svara. Direkt skadliga företeelser hos vissa rörelser, såsom scientologin, kritiserats måttfullt och på goda grunder. Angreppen på kristendomen har ibland bedrivits mig. Ett religionshistoriskt betraktelsesätt visar annars, enligt min mening, att kristendomen – inte alltid de kristna – står i särklass bland världens religioner. Men också sådana angrepp ger anledning till eftertanke. Enstaka gånger, såsom när det gäller angreppet på min kollega docent Johannes Aagaard i nr 2, 1979, måste jag efterlysa större saklighet.

Möjligen skulle jag önska, att Sökarens innehåll höll sig mer till *religiösa* företeelser och handlade mindre om UFOs, groddar och allahanda underligheter. Men det är kanske religion för några?”

Slutligen sändes allmänna frågor om Sökaren, utan något särskilt

ämnesområde i fokus, till 10 personer.

FRI OCH ÖPPEN – MEN IRRITERANDE KRISTENDOMSKRITIK

Fil lic GUSTAF LUNDGREN skrev så här:

”Vi har stor anledning att vara tacksamma för att det finns en tidskrift som Sökaren, så öppen och fri, så obunden av alla dogmer. Många är de artiklar jag under årens lopp läst med stor behållning av författare som Alf Ahlberg, Carl-Martin Edsman, Birger Qvarnström, Nils-Olof Jacobson, Jan Bärmark, Nils Wiklund, Martin Johnson, Per Beskow, för att bara nämna några. Och hur många intressanta reportage och intervjuer har vi inte Sven Magnusson att tacka för, som dessutom lyckas med konststycket att alldeles ensam varje månad få fram ett välmatat och även som trycksak betraktat mycket välgjort nummer av den tidskrift som är hans livsintresse.

Om det är något jag känner mig kritisk mot? Ja en del av den kristendomskritik som förekommit i Sökaren har irriterat mig. Det egendomliga är att kritikerna så ofta förråder en ren bokstavstro på t ex bibeln. En av mina vänner sade en gång att hon mycket väl kunde tänka sig att det finns en Gud, men att Gud skulle ha en son, se det fann hon rent omöjligt. På denna barnsliga nivå rör sig många av våra kristendomskritiker, den i många andra hänseenden så förträfflige Ingemar Hedenius inte undantagen. Om man inte gör sig mödan att ta reda på vad de religiösa utsagorna betyder så blir kritiken fullständigt meningslös och får ett löjets skimmer över sig. I Sökaren nr 7 var det någon som menade att bibeln inte bara är en dålig 'faktabok' utan också är oförmögen att förklara 'hur människans psyke fungerar'. Gent emot denna grava okunnighet inför den bok som är helt fundamental för vår kultur, inte minst vad konst och litteratur beträffar, skulle jag vilja citera vad Jan Myrdal, marxisten som sannerligen inte kan beskyllas för något kristet bigotteri, inskräpte hos det församlade prästerskapet vid stiftskonventet i Växjö den 25 augusti i år. 'Jag kan inte begripa hur ni kunnat gå med på att skolbarnen inte får läsa bibeln', dundrade han och fortsatte: 'det är nödvändigt, annars blir man dum. Det är farligt att det nu kommer en hel generation som saknar kunskap om bibeln. Hela vår kultur är präglad av bibeln och kyrkan.'

Önskemål för framtiden? På den

frågan vill jag svara med att anföra några ord som den nu bortgångne norske filosofen och psykologen Harald Schjelderup en gång yttrade i en tidningsintervju: 'Jag tror att tiden är mogen för en omvärdering av de stora visionärernas – en Birgittas, av Swedenborgs – 'uppenbarelser'. Vi bör kunna utgå från att det finns en äkta kärna också i dessa syner, utan att vi därför går i god för själva visionerna i den tidsbundna form vari de traderats. I detta sammanhang tror jag också det är berättigat med en större öppenhet i värderingen av de s k primitiva kulturerna. Vi kan säkerligen där hämta en hel del visdom i mycket av det vi betraktat som övertro.' ”

HÖG KVALITET

Bokförläggare SUNE STIGSJÖÖ, skaparen av Zindermans förlag, skrev ned sin mening:

”Jag har med ständigt bibehållen respekt följt Sökaren under många år. Själva överlevandet är så som vårt kulturklimat ser ut en prestation i sig ... Men jag tänker mest på redaktörens oförtröttliga hävdande av tidskriftens höga kvalitet.

Tidskrifter av detta slag är med tanke på den torftiga livsåskådningsdebatten i vårt land helt nödvändiga. Dagspressen har med en del undantag föga till övers för sådant informations- och debattmaterial. Och tidskrifterna är så hårt specialiserade att sällan någon släpper fram material där livshorisonterna skymtar.

Å andra sidan är de få tidskrifter som finns i dessa ämnen oftast sektaristiskt snäva eller alltför okritiska i bedömningen – därvidlag utgör Sökaren ett av de få lysande undantagen.

Det jag saknar är en bredare – och snabbare – bevakning av den litteratur som tar upp ämnen inom Sökarens intressefält. Jag tror att många av tidskriftens läsare önskar en detaljerad litteraturinformation i hithörande ämnen – inte nödvändigtvis fylliga kommentarer då en bok inte föranleder sådana, men gärna spelrum för korta, signerade värderingar. En viss generositet för publicering av motinlägg tror jag också läsekretsen skulle uppskatta.

Men i stort: jag tycker Sökaren är förnämligt redigerad. Jag har personligen stor behållning av den.”

FOLKLORISTISKT INTRESSANT

Den ”lärde i Lund”, docenten JAN-ÖJVIND SWAHN, skrev så här:

”Jag läser regelbundet Sökaren sedan åtskilliga år tillbaka och det

”... den kvasi-psykologiska och kvasi-religiösa tidskriften Sökaren där en artikel om yoga inleds med en obegriplig ramsa, som inte har översatts...”

Torbjörn Freij i Dagen

”Över hundraåren nya religioner, meditationsformer etc. har invaderat västerlandet de senaste årtiondena, och den som vill hålla sig à jour med utvecklingen på detta brokiga område, studerar företrädesvis Sökaren.”

Bernt Eklundh i Göteborgs-Posten

”Flygande tefat, orientalisk religion, klärvoajans, psykisk kirurgi... Det finns bara en svensk tidskrift som rymmer allt detta (och lite till) på en gång. Den heter Sökaren, betecknar sig som 'oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor' och utges av författaren Sven Magnusson, vars övertygelse om de paranormala fenomenens verklighet inte hindrar att också kritiskt material publiceras. Det är en udda kvalitetstidskrift som tål att läsas, om än kanske någon gång med en nypa salt till hands”.

Tomas Löfström i Sydsvenska Dagbladet

”För det första är den (Sökaren) informativ. Här får man veta något om andra världsbilder, andra hållningar inför tillvaron än den egna. För det andra framförs i Sökaren skarpsinnig och ofta väsentlig kritik av kristen tro. Jag är kristen, men vill gärna ta del av andra erfarenheter och menar det vara positivt att få min tro ifrågasatt. Det tvingar mig att tänka efter: vad är det jag tror på och varför?”

Så läs gärna Sökaren du också, läs den som den engelske filosofen och statsmannen Francis Bacon (1561–1626) skulle ha läst den:

– Läs inte för att få säga emot eller vederlägga, inte för att tro och ta för givet, inte för att finna lärare att lyssna till, utan för att tänka på och överväga.”

Berit Bylund i Västerbottens-Kuriren

med stort intresse, dock i egenskap varken av troende, skeptiker eller sökare utan som folklorist. Jag tycker mig ha funnit att tidskriften – oavsett nyanserna på alla de kvaliteter eller akribier som redaktionen väl närmast torde ha åsyftat med sin enkät – på ett förträffligt sätt samlar upp och ger uttryck för en stor del av de idéer och riktningar i vår tid som strävar bort från etablerade samfund och västerländsk vetenskaplig rationalism. De attityder och värderingar som på så sätt kommer i dagen är av stort värde för den som med ett folkloristiskt-etnologiskt synsätt betraktar sin samtid. Sökaren är enligt min mening mycket representativ för en väsentlig, mera intellektualistiskt betonad kategori bland de medmänniskor vilkas andliga och filosofiska behov inte mätts av vårt samhälles vedertagna patentlösningar i skilda avseenden.

Vill red därtill också ha en mera personlig 'bekännelse' rörande de fenomen som tidskriften debatterar eller för till torgs, så skulle jag vilja uttrycka min egen attityd så här: Att jag personligen betraktar tex horoskopställande som en avancerad form av mänsklig darskap minskar inte mitt intresse för fenomenets funktion i mångas tillvaro. Så länge någon därav kan tröstas, styrkas eller överhuvudtaget bättras i något avseende har även denna form av psykoterapi sitt existensberättigande."

EN OMISTLIG TILLGÅNG

Avdelningsdirektör NILS ÖSTBY, Socialstyrelsens nämnd för hälsoupplysning, har detta att säga:

"Jag har prenumererat på Sökaren i ganska många år och känt till den från begynnelsen. Egentligen upphör jag aldrig att förvånas över att tidskriften kan ges ut med hög kvalitet både tekniskt och till innehåll. Den kan ju inte rimligen, med sin speciella inriktning, samla stora skaror läsare. Tyvärr. Inte desto mindre är jag personligen väldigt glad åt dess existens och över att den fortfarande trotsar 'förnuftet' och kommer ut med en klockas regelbundenhet.

Sökaren är en av de få tidskrifter vars ankomst jag alltid ser fram emot med stor förväntan. Jag blir sällan besviken för Sökaren bjuder fortfarande på stora överraskningsmoment.

Det är en styrka att tidskriften kunnat knyta så många kvalificerade skribenter till sig. Det borgar för en hög kvalitet. Värdefull är även den internationella bevakningen som kanske kunde byggas ut ännu mera.

En tidskrift som Sökaren måste med nödvändighet innehålla kontroversiellt stoff. Det är därför välgörande att tidskriftens redaktör så ofta deklarerar en kritisk uppfattning till det som förs fram, både när det gäller åsiktsriktningar och företeelser som är mindre väl dokumenterade. En sådan linje är nog en förutsättning för att tidskriften skall kunna överleva och behålla sitt goda rykte. Samtidigt är man glad åt att tidskriften inte tvekar att presentera exempelvis inopportuna rörelser och märkligheter av olika slag.

Jag har svårt att leverera en välgående kritik mot Sökaren. Jag tycker framför allt om dess ambition att i vårt åsiktsmässigt ganska trånga samhälle ge en icke-vinklad information om företeelser som ofta ses över axeln eller drivs med. Jag tycker också om Sökarens sobra, strama layout, som kräver en del av läsaren. Sökaren har för mig blivit något av ett andningshål.

Personligen önskar jag att Söka-

rens redaktör skall kunna fortsätta att botanisera i vetenskapens och tankelivets gränsområden, de fält som i morron kanske är en del av vår kunskap och kultur. Gå gärna tillbaka ibland och belys en utveckling, vad som hände sedan. Då får man bättre klarhet i vad som blev bestående och vad som föll bort. Stimulera åsiktsdebatt, inte för debattens egen skull men för att komma vidare. Bokrecensioner och tidskriftsöversikter är viktiga.

Summa summarum, Sökaren är en omistlig tillgång för dem som är intresserade av alternativa strömningar och kunskap om det som ligger i gränsområdena för vårt vetande. Mitt förtroende för Sven Magnusson som lats på seglatsen mot dessa (ännu) okända eller ofullständigt kända områden är stort. Också för hans omdöme att även fortsättningsvis skapa en djärv men samtidigt kritisk och balanserad tidskrift med självklar plats i den svenska tidskriftsfloran."

NU - I SVERIGES TREDJE STAD -
SVERIGES TREDJE "NEW AGE BOOKSHOP"

REGNBÄGENS
bokhandel

Butik: Baltzarsgatan 32, Malmö Telefon 040-23 71 28 203 12 Malmö
Postadress Box 4156, 203 12 Malmö

Svenska och utländska böcker bl a om

HALSOKOST, NATURMEDICIN, BIOLOGISK ODLING, NATUR & DJUR, SPORT & MOTION, PSYKOLOGI & DYNAMISKA TERAPIER & UTVECKLINGSARBETE, YOGA & MEDITATION, ESOTERIK & PARAPSYKOLOGI, "EN STÖRRE VERKLIGHET"

Arthur Janovs alldeles nyutkomna bok ger oss ökad förståelse för oss själva och våra problem - du får den per post om du sätter in 90:- kr på postgirokonto 64 54 74-8

PRISONERS OF PAIN ARTHUR JANOV

In his latest book Arthur Janov takes the reader step-by-step from the earliest moments of life to show how psychological injuries are processed by the brain in the same way as physical blows, and how they can turn into sophisticated diseases in adult life. Dr Janov applies his evidence not only to personal but to public matters, illustrating how our ideas are 48 times stronger than morphine, and how the soothing words of a psychiatrist or a cult leader such as Jim Jones can trigger the release of "endorphins"—the brain's own natural painkillers that temporarily heal the individual. Janov offers his own fascinating prescription for how we can cure ourselves of pain, not just temporarily but forever. This new and revolutionary book will remain controversial and be widely read for years to come.

Arthur Janov is the best-selling author of *The Primal Scream*, *The Primal Revolution*, and *Primal Man*. He is a world-renowned psychologist and a member of the California State Psychological Association.

PRISONERS OF PAIN by Arthur Janov

Och nu finns äntligen Beata Jencks "Your Body - Biofeedback at Its Best" på svenska!

Du får den just nu (före 1. dec.) till specialpris från REGNBÄGEN - satta i 49:- kr (ord. ca 61:-), så kommer den per post.

REGNBÄGENS KURSER HÖSTEN 1980

Begär särskilt kursprogram från REGNBÄGEN!

BOKNYHET - BOKNYHET - BOKNYHET

YOUR ENERGY POTENTIAL—AND HOW TO MAKE THE MOST OF IT FLORA DAVIS

At the basis of every human activity—whether it's winning the decathlon or writing a letter—is energy. In this revealing and informative book, science writer Flora Davis uses research and interviews with experts, famous people, athletes and executives to explore the subject of human energy, where it comes from and how to make the most of what we've got. She discusses the outside forces that affect individual energy levels—not only diet, exercise, sleep, and heredity, but also brain activity, climate, interior design, ions in the air, alcohol, philosophy, and sex. She also explains how we can determine our own energy profiles and plan our days around our energy cycles, and how to utilize both 'creative' and 'nervous' energy. This is a tremendously helpful book for anyone who even occasionally runs out of steam.

Flora Davis is the author of *Eloquent Animals* and *Inside Intuition* and many magazine articles. She lives in Princeton, New Jersey.

Beställ Flora Davis bok genom att sätta in kr 80:- på REGNBÄGENS postgiro 64 54 74-8.

REGNBÄGENS
bokhandel

MARTINUS 90 ÅR

Lördagen den 9 augusti hade nära 1 200 personer samlats i Falkonercentret i Köpenhamn för att, som tradition är, fira Martinus födelsedag, som egentligen infaller den 11 augusti, denna gång 90 år.

Den stora anslutningen berodde nog till viss del på att detta var Martinus sista offentliga framträdande.

Att Martinus kosmologi har fått internationell utbredning visades av att många deltagare kommit från olika delar av världen för att tacka honom för hans omfattande arbete, bland annat med *Livets* bok, som han nu snart avslutar efter nära 60 år.

I Falkonercentret syntes folk från Danmark, England, Holland, Island och Sverige.

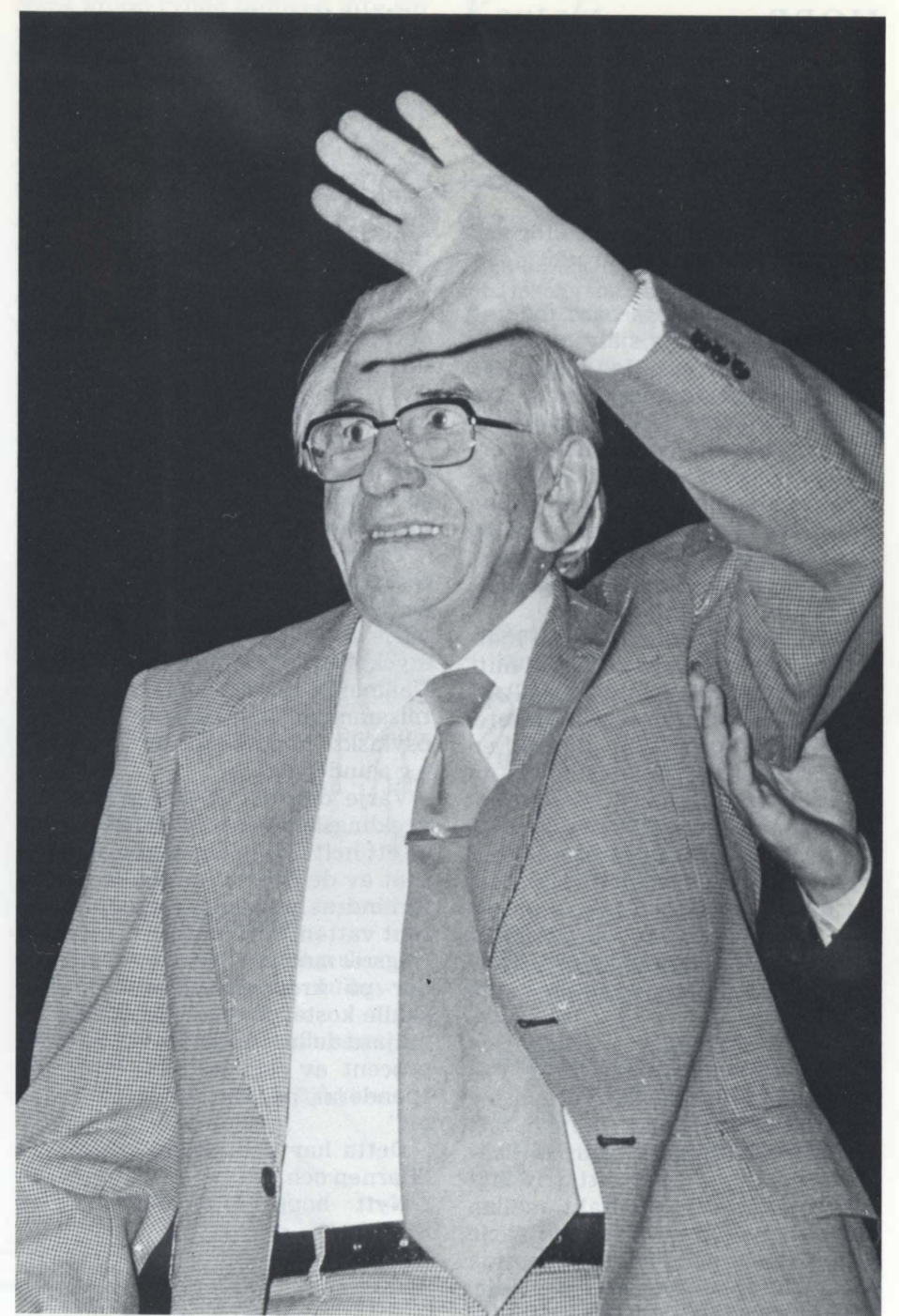
Bland många vänliga och uppskattande talare fanns Rolf Elving från Göteborg, som uttryckte sin tacksamhet så att Martinus kosmologi för honom varit som en andlig blodtransfusion.

Själv tycker jag att den fullkomliga logik och klarhet som lyser genom hans verk ger läsaren obegränsade dimensioner och möjlighet att påbörja en utveckling i harmoni med universums grundton – kärlek.

Födelsedagsfesten avslutades med att Martinus själv höll ett anförande i drygt en timme. Han förklarade, efter de många tacktalen, att det inte tillkom honom att ta emot all denna uppskattning och menade att vi i stället borde rikta oss till gudomen. Själv var han bara en förmedlare.

Martinus sa också bland annat: "Det är fritt för var och en att ta del av analyserna. De är till för att läsas, men inte som en roman, så ta till dig det du kan tillägna dig och låt det övriga vila till en annan gång."

I tidskriften *Kosmos*, som utges av Martinus institut i Köpenhamn, skriver Aage Hvolby (septembernumret i år): "För sin gåva har Martinus varken önskat eller förväntat någon form av tack. Vår tacksamhet önskar han inte riktad till sig själv, utan endast mot Gud genom de kosmiskt medvetna varelserna, vilka som grupp i den andliga världen utgör Gudomens visdomsocean. Har vårt tack blott form av ord är det litet vårt. Det har värde endast i samma grad det kommer till uttryck i efterlevelse av analyserna. Vi bör nämligen alltid ha för ögonen att vi inte endast fått världsbilden uppenbarad, utan också fått oss anvisat ett sätt att

Martinus tar adjö efter sitt anförande.

leva på."

Slutligen ett utdrag ur Martinus lilla bok "Kring min missions födelse":

"Jag kände det, som om jag badade i ett element av kärlek. Jag var vid upphovet, vid själva källan till all den värme, som finns i en faders och moders sympati för sina barn, i den ömsesidiga hängivenheten i ett ungt pars älskogslek. Jag såg den kraft, som får en hand att skriva under en benådning, att upphäva slaveri och beskydda de små i tillvaron, det lilla djuret såväl som den skröpliga människan. Jag såg det solskens, som kan smälta ner isen och avlägsna kolden i alla sinnen;

som kan omdana hopplöshetens och pessimismens karga öknar till fruktbara, soliga nejder i medvetandet; som kan värma hjärtat, inspirera förståndet och därigenom få individen att förlåta oförrätter, älska fienden och förstå förbrytaren. Jag liksom vilade vid den allsmåttige Gudomens bröst. Jag dvaldes vid allkärlekens källa, såg den gudomliga fullkomligheten, såg mig själv såsom ett med vägen, sanningen och livet, såsom ett med den store Fadern."

De orden kan ange litet av den stämning som kom oss till del på Martinus födelsedagsfest.

Monica Seilitz

HOPP

Nytt Hopp är namnet på en tidsskrift som ges ut av *Unification Church* i Sverige. I nr 8–9, 1980 hittar vi en liten betraktelse om kärlek. Den lyder så:

"Jag älskar Dig, inte bara för vad du är, utan för vad jag är när jag är tillsammans med dig.

Jag älskar dig, inte bara för vad du har gjort av dig själv, utan för vad du gör för mig. Jag älskar dig med tanke på den del av mig, som du för fram. Jag älskar dig därför att du sätter din hand i mitt överfyllda hjärta och förbiser alla dumma svaga saker, som du inte kan undgå att se där, och därför att du för fram alla vackra saker i ljuset. Ting, som ingen annan sökt tillräckligt djupt för att finna.

Jag älskar dig, därför att du hjälper mig att förvandla skräpet i mitt liv, inte till ett världshus, utan till ett tempel. Du gör mitt dagliga arbete, inte till en förebräelse, utan till en sång. Jag älskar dig, därför att du har gjort mer än någon trosbekännelse kunnat göra för att göra mig god, och mer än något öde kunnat för att göra mig lycklig. Du har gjort det utan att röra vid mig, utan ett ord, utan ett tecken. Du har gjort det genom att vara dig själv. Kanske detta är att vara en vän i alla fall."

Under rubriken *Unification Church-Aktuellt* ges följande exempel på kyrkans kristna idealism: "Flera städer har i sommar fått besök av människor från *Unification Church*, i syfte att frivilligt hjälpa och skapa kontakt mellan människor. Vi har varit ute i varje stad 40 dagar och försökt att sprida en atmosfär av tjänandets glädje. Vi har besökt 360 hem och hjälpt till med diverse göromål. Det kunde vara städning, diskning, barnpassning, etc, allt har gjorts gratis. Människor har också fått möjlighet att delta på våra veckoslutsseminarier.

Viveka Freeland har varit 40 dagar i Sundsvall, hon berättar: "Vi har arbetat med liknande projekt i andra länder en längre tid. Att hjälpa en medmänniska och t ex få henne ut ur ensamhet och vad som kan tyckas vara en problem-fylld situation är egentligen varje kristens uppgift. Men i dag lever vi i en mycket materiellt styrd värld, allt räknas i pengar. Vi har tappat idealen och glömt bort vår medmänniska någonstans på vägen. Jag anser det är dags att tänka om och börja handla praktiskt för att vi ska få kontakt med vår medmänniska igen."

I Nytt Hopp får vi också en sorglig påminnelse om världens elände och att vi bör göra något för att minska detta.

"Varje sekund föds det 4 barn – 3 av dem i den fattiga världen.

Varje minut föds det 240 barn.

Varje timme föds det 14 000 barn.

Varje dygn föds det 345 000 barn.

Av 1 000 barn som föds i utvecklingsländerna dör 140 som spädbarn – jämfört med 15–20 i industriländerna. Av de 1 000 barnen dör 300 före sin femårsdag. 500 av dem blir aldrig vuxna. Av de 500 som överlever får 300 barn börja skolan. Bara 150 av dem går mer än tre år i skolan. Bara 2 av dem börjar i gymnasieskolan. Bara 1 går ut gymnasieskolan.

Totalt dör 15 miljoner barn under fem år varje år i utvecklingsländerna. 30 miljoner barn under 15 dör varje år – 30 miljoner, det är lika mycket som hela Sveriges, Norges, Danmarks och Finlands befolkning tillsammans. 300 miljoner barn blir psykiskt handikappade varje år p g a undernäring.

Varje dag dör 80 000 barn i utvecklingsländerna! 80 000 barn, det är ett helt Gävle om dagen. 90 procent av de dödsfallen skulle kunna förhindras med enkla metoder. Med rent vatten, bättre hygien, mer näringsrik mat, tak över huvudet, kläder på kroppen, hälsovård. Det skulle kosta 15 miljarder dollar. En miljard dollar i 15 år. Det är bara en procent av vad de rika länderna spenderar på vin och sprit varje år."

Detta har Nytt Hopp hämtat ur "Barnen och vi".

Nytt hopp, Box 5063, 102 42 Stockholm.

RÄTTELSE

Den mänskliga faktor som i muntra-re stunder kallas tryckfelsniss, är hänsynslöst oberäknelig. I nr 9 drabbade den Werner Aspenströms artikel om Milarepa på ett förargligt sätt. Hundra tusen sänger, på rad 2, blev (fel:) hundra tusen gånger. Red. beklagar.

SUNRISE. Engelskspråkig tidskrift från Teosofiska Samfundet – Pasadena 10 nr/år endast 30:–. Skriv gärna och begär gratis ex. från **Anne Eek**, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

Växtorienterad astrologi

Jag ställer ditt horoskop och åskådliggör din inre dynamik och potential. Endast personliga besök. Ring Jan Romander, 08–42 61 39.

Dikter!

Ett tjugotal "sökardikter"

Av Åsa Freij

15 kr per häfte.

Kan rekvideras från författaren: PL 3486, 641 90 Katrineholm.

Horoskop

Nativitetshoroskop upprättas och tolkas, 200 kronor. Sänd uppgift om datum, klockslag och plats för födelsen.

Stefan Stenudd
Box 3042

136 03 Handen

DÖDEN – LIVETS STÖRSTA ÄVENTYR?

Allt mer vetenskaplig forskning stödjer hypotesen att något i oss överlever Döden. Allt är inte slut.

68 sidor seriösa artiklar som täcker ämnet Döden.

Ur innehållet: I dödens gränsland (Raymond Moody), Reinkarnation i psykoterapi, Svensk läkare undersöker upplevelser nära döden (intervju med Dr. Werner Duvernoy), Den tibetanska dödsboken, Ut-ur-kroppen upplevelser, Döden är livsviktig (Elisabeth Kübler-Ross), Medvetandet och döden.

Beställ tidningen **MEDIUM** för Psykobiophysik nr 15–17/1980 genom att sätta in 30 kr på pg 37 79 90-7, Föreningen för Psykobiophysik.

Simonton i Nexus

Nr 16 av Nexus, som kom i våras, har ett par ypperliga inslag: "Goda nyheter om cancer" av Peggy Elman-Robbenbuck och "Bli frisk med hjälp av din fantasi" av Peggy Huddleston. I dessa presenteras idén, förläggarna upptagen i Sökaren, att psykologiska faktorer har en avgörande betydelse vid sjukdomar, bland annat cancer. Genom att intensivt föreställa sig, visualisera, att sjukdomen övervinns av kroppen så att hälsa inträder, kan man göra sig själv frisk. De som lanserar metoden är inga charlataner utan seriöst och vetenskapligt arbetande personer: läkaren Carl Simonton och Stephanie Matthews-Simonton.

Vi citerar ett avsnitt av Peggy Elman-Robbenbucks artikel från Nexus:

"Vilken slags behandling började ni med?

Carl: Jag hade ingen aning om vad som skulle hända, men jag satte mig ner med min 'första patient' – en sextiottårig man på 45 kg med en mycket långt framskriden strupcancer – och berättade för honom om en process av regelbunden avslappning med guidade fantasier som vi skulle använda i ett försök att ändra hans uppfattning om cancer, att bryta hans depression, och att få honom att aktivt delta i sin behandling. Jag fick honom att slappna av med hjälp av vissa övningar, och sedan mentalt visualisera sin cancer. Sedan bad jag honom visualisera sin strålbehandling och hur hans vita blodkroppar kom in och bröt ner cancercellerna på samma sätt som jag föreställer mig att en normal, frisk kropp arbetar.

Hans kropp fyllde tydligen inte sin normala funktion vid den tiden, för han var på väg neråt – hans tumör växte och han kunde inte svälja. Men han ville fungera normalt. Det är ingen lätt sak att göra när man är sjuk och känner sig som om man ljuger för sig själv. Ändå, att utmana våra värderingssystem kan vara ett steg mot att ändra dem.

Och – med den här mannen hände något mycket dramatiskt – hans cancer försvann totalt. Han gled elegant igenom behandlingen och efter två veckor av behandling kunde han gå och fiska varje dag. Efter genomförd behandling hade han inga symptom på sjukdom. Min chef, som var strålningsterapeut sedan många år, hade aldrig sett en patient med denna typ av sjukdom bli frisk. Senare använde samma patient en liknande visualiserings-teknik för att bli av med kärlekskramp och sexuell impotens som han lidit av i tjugo år. Hela processen satte myror i huvudet på mig. Det var mycket svårt för mig att begripa någonting."

(Nexus, Drottninggatan 102, 111 60 Stockholm.)

SM

A Apelqvist

Den universella intelligensen. Den kosmologiska evolutionsläran.

"Tack för de mycket intressanta böckerna."

Örjan Björkhem

Pris 15 kr st. Inkl. porto.

Apelqvist,

Anders Reimers väg 13,
117 40 Stockholm

Kontakt

Tjej, 40, söker manlig själsfrände för meningsfullt tankeutbyte. Intressen livsfrågor, resor, skogsvandringar, prosa o poesi m m.

Svar till "Framtiden i våra händer", Sökaren f v b.

*

Flick-käring, 35 år, önskar "tampas" med manlig sökare.

Svar till "Västkusten", Sökaren f v b.

Pris för kontaktannonser: 40 öre per ord + 4:– i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 10:–. Moms inräknad.

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:–

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:–

**Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn**
40 sidor, ca 19:–

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:–

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:–

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Profeten

EJ COPYRIGHT (c) L RON HUBBARD

Spiritualismen har en vittomfattande etik

I Rolf Ejvegårds recension av Martin Johnsons nyutkomna bok "Parapsykologi" i Sökaren nr 7 ges tyvärr en felaktig bild av spiritismen/spiritualismen. Varken Johnson eller Ejvegård tycks ha mycket till övers för spiritismen/spiritualismen, och det må vara deras ensak, men det berättigar dem inte till att ge vilseledande information. "Spiritismen... saknar... etiskt innehåll" citerar Ejvegård. Detta måste uppfattas som ett oerhört kränkande av den spiritualistiska rörelsen. Det är också svagt av Sökarens redaktör att mot eget bättre vetande (se exempelvis SMs "Alternativ tro") släppa igenom denna fadäs.

Det är viktigt att skilja mellan spiritism och spiritualism. Spiritismen förknippas med bordsknackningarna hos familjen Fox i Hydesville 1848 och liknande fenomeninriktat intresse, såsom "bordsdans" och "glasat". Spiritismen innebär en tro att människor efter döden lever vidare som ande och kan meddela sig med efterlevande, men den saknar religiösa inslag som moralprinciper, liturgi etc. Någon nämnvärd spiritistisk verksamhet förekommer inte nuförtiden, varken i Sverige eller andra länder, om man undantar ett nyfiket men inte ofarligt fenomensökande i sällskapslivet.

I Danmark har man inte denna namnskillnad utan allt heter spiritism – vilket också lett till en sammanblandning i den av Martin Johnson granskade uppslagsboken "Naturligt – övernaturligt", som utkommit på Forum via danskan.

Med spiritualism avses den rörelse som har en religiös/andlig inramning av seanserna/kontaktförsöken med "andra sidan". Spiritualismen är internationell. I Sverige är den en av de största grupperna inom alternativ tro och nyandlighet, och den har gått under namnet spiritualism sedan 1938.

Rolf Ejvegård skriver också bland annat: "Martin Johnson tillbakavisar således spiritismen inte bara som oacceptabel ur vetenskaplig synvinkel utan även som otillräcklig ur religiös-moralisk aspekt." Ja, vilken tro är inte oacceptabel ur vetenskaplig synvinkel! Det är ju så att där vetenskapen stannar, där tar tron vid. Frågan om människan överlever döden har vetenskapen inte kunnat besvara – men tron, inte minst den spiritualistiska trosuppfattningen, har sitt svar.

Vad avser religiösa och moraliska aspekter så är spiritualismen fullt tillräcklig.

Ingvar Selin

KOMMENTAR 1:

Spiritism och spiritualism är två ord för samma sak. I Danmark och på Island kallar sig de som tror på medier och på en andevärld spiritister, liksom i den spanskspråkiga världen; däremot kallar de sig spiritualister i Sverige och engelskspråkiga länder.

Att filosofiskt bevandrade personer ofta inte vill använda benämningen spi-

ritualism, utan föredrar att tala om spiritism, hänger samman med att spiritualism i första hand är ett filosofiskt begrepp som anger åsikten att verklighetens innersta väsen är ande, vari materien existerar som fenomen. Motsatsen till spiritualism är materialism.

Jag håller med om att spiritualismen/spiritismen har en etik. Dels finns etiska inslag i exempelvis transförkunnelsen, dels ansluter sig i allmänhet spiritualister i väst till kristendomen och införlivar dess etik med sin tro.

Min uppfattning är att spiritualismen/spiritismen är en religion och som sådan "fullt tillräcklig", för att citera Ingvar Selin.

Professor Olle Holmberg nämner i sin bok "Den osannolika verkligheten", kapitlet "Andarnas värld och hjälp", att spiritismen bör ses som en självständig religion, inte som en sekt inom kristendomen. Det centrala är odödlichkeitstron. Om etiken skriver han: "Etiken inom spiritismen är inte som på flera ställen inom kristendomen centraliserad kring budet 'du ska tro!' utan kring budet 'du ska göra din nästa gott!'"

(Holmberg använder formen spiritism, liksom bland andra John Björkhem också gör.)

SM

KOMMENTAR 2:

Ingvar Selin är mycket kunnigare än jag när det gäller spiritism/spiritualism. Han påvisar att man bör hålla isär dessa begrepp, även om de har ett gemensamt historiskt ursprung. Jag har uppfattat Martin Johnson så att han tillbakavisar den äldre spiritismen (som alltså inte är en religion) ur vetenskaplig aspekt. Det var kanske en överloppsgärning att tillbakavisa spiritismen ur religiös-moralisk aspekt. Johnson behandlar inte den moderna spiritualismen, vilken (bl.a. i Sverige) är en religion med kristet färgad moral.

Rolf Ejvegård

BABAJIS KRIYA YOGA

- Asanas – Hatha Yoga
- Pranajam – Andningstekniker
- Dhjanam – Meditation
- Mantras – Befriande frö-ljud
- Bhakti – Hängivenhet

Gratis introduktionslektioner varje mån & fr kl. 18–20.30
Grevg. 18 ☎ Östermalmstorg
tel. 08/62 34 11

Spiritisten Carl Milles

På förlaget Proprius har utkommit en bok, en doktorsavhandling, av Ulf Abel "Carl Milles – form, idé, medaljkonst. Där står en hel del om skulptörens intresse för spiritismen. Abel menar att Camille Flammarion och spiritismen spelat en avgörande roll för Milles livsuppfattning och för hans konst.

SM

Göran Brusewitz 60 poäng

På Stockholms universitets socialhögskola har under höstterminen 1980 framlagts en trebetygsuppsats (60 poäng) i ämnet psykologi varstittel är *PSI – en grundläggande, livskraftig, dagligen använd egenskap hos människan? Resultat av 100 års forskning i parapsykologi i USA och Europa*. Författare är ordföranden i Föreningen för psykbiofysik Göran Brusewitz. Handedare för arbetet har varit universitetslektor Thomas Lindstein. Det är ett gediget arbete på 144 sidor som utan tvekan bör ha kvalificerat Brusewitz att erhålla eftertraktade betyg.

Författaren gör ett ärligt försök att förklara vad parapsykologi är och vad forskningen kommit fram till när det gäller telepati, klärvoajans, prekognition och psykokinesi. Han tar också bl.a. upp förändrade medvetandetillstånd och teorier som Stanfords PMIR-hypotes och synkronicitetshypotesen.

Brusewitz diskuterar i ett särskilt avsnitt parapsykologins forskningssituation och kommer in på en del vetenskapsteoretiska problem. Ibland drar han därvid något förhastade slutsatser som då han utropar: "Upprepbarhet blir i princip omöjlig att uppnå inte bara i parapsykologi utan i all vetenskap!" Se, det beror ju på hur snäva ramar för upprepbarheten man sätter. Inom naturvetenskap kan man onekligen göra åtskilliga fullt godtagbara upprepbara och demonstrerbara experiment även då man tillämpar tämligen strikta ramar. För att konstruera upprepbara försök inom samhällsvetenskap måste värdena ges betydligt vidare ramar (större tolerans).

De två forskare Brusewitz tycks citera mest är Martin Johnson och Rolf Ejvegård. De kan betraktas som allmänt kritiska och det är därför något förvånande att författarens slutsatser är så kategoriska: i stort sett arbetets titel utan frågetecken. Han slutar dock sin sammanfattning genom att ge uttryck för ett synsätt som borde ha fått komma fram mer i den löpande texten: "Spekulationer och jämförelser av detta slag skadar inte forskningen om man tar dem för vad de är, djärva spekulationer och tankeexperiment." – "De ingår i en strävan att få bättre förståelse för människan och det som väntar på ytterligare utforskning: människans medvetande, hennes inre rymd."

Katarina Ed

Spiritismen på Island

Spiritism och mystik på Island under 1900-talet heter forskningsrapport nr 155–156 från Religionssociologiska Institutet. Den är skriven av Pétur Pétursson.

Här följer ett kort innehållsreferat:

Spiritismen har fått stor utbredning på Island och även haft inflytande inom kyrkan. Delvis kanske detta kan förklaras av att det i de mycket populära isländska sagorna finns många berättelser om upplevelser av övernaturlig och spiritistisk art, delvis av att Island inte, som de övriga nordiska länderna, haft någon stark folklig väckelse och delvis av att en framstående och populär teolog, professor Haraldur Nielsson (död 1928) var spiritist och påverkade många präster och intellektuella. Dessutom fick spiritisterna från början goda möjligheter att sprida sina läror i tidningar och tidskrifter, och den kom av många att uppfattas som "sann kristendom".

Både lärare i teologi och präster har hänvisat till "spiritismens sanningar" för att stödja väsentliga delar av den kristna tron i en tid av ökande materialism och sekularisering.

Den psykiska forskningen (parapsykologin) har av spiritister på Island betraktats som *den vetenskapliga sidan av spiritismen*. "Man kan med stor säkerhet säga", skriver Pétursson, "att bland dem som har sysslat med den psykiska forskningen på Island har de flesta varit spiritister, dvs varit överbevisade om att de fenomen som man undersöker har sitt ursprung och sin förklaring i avlidna personers aktivitet."

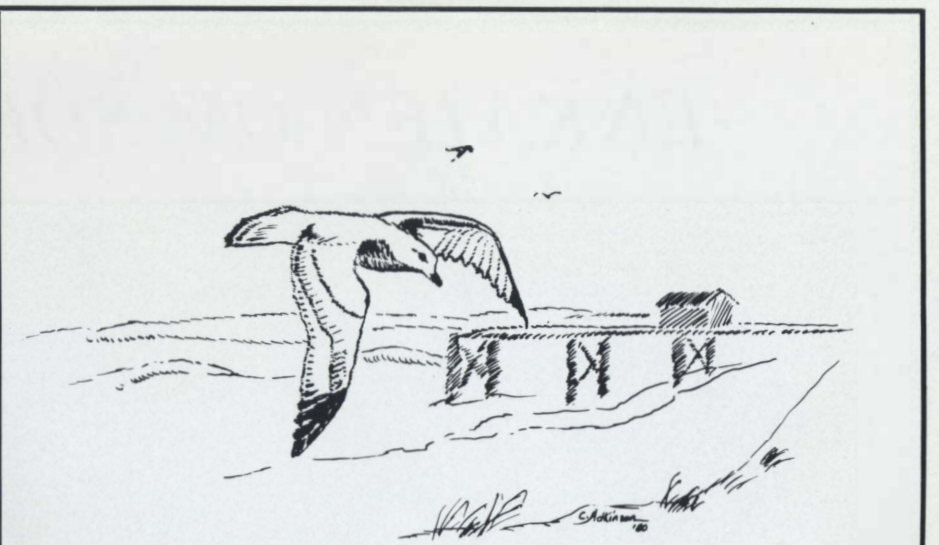
Den psykiska forskningens resultat ansågs stödja Bibelns uppgifter om underverk och övernaturliga händelser, såsom uppenbarelser och helbräddagörelser, samt tron på änglar och på odödlichkeit.

Haraldur Nielsson skrev bland annat följande om sin tro:

"När jag ser tillbaka på mitt liv, tycker jag att min tro bara en gång har varit nära att gå under. Det var vid slutet av de år som jag arbetade med bibelöversättningen. Då upptäckte jag vilken ofullkomlig bok Bibeln är och att jag tidigare hade bibingats felaktiga uppfattningar om den t o m från självaste teologiska fakulteten vid Köpenhamns universitet. Det är så med de flesta av oss att när något börjar rasa, tycker man att allt går fullständigt omkull. Jag började även tvivla på berättelser i Bibeln som jag nu vet är sanna. Men då kom detta (den psykiska forskningen) som en värmande ljustråle in i mitt liv. Efter det förstod jag att det spelade inte så stor roll att Skriften är ofullständig i många avseenden eftersom jag hade upptäckt den osynliga andliga världen."

Spiritisterna på Island har ansett sig arbeta inom kristendomen, även om många av dem medgett att de funnit mycket av värde också inom andra religioner.

Präster från statskyrkan har fram till 1967 stått i ledningen för Islands spiritistiska rörelse. De har framhållit den "vetenskapliga" sidan av spiritismen. De flesta av den nyare generationen präster ställer sig dock kritiska till spiri-

Jag säger dig, inget av de gamla tänkesätten fungerar längre. Om du fortsätter tänka på det där halvhjärtade viset drar du till dig sådant som är föräldrat men det är inte det jag vill med dig.

Jag vill ge dig allt det bästa i livet. Och när du har lärt dig vad du bör sätta först i ditt liv blir allt det bästa ditt eftersom jag vet att du kommer att använda det till allas bästa och till att förhärlika Mig.

Jag vill inte att du ska gå genom livet med en tung börda på dina skuldror tyngd av världsliga plikter. Jag behöver ha dig fri så att jag kan verka i dig och genom dig. Sluta oroa dig jämt. Lägg alla dina plikter och bördor på mig ingen blir hjälpt av att du går och oroar dig.

Var är din tro och tillit? Vad baserar du din trygghet på? Då måste ompröva dina egna värderingar. Vad hjälper det att du sitter och mediterar i timmar om du går genom livet tyngd av bördor? Du måste uppnå fullständig balans i livet, kunna lyfta medvetandet upp till högre höjder och sedan kunna föra det tillbaka till ditt vardagsliv. Det är att verkligen leva.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

tismen. Det är inte längre Haraldur Nielssons ande som svävar över teologin.

I slutet av 1970-talet har man börjat syssla med parapsykologi inom den psykologiska fakulteten vid Islands universitet, där den är helt frikopplad från spiritismen. Och vid den teologiska fakulteten finns numer nästan inga spår av den spiritistvänliga teologin.

Pétursson skriver att en opinionsundersökning på Island 1974 visade att 21 % vuxna (30–70 år) var övertygade om att man kunde kommunicera med döda genom medier, ytterligare 21 % ansåg det sannolikt att man kunde det,

34 % ansåg att det var möjligt, 8 % att det var osannolikt och endast 3 % att det var omöjligt. 13 % hade ingen åsikt. Men ju högre utbildning desto mindre tro på spiritismen: Av dem som hade enbart grundskoleutbildning var 25 % säkra på att man kunde få kontakt med döda genom medier, bland dem som hade litet högre utbildning var 20 % säkra, men bland personer med studentexamen var endast 7 % säkra. 25 % av den vuxna befolkningen läste ofta böcker som handlade om ockulta och mystiska ämnen.

För övrigt tar Pétursson i sin intressanta skrift upp teosofin och nyjalis-

SM

ENKÄTEN OM SÖKAREN

De många positiva uttalandena om Sökaren i detta nummers enkät är glädjande. Därmed vare nog sagt om det.

De kritiska anmärkningarna är främst två:

1) Vetenskapen parapsykologi bör inte "blandas" med artiklar om tro på sådant sätt att okunniga läsare blandar ihop parapsykologi och vissa former av tro.

2) Kritiken av kristendomen borde inte ha förekommit.

Parapsykologi-intresserade tycker att deras ämne har hamnat i olämpligt sällskap genom att stå sida vid sida med icke-vetenskapliga, "okritiska" artiklar om yoga, meditation, mystik, religion.

Människor må nämligen icke tro att tro är vetenskap eller att vetenskap är tro. De vetenskapliga menar, med eftertryck, att vetenskapen har en högre sannings-kvalitet på sina utsagor än religionen.

Vetenskap strävar efter objektiva slutsatser – medan tron är subjektiv, visionär och känslöbetonad.

Tron bejakar många föreställningar som sanna, vilka vetenskapen tillbakavisar som ogrundade och falska.

Så vetenskapen ser gärna tron som en tanklös broder, vilken man inte kan ta på fullt allvar och i vars sällskap man inte gärna vill synas.

Parapsykologins behov att inte sammanblandas med ockultism, spiritualism och religion har tidigare i Sökaren understrukits av bland andra Parker, Ejvegård, Ryzl och Martin Johnson.

För min del tycker jag det framgår av texterna när det är fråga om vetenskap och när det rör sig om tro. Fast då räknar jag förstås med läsarnas intelligens.

Det är inte parapsykologin som är kärnan i Sökaren, kring vilken det andra samlar sig. Men den vetenskapligt kritiska andan spelar en stor roll. Avsikten är att göra en tidskrift för livsåskådningsfrågor. Allt som kan vara av intresse i det sammanhanget kan tas upp i tidskriften. Parapsykologin kommer

med som en del av det hela, men en viktig del.

Vad beträffar reaktionerna mot kristendomskritiken, så är det klart att all kritisk granskning av trosföreställningar ogillas av många som har dessa föreställningar, och detta gäller givetvis i lika hög grad spiritualister, scientologer, margister som kristna. Kristendomen kan inte få räknas som tabu.

Jag har den uppfattningen att religionskritiken i Sökaren har varit väsentlig och saklig. Och i princip är tidskriften öppen för genmälen. Så välkommen att diskutera de frågor jag tagit upp!

SM

SÖKAREN

Nr 10 1980 Årgång 17
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 -8
Bankgiro: 372 -8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1980

ISSN 0038 -0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 68: -. (1981: 76: -)

Halvår 36: -. (1981: 40: -)

Annonspriiser (moms tillkommer):

Helsida 700: -, halvsida 450: -, småannonser 15: - per spalt-cm men minst 45: -.

INNEHÅLL:

Åsa Freij:

Levande företag i en ny tid 2

Åsa Freij:

Den nya verkligheten. Den nya människan 6

Elisabeth Kübler-Ross sprider goda nyheter 8

Leve de gamla gudarna! 12

Mikael W. Gejel:

Nordeuropeisk ockultism 14

Rolf Ejvegård:

Empedokles 20

Astrologi – en tro i tiden? 22

Enkät om Sökarens värde 28

Monica Selitz:

Martinus 90 år 35

Prenumerera NU!

Inbetalningskort för 1981 sänds ut med detta nummer. Det går till samtliga läsare, även dem som redan prenumererat. Det är enklast så, för oss. Om Du inte vet om Du förnyat prenumerationen, fråga red.!